वार्षिक प्रगति पुस्तिका

२०८०।०८१

तयार गर्ने

डिभिजन वन कार्यालय खोटाङ

दिक्तेल

२०८१

पुस्तिका परिचय

नाम : वार्षिक प्रगति पुस्तिका

प्रकाशक : डिभिजन वन कार्यालय खोटाङ

सम्पर्क - ०३६४२०१३४ इमेल - dfokhotang123@gmail.com

वईभ साईट - www.dfokhotang.koshi.gov.np

प्रति : २००

संस्करण : आ. व. २०८०।०८१

©सर्वाधिकार : प्रकाशकमा सुरक्षित

पुनश्चः पुस्तिकामा प्रकाशित सामग्रीहरू शैक्षिक अध्ययन अनुसन्धानका लागि स्रोत खुलाएर प्रयोग गर्न सकिने ।

प्रधान सम्पादक —

उदिम प्रसाद राई

डिभिजनल वन अधिकृत

डिभिजन वन कार्यालय, खोटाङ

सम्पर्क नं. ९८५२८४९१३४

कार्यकारी सम्पादक —

दिपेन्द्र प्रसाद मेहता

सहायक वन अधिकृत

सम्पर्क नं. ९८५२८२०८७८

डिजाईन तथा मुद्रण - कञ्चन बहुउद्देश्यीय कम्पनी प्रा. लि., विराटनगर

सम्पर्क नं. ९८५२०७१००२

दुई शब्द

नेपालको आर्थिक उन्नतिको मेरूदण्डको रूपमा रहेको कृषि, जलस्रोत, पर्यटनको वृहत्तर विकासको लागि वन क्षेत्रको ठूलो योगदान रहेको छ । व्यवस्थित वन क्षेत्र र सन्तुलित पर्यावरण मार्फत देशको आर्थिक, सामाजिक र सांस्कृतिक समृद्धिमा योगदान पुर्याउने नेपालको राष्ट्रिय वन नीति हो । यसको लागि वन क्षेत्रको संरक्षण एवं दिगो व्यवस्थापन गर्नु पर्दछ । यसले वनको उत्पादकत्वमा वृद्धि भई प्राप्त वस्तु तथा सेवाको सदुपयोगबाट रोजगारीको अवसरहरू सृजना हुने छ । खोटाङ जिल्लामा वनको महत्वपूर्ण भूमिका रहेको छ । जिल्लाको कुल भू-भाग मध्ये वनले ४२.०७% ओगटेको छ ।

खोटाङ जिल्ला कोशी प्रदेशको चौंध मध्ये एक पहाडी जिल्ला हो । यो भौगोलिक रूपले रमणीय छ भने सामाजिक, सांस्कृतिक, धार्मिक, राजनितिक रूपले छुट्टै पहिचान भएको जिल्ला हो । अर्को तर्फ यो जिल्ला जैविक विविधताले भरीपूर्ण छ । मुलभूत रूपमा भन्नु पर्दा जिल्लामा रहेको यिनै जैविक विविधता र समग्र वातावरणको संरक्षण, सम्वर्द्धन तथा दिगो व्यवस्थापन गर्नु नै डिभिजन वन कार्यालय खोटाङको प्रमुख दायित्व हो । आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ मा डिभिजन वन कार्यालयले सम्पादन गरेको कार्यक्रमहरू अन्तर्गतका विभिन्न क्रियाकलापहरूको विवरण सङ्कलन, मूल्याङ्कन तथा विश्लेषण गरी सोको नतीजा प्रतिवेदन पुस्तिका मार्फत प्रकाशन गर्ने क्रममा प्रस्तुत पुस्तिका यहाँहरू समक्ष आएको छ । आफुले वर्षभरी सम्पादन गरेको कामको परिमाण लेखाजोखा गरी अभिलेखिकरण गर्नु र सरोकारवालाहरू समक्ष पुर्याउनु पर्दछ । वन विकास तथा वातावरण संरक्षण कार्यलाई आगामी दिनमा अझ सशक्त बनाई लक्षित जनतासम्म प्रतिफल पुर्याउनको लागि स्थानिय सरकारको सहभागिता र समन्वय, जनसहभागिता र सरोकारवालाहरूको ठोस सहयोग निरन्तर आवश्यक रहन्छ; तव मात्र डिभिजन वन कार्यालयले विभिन्न विकास कामहरू समयमा गुणस्तरयुक्त तवरले तोकिएको विधिसम्मत सम्पादन गर्न सक्दछ ।

यस डिभिजन वन कार्यालय खोटाङको आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ मा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त स्वीकृत कार्यक्रमहरुमा डिभिजन वन कार्यालयहरु, प्रदेश वन विकास तथा व्यवस्थापन, प्रदेश हरित अभियान, वातावरण संरक्षण, जडीबुटी विकास, वन्यजन्तु तथा वासस्थान संरक्षण रहेको थियो भने उता संघीय सशर्त अनुदान तर्फ वन तथा भू-संरक्षण विभाग, राष्ट्रिय वन विकास तथा व्यवस्थापन र वातावरण विभाग कार्यक्रमहरू रहेको थियो । यसमा कूल पूँजीगत तर्फ रु. १ करोड ५७ लाख ७० हजार र चालू खर्च तर्फ ४ करोड ६६ लाख ४० हजार विनियोजीत मध्येमा पूँजीगत तर्फ रु. १ करोड ४५ लाख २० हजार र चालू तर्फ ३ करोड ८७ लाख ५० हजार खर्च भएको छ । यस आर्थिक वर्षको प्रगति हेर्दा भौतिक प्रगति ९२.९३ % र वित्तिय प्रगति ८९.६०% रहेको छ ।

यस कार्यालयद्वारा विगत लामो समयदेखि वन संरक्षण, सम्वर्द्धन तथा दिगो व्यवस्थापनका विभिन्न कार्यक्रमहरू सञ्चालन हुँदै आएको छ । राष्ट्रिय वनको संरक्षण तथा सम्वर्द्धन, समुदायमा आधारित वन व्यवस्थापन अन्तर्गत समूहहरूलाई आवश्यक प्राविधिक सहयोग, निजी वन पैदावार उत्पादन तथा निकासीमा

सहजीकरण, मानव वन्यजन्तु द्वन्द व्यवस्थापन लगायतका महत्वपूर्ण कार्यहरू सम्पादन हुँदै आएको छ । यसमा जिल्लास्थित प्रशासन तथा सुरक्षा निकायहरु, पालिकाहरू, राजनितिक दल, वन समूहहरू, उद्दमीहरू, काष्ठ व्यवसायीहरू तथा वन विकासमा सरोकार राख्ने सबैको सहयोग र सद्भावले उल्लेखित प्रगति हुन सम्भव भएकोमा दुई मत छैन । यो पुस्तिका तयार गर्न विशेष भूमिका निर्वाह गर्ने स.व.अ. दिपेन्द्र मेहतालाई विशेष धन्यवाद! छ । कार्यालयको प्रगति हासिल गर्न कार्यरत सबै कर्मचारीहरूले पुर्याएको उत्तिकै योगदानको उच्च कदर गर्दै हार्दिक धन्यवाद! दिन चाहन्छु ।

उदिम प्रसाद राई
डिभिजनल वन अधिकृत
डिभिजन वन कार्यालय, खोटाङ ।

संक्षिप्त शब्दावली (Glossary of Terms)

आ. व.	: आर्थिक वर्ष
क. व.	: कबुलियती वन
क. व. स.	: कबुलियती वन समूह
कि. मि.	: किलोमिटर
के. जी.	: किलो ग्राम
को. ले. नि. का.	: कोष तथा लेखा नियन्त्रण कार्यालय
क्यू. फि.	: क्यूबिक फिट (घन फिट)
गा. पा.	: गाउँपालिका
गै. स. सं.	: गैह्र सरकारी संस्था
गै. का. व. पै.	: गैह्र काष्ठ वन पैदावार
घ. मि.	: घन मिटर
जि. प्र. का.	: जिल्ला प्रशास कार्यालय
जि. स. स.	: जिल्ला समन्वय समिति
डि. व. अ.	: डिभिजनल वन अधिकृत
डि. व. का.	: डिभिजन वन कार्यालय
दि. रू. म.	: दिक्तेल रूपाकोट मझुवागढी
न. पा.	: नगरपालिका
प्रा.	: प्राविधिक
मि.	: मिटर
मि. मि.	: मिलिमिटर
मू. अ. क.	: मूल्य अभिवृद्धि कर
रा. व.	: राष्ट्र वैंक
रे.	: रेञ्जर (प्राविधिक सहायक)
व. र.	: वन रक्षक (तेस्रो तह)
व. वि. गु. यो.	: वन विकास गुरू योजना
वि. सं.	: विक्रम संवत
स. व. अ.	: सहायक वन अधिकृत
सव-डि. व. का.	: सव-डिभिजन वन कार्यालय
सा. व.	: सामुदायिक वन
सा. व. उ. स.	: सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह
से. मि.	: सेन्टिमिटर
ह. तु.	: हलेसी तुवाचुङ
हे.	: हेक्टर

तालिका - १ : आ.व. २०८०।०८१ को प्रगति सारंश

क.सं.	कार्यक्रमको नाम	वार्षिक लक्ष्य (रु. लाख)			वार्षिक खर्च (रु. लाख)			वार्षिक प्रगति (प्रतिशत)	
		पूँजीगत	चालु	जम्मा	पूँजीगत	चालु	जम्मा	भौतिक	वित्तिय
१	प्रदेश वन विकास तथा व्यवस्थापन	१७	८७.८७	१०४.८७	११.५	८५.७	९७.२	९९.९५	९२.६६
२	प्रदेश हरित अभियान	२४.७	२२.२	४६.९०	२४.७	२२.२	४६.९	१००	९९.८९
३	वातावरण संरक्षण	०	६	६.००	०	५.३	५.३	१००	८९
४	जडीबुटी विकास	१०	०.४	१०.४०	५	०.२	५.२	५०	५०
५	वन्यजन्तु तथा वासस्थान संरक्षण	०	१०	१०	०	१०	१०	१००	१००
६	डिभिजन वन कार्यालयहरू	४७	२८२.५	३२९.५०	४६.३	२०७.६	२५३.९	१००	७२.९४
७	जडीबुटी विकास (संघिय शसर्त अनुदान)	१८	०	१८.००	१८	०	१८	१००	१००
८	राष्ट्रिय वन विकास तथा व्यवस्थापन (शसर्त अनुदान)	११	७	१८.००	९.८	७	१६.८	८०	९३.१७
९	वन तथा भू-संरक्षण (संघिय शसर्त अनुदान)	०	५०.३९	५०.३९	०	४९.५	४९.५	१००	९८.२७
१०	वातावरण विभाग (संघिय सशर्त अनुदान)	३०	०	३०.००	२९.९	०	२९.९	१००	९९.८
जम्मा		१५७.७	४६६.३६	६२४.०६	१४५.२	३८७.५	५३२.७	९३.००	८९.५७

विषय - सूची

दुई शब्द iii
संक्षिप्त शब्दावली (Glossary of Terms) v
परिच्छेद - १ 1
परिचय 1
१.१ परिचय 1
१.२ भौगोलिक अवस्थिति 3
१.४ जियोलोजी (खनिज, चट्टान र माटो) 4
क) खनिज र चट्टान 4
ख) माटो 4
१.५ जिल्लाको ऐतिहासिक विशेषताहरु 4
१.५.१ जातजाती र भाषा 4
१.५.२ पेशा 5
१.५.३ बसाई सराई 5
१.५.४ पुरातात्विक र पर्यटकिय स्थलहरू 6
१.६ जनसांख्यिक विवरण 7
१.६.१ जनसंख्या विवरण. 7
१.६.२ स्थानिय तह अनुसार जनसंख्याको विवरण 8
१.७ वन जंगल 8
१.८ भौगोलिकताको आधारमा वनजंगलको किसिम र अवस्था 9
१.९ व्यवस्थापनको आधारमा वनको बर्गीकरण 9
१.१० जिल्लाको प्रमुख गैह्रकाष्ठ वन पैदावार र जडीबुटीहरू 13
१.११ डिभिजन वन कार्यालयको परिचय 14
१.११.१ लक्ष्य 14
१.११.२ उद्देश्य 14
१.१२ संगठनात्मक स्वरुप 15
१.१३ स्वीकृत दरबन्दी अनुसार पदपूर्तिको अवस्था 16
यस डिभिजन वन कार्यालय खोटाङमा हाल कार्यरत सबै कर्मचारीहरूको नामावली विवरण अनुसूची - ४ मा समावेश रहेको छ । 17
१.१४ शाखाहरू 17
१.१६ सव-डिभिजन वन कार्यालयहरूको जिम्मेवारी र कार्यक्षेत्र 23

परिच्छेद - २ 25
कार्यक्रमहरुको प्रगति विवरण 25
२.१ प्रदेश वन विकास तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम 26
२.१.१ जिल्ला वन क्षेत्र समन्वय समितिको सचिवालय व्यवस्थापन 28
२.१.२ सामुदायिक वनमा उद्यमशिलता अभिवृद्धि 28
२.१.३ युवा उद्धम विकास कार्यक्रमः- समर्पण भएको । 28
२.१.४ एक सामुदायिक वन एक संरक्षण पोखरी 28
२.१.५ वनको नीति नियम सम्बन्धि तालिम 28
२.१.६ वार्षिक प्रगति समिक्षा गोष्ठी 29
२.१.७ सव-डिभिजन स्तरिय योजना तर्जुमा गोष्ठी 29
२.१.८ सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको लागि रेकर्ड किपिङ्ग तथा लेखा व्यवस्थापन तालिम 29
२.१.९ सामुदायिक तथा कबुलियती वन अनुगमन तथा निरीक्षण र अनुगमन पुस्तिका प्रकाशन 29
२.१.१० फलफुलको विरुवा खरिद गरि कबुलियती वन समूहमा वितरण 29
२.१.११ वन र वन्यजन्तु संरक्षण तथा नियन्त्रणका लागि नियन्त्रण कक्ष स्थापना र व्यवस्थापन 30
२.१.१२ सामुदायिक वनको कार्ययोजना नवीकरण सहयोग (गरिब, महिला र दलित लक्षित जलवायु परिवर्तन अनुकूलन योजना समेत) 30
२.१.१३ डिभिजन स्तरीय योजना तर्जुमा गोष्ठी 33
२.१.१४ चौमासिक प्रगति समिक्षा गोष्ठी 33
२.१.१५ प्राविधिक सहयोग सेवा (वन प्राविधिकबाट) 33
२.१.१६ वन व्यवस्थापन कार्ययोजना कार्यान्वयन 33
२.१.१७ सामाजिक परिचालन सुपरिवेक्षण (जिल्ला सुपरभाईजरबाट) 33
२.१.१८ वन सामाजिक परिचालकलाई पारिश्रमिक 33
२.१.१९ निष्कृय तथा पुराना समूह सशक्तिकरण सहयोग 34
२.१.२० सामाजिक परिचालिका तथा जिल्ला सुपरभाईजरको बैंठक 34
२.१.२१ कबुलियती वन समूहको बिधान तथा कार्ययोजना पुनरावलोकन (जीविकोपार्जन सुधार योजना सहित) 34
२.१.२२ वन वन्यजन्तु संरक्षणका लागि गस्ति परिचालन 35
२.१.२३ सव-डिभिजन स्तरिय समन्वय बैंठक 35
२.१.२४ कर्मचारीको लागि फिल्ड गीयर सेट खरिद 36
२.१.२५ उत्कृष्ट वन समूह पुरस्कार 36
२.१.२६ जीविकोपार्जन सुधार योजना कार्यान्वयन 36
२.१.२७ जनतासंग वनका कुरा 37

२.१.२८ सामुदायिक वन व्यवस्थापन स्थलगत अभ्यास 37
२.२ प्रदेश हरित अभियान कार्यक्रम 37
२.२.१ स्थायी नर्सरी निर्माण 38
२.२.२ बिरुवा उत्पादन (३"×७" को पोलिथिन थैला) 38
२.२.३ वृक्षारोपण (पुनःरोपण) 39
२.२.४ नर्सरी मर्मत तथा स्तरोन्नती 39
२.२.५ वृक्षारोपण (तारवार सहित) 39
२.२.६ स्थानीय वन समूह मार्फत बिरुवा उत्पादन सहयोग (अनुदान) 39
२.२.७ स्थायी नर्सरीको लागि नाइके ज्याला 39
२.२.८ अर्गेली खेती विस्तार 40
२.२.९ निजी वन सम्बन्धी प्रचारप्रसार कार्यक्रम 40
२.२.१० कृषि वन प्रणाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम 40
२.२.११ हरियाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम 40
२.३ वातावरण संरक्षण कार्यक्रम 40
२.३.१ वातावरण सचेतना सहितको विद्यालय वातावरण सुधार कार्यक्रम 41
२.३.२ दिवश समारोह, सप्ताह (वातावरण दिवश, जैविक विविधता दिवस, वन डढेलो सप्ताह आदि) 41
२.४ जडीबुटी विकास कार्यक्रम 42
२.४.१ जडीबुटी तथा गैह्रकाष्ठ वन पैदावार प्रशोधनका लागि सामग्री खरिद र व्यवस्थापन 42
२.४.२ फोकल टिमको बैठक 42
२.५ वन्यजन्तु तथा वासस्थान संरक्षण कार्यक्रम 43
२.५.१ मानव वन्यजन्तु द्धन्द व्यवस्थापन तथा वन्यजन्तु उद्धार 43
२.५.२ वन्यजन्तु तथा वासस्थान संरक्षण कार्यक्रम 44
२.६ डिभिजन वन कार्यालयहरु 44
२.६.१ डिभिजन/सव-डिभिजन आवास भवन मर्मत सम्भार/स्तरोन्नती 47
२.६.२ मेसिनरी तथा औजार खरिद 47
२.६.३ सि.सि.टि.भि. जडान 47
२.६.४ कार्यालय कम्पाउन्ड घेराबारा 47
२.६.५ कार्यालयको लागि फर्निचर तथा फिक्चर्स 47
२.७ जडीबुटी विकास कार्यक्रम (संघीय शसर्त अनुदान) 48
२.७.१ जडीबुटी बिरुवा उत्पादन तथा खेती विस्तार 48
२.७.२ पकेट क्षेत्रमा जडीबुटी खेती विस्तार 49
२.७.३ प्राकृतिक रुपमा रहेका जडीबुटी संरक्षण तथा व्यवस्थापन 49

२.८ राष्ट्रिय वन विकास तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम (संघीय शसर्त अनुदान)....49
२.८.१ बहु-वर्षीय बिरुवा उत्पादन (नर्सरी नाईकेको ज्याला समेत)....50
२.८.२ महिलाको सीप अभिवृद्धिका लागि वनजन्य वस्तुमा आधारित हस्तकला तालिम....51
२.८.३ वन क्षेत्र अतिक्रमण नियन्त्रण तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम....51
२.८.४ वन डढेलो व्यवस्थापन कार्ययोजना कार्यान्वयन....51
२.८.५ कबुलियती वन विकास तथा प्रवर्द्धन कार्यक्रम....52
२.९ वन तथा भू-संरक्षण विभाग (संघ शसर्त अनुदान)....52
२.१० वातावरण विभाग....53
२.१०.१ बुङगालुङ् सौन्दर्यीकरण; हलेसी तुवाचुङ न.पा. — ७....54
२.१०.२ एच के हरियाली पार्क; दिप्रुङ चुइचुम्मा गा.पा. - ५....54
परिच्छेद - ३....55
विविध....55
३.१ अन्य क्रियाकलापहरुको प्रगति विवरण....55
३.१.३ राजश्व सम्बन्धी विवरण....56
३.२ जडीबुटी तथा गैह्रकाष्ठ वन पैदावार सङ्कलन तथा निकासी सम्बन्धी विवरण....56
३.३ काठ दाउरा सङ्कलन/निकासी सम्बन्धी विवरण....57
(क) सरकारद्वारा व्यवस्थित वन तर्फ....57
(ख) निजी नम्बरी आवादी तर्फ....57
(ग) सामुदायिक वन तर्फ....57
३.४ कार्यक्रमको प्रतिफल, प्रभावकारिताका लागि सुझावहरु....57
अनुसूचीहरु....60

तालिकाहरु -

तालिका - १ : आ. व. २०८०/०८१ को प्रगति सारंश IV

तालिका - २ : जिल्लाको भौगोलिक अवस्थिति २

तालिका - ३ : हावापानीको आधारमा जिल्लाको वर्गीकरण ३

तालिका - ४ : जिल्लाको जनसंख्या विवरण ५

तालिका - ५ : स्थानीय तह अनुसार जनसंख्या विवरण ६

तालिका - ६ : पालिका अनुसार सामुदायिक वनहरुको विवरण ७

तालिका - ७ : धार्मिक वनहरुको विवरण ८

तालिका - ८ : निजी वनको विवरण ८

तालिका - ९ : पालिका अनुसार कबुलियती वनहरुको विवरण ९

तालिका - १० : सामुदायिक वन भित्र कबुलियती वनहरुको विवरण ९

तालिका - ११ : कर्मचारी पदपूर्तिक अवस्था १२

तालिका - १२ : सव-डिभिजन वन कार्याहरूको कार्यक्षेत्र १७

तालिका - १३ : समग्र प्रगति विवरण १९

तालिका - १४ : प्रदेश वन विकास तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम तर्फको स्वीकृत कार्यक्रमहरू १९

तालिका - १५ : कबुलियती वन समूहमा वितरण भएको फलफुल विरूवा विवरण २२

तालिका - १६ : आ.व. २०८०।०८१ मा नविकरण भएको सामुदायिक वन कार्ययोजनाहरू २३

तालिका - १७ : आ.व. २०८०।०८१ मा नविकरण भएको कबुलियती वन कार्ययोजनाहरू २५

तालिका - १८ : सामुदायिक वन समूह तर्फ उत्कृष्ट पुरस्कार प्राप्त गर्ने समूहहरू २६

तालिका - १९ : कबुलियती वन समूह तर्फ उत्कृष्ट पुरस्कार प्राप्त गर्ने समूहहरू २७

तालिका - २० : प्रदेश हरित अभियान तर्फको स्वीकृत कार्यक्रमहरू २७

तालिका - २१ : नर्सरीमा उत्पादिनत विरूवाको विवरण २८

तालिका - २२ : कृषि वन प्रणाली प्रवर्द्धन कार्यक्रममा वितरण भएको विरूवाको विवरण ३०

तालिका - २३ : वातावरण संरक्षण तर्फको स्वीकृत कार्यक्रम ३०

तालिका - २४ : जडीबुटी तर्फको स्वीकृत कार्यक्रम ३१

तालिका - २५ : वन्यजन्तु तथा वासस्थान संरक्षण तर्फको स्वीकृत कार्यक्रम ३२

तालिका - २६ : मानव वन्यजन्तु द्वन्द व्यवस्थापन तथा वन्यजन्तु उद्धार ३२

तालिका - २७ : डिभिजन वन कार्यालय तर्फको स्वीकृत कार्यक्रम ३३

तालिका - २८ : जडीबुटी विकास कार्यक्रम (संघिय शसर्त अनुदान) तर्फको कार्यक्रम ३६

तालिका - २९ : जडीबुटी विरूवा उत्पादन तथा खेती विस्तारको लागि वितरण भएको विरूवा विवरण ३६

तालिका - ३० : पकेट क्षेत्रमा जडीबुटी खेती विस्तारको लागि वितरण भएको विरूवा विवरण ३६

तालिका - ३१ : प्राकृतिक रूपमा रहेका जडीबुटी संरक्षण तथा व्यवस्थापन कार्यको लागि वितरण भएको विरूवा विवरण ३७
तालिका - ३२ : राष्ट्रिय वन विकास तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम तर्फको स्वीकृत कार्यक्रम ३७
तालिका - ३३ : बहु-बर्षिय विरूवा उत्पादन विवरण ३८
तालिका - ३४ : वन तथा भू-संरक्षण विभाग (संघिय शसर्त अनुदान) तर्फको स्वीकृत कार्यक्रम ३९
तालिका - ३५ : वन्यजन्तु तथा वासस्थान संरक्षण तर्फको स्वीकृत कार्यक्रम ४०
तालिका - ३६ : वन कसूर सम्बन्धी मुद्दाको विवरण ४१
तालिका - ३७ : वेरूजू सम्बन्धी विवरण ४१
तालिका - ३८ : राजश्व सम्बन्धी विवरण 42
तालिका - ३९ : जडीबुटी निकासी विवरण ४२
तालिका - ४० : वन पैदावार निकासी विवरण (निजी तर्फ) ४२
तालिका - ४१ : वन पैदावार निकासी विवरण (सामुदायिक तर्फ) ४३
नक्सा - सव-डिभिजन वन कार्यालयहरू

नक्सा : डिभिजन वन कार्यालय अन्तर्गत **सव-डिभिजन वन कार्यालयहरू**

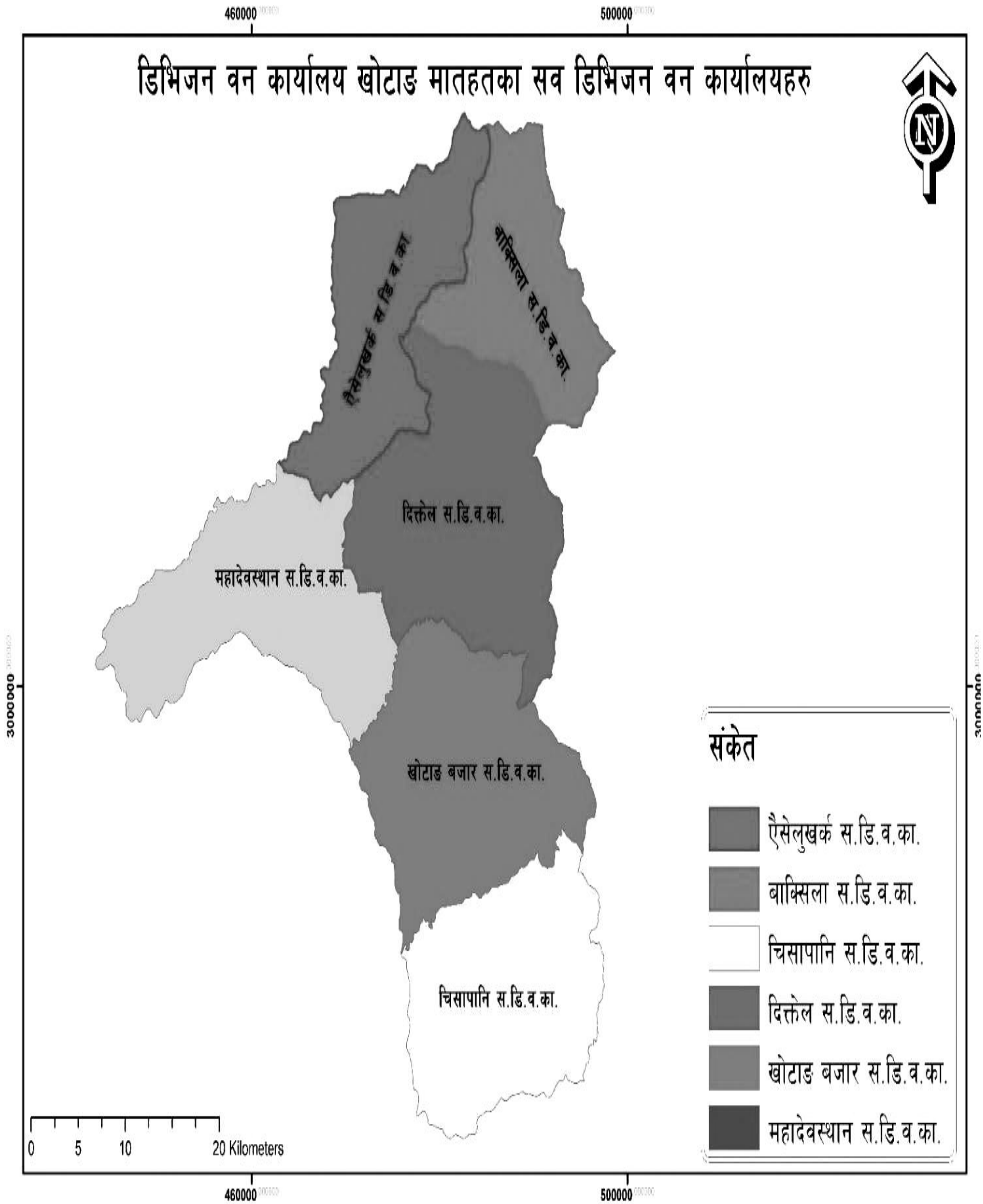

परिच्छेद - १
परिचय

१.१ परिचय

खोटाङ जिल्ला कोशी प्रदेशमा रहेको चौंध जिल्लाहरू मध्येको एक पहाडी जिल्ला हो । यो जिल्ला पूर्व ४ नं. वा माझ किराँतले परिचित छ । विगतमा खोटे राजाद्वारा शासित यस क्षेत्रलाई खोटाङ्गकोट भनिन्थ्यो । कालान्तरमा खोटाङ्गकोट शब्दको कोट शब्दांश लोप भई खोटाङ मात्र बाँकी रही जिल्लाको नाम रहन गएको भन्ने भनाई छ । पूर्वमा टयाम्के, मैयू, मेरुङडाँडा; पश्चिममा पहाडी ढालहरु हुँदै सुनकोशी नदी जस्ता प्राकृतिक तथा ऐतिहासिक सिमानाले घेरेको खोटाङ जिल्लाको सदरमुकाम दिक्तेल बजार हो । लालीगुराँस, चिमाल र विभिन्न जातका लेकाली धुपी सल्लाले उत्तरी क्षेत्रलाई शोभायमान बनाएको छ, र जिल्लाको दक्षिणी क्षेत्र तर्फ खयर, साल तथा अन्य मूल्यवान वन सम्पदाले भरीपूर्ण रहेको यो जिल्ला प्राकृतिक श्रोत, साधन र सौन्दर्यले सु-सज्जित रहेको छ । समुन्द्र सतहबाट करीव १५२ मि. देखि ३६२० मि. सम्मको उचाईमा रहेको प्राकृतिक पर्वतमाला टयाम्के, मैयू, मेरुङडाँडा, साल्पा, पत्रे जस्ता अग्ला होचा पहाडी डाँडाहरु रहेको यस जिल्लाको सुनकोशी र रावा खोलाले बनाएका बेंसीहरु झनै मूल्यवान र विविधतायुक्त छ । पूर्वको पशुपतिनाथ भनेर चिनिने त्रिधार्मिक हलेसी महादेवको प्रख्यात मन्दिर यस जिल्लाको हलेसी तुवाचुङ नगरपालिकामा अवस्थि छ ।

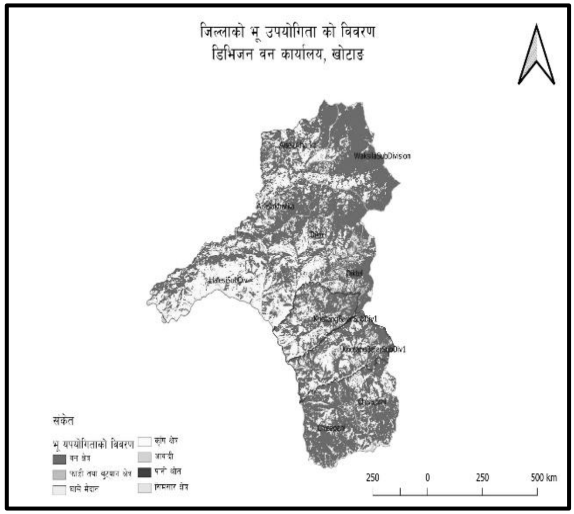

राणाकालिन समयमा मझुवा थुम, आमचोक थुम, खोटाङ थुम, छुलुवार थुम, साँवा थुम, दिप्लुङ थुम, चुईचुम्मा थुम र रतन्छा थुमको मुद्दा मामिला हेर्ने गरी खोटाङ बजारमा स्थापना भएको इलाका अदालतले यस क्षेत्रमा जग्गा रजिष्ट्रेशन गर्ने कार्य पनि गर्दथियो । वि. सं. २००७ सालमा नेपालमा प्रजातन्त्रको उदय पश्चात २०१३ सालमा खोटाङमा त्रिभुवन ग्राम विकासको स्थापना गरिएपछि मझुवा थुम, खाम्तेल थुम, हलेसी थुम र राँवा थुमका जनताको विकासको प्रशासन पनि खोटाङ बाटै हेरिन थालियो । तर प्रशासकीय अधिकार भने साप्सु खोला देखि पूर्वतर्फका सिक्तेल लगायत नौ थुमको पूर्व ४ नं. गोश्वराबाट र मझुवा लगायत चार थुमको पूर्व ३ नं. गोश्वराबाट हेर्न थालिएको र त्यसपछि ओखलढुङ्गा इलाका अदालतबाट विभाजन गरि मझुवा, खाम्तेल, हलेसी र राँवा थुमका जनताको न्याय प्रशासन ऐसेलुखर्क इलाका अदालतले हेर्ने गरेको थियो । दुईवटा छुट्टाछुट्टै जिल्लाबाट गरिने प्रशासकीय र न्यायिक कार्यहरु बाहेक विकास प्रशासन र शान्ति सुरक्षाको काम भने प्रहरी कार्यालयले गर्दै आएकोमा वि. सं. २०१७ साल पछि पञ्चायत शासन व्यवस्थाको

शुरुवातसंगै वि. सं. २०१९ सालको नेपालको संविधान घोषणा हुँदा खोटाङ द्वारा हेरिने आम्चोक र सिक्तेल थुम भोजपुरले हेर्ने राँवा पारीका क्षेत्र सोलुखुम्बुले हेर्ने र बाँकी खोटाङले हेर्ने गरी जिल्लाको नाम खोटाङ कायम गरि दिक्तेललाई सदरमुकाम तोकिएको हो । खोटाङबजारमा रहेको जिल्ला पञ्चायत र शिक्षा प्रशासन हेर्ने काम वि. सं. २०२० सालमा दिक्तेलमा सारिएको थियो भने वि. सं. २०२२ मा खोटाङ अदालत दिक्तेलमा र ऐसेलुखर्कको अदालत सोलु सल्लेरीमा सारियो । तत्पश्चात क्रमशः अन्य कार्यालयहरु सदरमुकाम दिक्तेलमा स्थापना भएको हो । नेपालको संविधान तेश्रो संशोधन, २०३२ ले खोटाङ जिल्लाको सिमाना पुनः हेरफेर गरी भोजपुर जिल्लाको बोपुङ, भञ्ज्याङखर्क, काहुले तथा सोलु जिल्लाको वाकाचोल, पारा, जलेश्वरी, महेश्वरी, धारापानी, डुम्रे, दुवे, माक्पा, वाङ्गदेल, राँखा वादेल, ऐसेलुखर्क, दिप्सुङ लगायत १५ गाउँ पञ्चायत खोटाङ जिल्लामा गाभिन गई हालको क्षेत्र तथा सिमाना कायम हुन आएको हो । हालसम्म सोही सिमाना कायम रहेको छ ।

यस जिल्लामा राई, क्षेत्री, ब्राम्हण, नेवार, तामाङ्ग, शेर्पा, मगर, कामी, दमाई, सार्की आदि जातिहरुको वसोवास रही आएको छ । विविध जातजाती अनुसार आ-आफ्नै किसिमको धर्म, संस्कृति, भाषा र संस्कारहरु रहेको छ । स्थानीय वासिन्दाहरु र वन उपभोक्ताहरुको भनाई अनुसार वि. सं. २०१३ साल भन्दा अगाडी यस जिल्लामा वन क्षेत्र राम्रो हैसियतको थियो, र ६५% भन्दा बढी वन क्षेत्र रहेकोमा जिल्लामा जनसंख्या बृद्धि सँगै वन जंगलमा चाप पनि बढ्दै जानथालेको र वि. सं. २०४६ साल सम्म वनको हैसियतमा धेरै गुणाले ह्रास आएको भनाई छ । 'वन विकास गुरु योजना, २०४६' पछि सामुदायिक वन कार्यक्रम एक प्राथमिकता प्राप्त कार्यक्रम बन्न गएको र तत्कालिन वन ऐन, २०४९ ले वन जंगल संरक्षण, संवर्द्धन, ब्यवस्थापन र सदुपयोगमा स्थानीय समुदायलाई सहभागी गराउन कानूनी रुपले बैधानिकता दिएपछि नाङ्गो भई सकेका डाँडापाँखाहरु पनि वर्तमानमा आएर हराभरा हुँदै गएको हो ।

यस जिल्लामा कतै कतै अझै पनि निजी वन राष्ट्रियकरण ऐन, २०१३ भन्दा अगाडीको अवस्थाको अबशेषहरु देख्न पाइन्छ । कुनै वनक्षेत्र नजिकका घर धुरीहरुले पहिला आफूले भोग गरेका तर हाल राष्ट्रिय वनको रुपमा रहेको वन जंगललाई निजी रुपमा प्रयोग गर्ने, दर्ता गर्ने गलत प्रयासहरु गर्ने गरेको पनि यदाकदा पाइन्छ । फलतः त्यस्ता वनमा अरु पायक पर्ने उपभोक्ताहरुले अनियमित तरिकाले रुखहरु काटेको र विवाद रहंदै आएको पाईन्छ । यसका वावजुद पनि समग्रमा भन्नु पर्दा जिल्लाका बासिन्दाहरु पहिले देखि नै वन जंगल जोगाउनमा सचेत रहेका र हाल सामुदायिक वन विकास कार्यक्रमको कारणबाट पनि वन जंगलको हैसियतमा धेरै सुधार आएको पाईन्छ ।

यस जिल्लामा हाल करिव ४२.०७ प्रतिशत वन क्षेत्र रहेको छ । राष्ट्रिय वन क्षेत्र वसोवास क्षेत्रबाट टाढा रहेकोले ती वन क्षेत्रमा मानिसहरुको चाप न्यून रहेको छ । जिल्लामा प्रचुर मात्रामा जडीबुटीहरु पाईने भएकोले जिल्ला भित्र वसोवास गर्ने गरिव, विपन्न परिवारहरुको जीविकोपार्जनको राम्रो श्रोत रहेको छ । यद्यपी जडीबुटीको विकासको लागि पकेट क्षेत्रमा खेती विस्तार, व्यवस्थित सङ्कलन, निकासी तथा प्रशोधन

तर्फ थुप्रै कार्यहरु गर्नुपर्ने देखिन्छ । जिल्लाको जलवायुगत विविधता, हराभरा प्राकृतिक दृश्य र जिल्लाका विभिन्न स्थानमा भएका प्राकृतिक र सास्कृतिक महत्वका स्थानहरुले गर्दा यो जिल्ला पर्यटकहरुका लागि राम्रो गन्तव्य हुन सक्ने देखिन्छ । यस जिल्लामा साविक ७६ गाँउ विकास समिति रहेको थियो । राज्य पुर्नसंरचना भए पछि जिल्लामा हाल २ वटा नगरपालिका र ८ वटा गाँउपालिका गरि जम्मा १० वटा पालिका र यसका ७९ गोटा वडाहरू रहेको छ ।

१.२ भौगोलिक अवस्थिति

विश्व मानचित्रमा खोटाङ जिल्ला २६° ५०' देखि २७° २८' उत्तर अक्षांश र ८६° २६' देखि ८६° ५९' पूर्वी देशान्तरमा अवस्थित रहेको छ । यसको भौगोलिक विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका - २ : जिल्लाको भौगोलिक अवस्थिति

प्रदेश	कोशी
प्रदेश राजधानी	विराटनगर
जिल्ला	खोटाङ
सदरमुकाम	दिक्तेल
उत्तरी आक्षांश	२६° ५०' देखि २७° २८'
पूर्वी देशान्तर	८६° २६' देखि ८६° ५९'
क्षेत्रफल	१,५९,१०० हे.
प्रदेशसभा निर्वाचन क्षेत्र संख्या	२ वटा
प्रतिनिधि सभा निर्वाचन क्षेत्र संख्या	१ वटा
स्थानीय तह संख्या	१० वटा
गाउँपालिका संख्या	८ वटा (राँवाबेसी, केपिलासगढी, दिप्रुङचुईचुम्मा, जन्तेढुङ्गा, ऐसेलुखर्क, साकेला, खोटेहाङबजार, बाराहपोखरी)
नगरपालिका संख्या	२ वटा (दिक्तेल रुपाकोट मझुवागढी र हलेसी तुवाचुङ)
उचाई	समुद्री सतहबाट १५२ मि. देखि ३,६२० मि. सम्म
चार किल्ला	पूर्वमा भोजपुर, पश्चिम ओखलढुगां, उत्तर सोलुखुम्बु र दक्षिणमा उदयपुर जिल्ला

१.३ भौगोलिक बनोट

खोटाङ जिल्लालाई जियोलोजी र भौगोलिक हिसावले उपोष्ण सदावहार, मौसमी पतझर वन र समशितोष्ण कोणधारी वन गरी निम्नानुसार ३ भागमा विभाजन गरिएको छ ।

तालिका -३ : हावापानीको आधारमा जिल्लाको वर्गीकरण

भौगोलिक क्षेत्र	उचाई	पाईने मुख्य प्रजातिहरू
उपोष्ण सदावहार (Tropical Forest)	१००० मि. भन्दा कम	खयर, साल, सिसौं आदि
मौसमी पतझर वन (Sub-tropical Broad Leaved Forest)	१००० देखि २००० मि. सम्म	खोटे सल्ला, चिलाउने, कटुस आदि
समशितोष्ण कोणधारी वन (Upper Temperate Mixed decidious & Coniferous Forest)	२५०० देखि ३५०० मि. सम्म	लालीगुराँस, बाँझ, उत्तिस आदि

१.४ जियोलोजी (खनिज, चट्टान र माटो)

क) खनिज र चट्टान

जिल्लाको धेरैजसो भू-भाग मध्य पहाडी क्षेत्रमा पर्ने हुनाले अधिकांस क्षेत्रहरु चट्टानले ढाँकिएको छ । जिल्लाको भूगर्भीय बनावट अनुसार मुख्य गरी Metamorphic/Sedimentary Rock बढी मात्रमा पाईन्छ । यसमा प्रायजसो Granite, Gneiss Schist र Quartzite को पनि बाहुल्यता छ । मध्य पहाडी भेगमा ढुङ्गा मिसिएको बलौटे र रातो फुस्रो माटो पाईन्छ भने समथर फाँटहरुमा पाङ्गो माटो पाईन्छ ।

ख) माटो

जिल्लाको अधिकांश क्षेत्र भिरालो भएको हुनाले माटोको बनावटमा धेरै ठाउँमा समानता रहेको र उर्वर माटोको क्षयीकरणले गर्दा अधिकांश भागमा रातो माटो र वलौटे दोमट माटो पाईन्छ । केही समथर भू-भागमा उर्वर माटो रहेकोले गर्दा कृषि उत्पादनमा राम्रो रहेको छ । मुख्य रुपमा वलौटे दोमट र केही मात्रमा नदी तथा खोला बेंसिमा पांगोमाटो र ढुङ्ग्यान र पत्थरयुक्त माटो (Conglomerates) समेत पाईन्छ ।

१.५ जिल्लाको ऐतिहासिक विशेषताहरु

१.५.१ जातजाती र भाषा

जिल्लामा मुख्य गरि राई, क्षेत्री, ब्राम्हण, नेवार, कामी, मगर, तामाङ, सार्की, दमाई, गुरुङ, सुनुवार, शेर्पा तथा अन्य जातजातिहरुको बसोवास रहेको छ । त्यसकारण जिल्लामा जातिगत विविधता अत्यधिक रहेको पाईन्छ । यस जिल्लाका ५०.१३% मानिसहरु नेपाली भाषा बोल्छन् भने दोश्रो सबैभन्दा बढी बोलिने भाषा चाम्लिङ

१६.५३% हो । अन्य भाषाहरुमा मगर ४.४१%, तामाङ ३.९४%, वान्तवा ३.७४%, साङ्गपाङ्ग राई ३.५२%, नेवारी २.६५% भाषाहरु यस जिल्लामा बोल्ने गरिन्छ ।

जिल्लामा कूल जनसंख्याको ३६.६०% राई, २१% क्षेत्री, ७.२% ब्राम्हण, ५.४१% नेवार, १०.६५% दलितहरु तथा अन्य जातजातीमा मगर, तामाङ रहेका छन् । गरिवीको रेखा मुनिका जनताहरुको आर्थिक उत्थानका लागि कबुलियती वन तथा पशु विकास कार्यक्रम सरकारी स्तरबाट विगत देखि नै निरन्तर संचालन भईरहेको छ भने अन्य सरकारी तथा गैह्र सरकारी संस्थाहरुबाट समेत गरिवी निवारण सम्वन्धि कार्यक्रमहरु संचालन भई रहेका छन् । डिभिजन वन कार्यालयबाट हस्तान्तरण गरिने सामुदायिक तथा कबुलियती वनहरुको कार्ययोजना निर्माण गर्ने सन्दर्भमा नै विधान र कार्ययोजना भित्रै दलित वर्गका उपभोक्ताहरुको पनि समान अधिकार र अवसर सुनिश्चत गर्न पहल भईरहेको छ । यस कार्यमा सम्बन्धित सव-डिभिजन वन कार्यालयका कर्मचारीहरु विशेष रुपले चनाखो रहेका छन् । जिल्लामा जातजातीको आधारमा घरधुरी तथा जनसंख्याको विवरण यस प्रकार रहेको छ ।

१.५.२ पेशा

यस जिल्लामा कृषि क्षेत्रको भूमिका अग्रणी रहेको छ । आर्थिक दृष्टिकोणले ८८.३२% जनसंख्या कृषि तथा पशुपालमा, ३.८४% सेवामा, १.२९% व्यापारमा र ६.५५% जनसंख्या उद्योगमा तथा अन्य पेशामा संलग्न छन् । यस जिल्लाका अधिकांश जनसंख्या कृषि पेशामा संलग्न रहेका छन् । विशेष गरी उत्तरी क्षेत्रमा पशुपालन व्यवसाय देखिन्छ भने दक्षिणी क्षेत्रमा पशु पालनको साथै अन्नबाली, तरकारी तथा नगदेबाली रहेको छ । यस क्षेत्रमा विशेष गरी गाई, भैसी, बाख्रा, भेडा, सुँगुर कुखुरा पालन गर्ने प्रचलन रहेको छ । यहाँ कृषकहरुले बार्षिक रुपमा दूध र मासु उत्पादन गरी जिल्ला भित्र आपूर्ति गरी आर्थिक आयमा वृद्धि गरीरहेको छ ।

जिल्लाको कुल भू-भागको ४२.०७% भाग वन क्षेत्रले ओगटेको छ । स्थानीय मानिसहरु कृषि तथा घरायसी कार्यमा वन श्रोतको अत्यधिक उपयोग गर्ने र अझ भन्नु पर्दा ग्रामिण जनताहरुको मुख्य जीविकोपार्जनको श्रोत वन श्रोत भएतापनि वन श्रोतमा आधारित पेशा कर्मिको तथ्याङ्क हेर्दा यसमा सिकर्मि लगायतका पेशामा नगन्य मात्रामा मात्रै मानिसहरु संलग्न रहेको पाईन्छ; यसो हुनुको मुख्य कारण वन श्रोतको दिगो प्रयोगलाई उच्चतम व्यवस्थित गर्न नसक्नु भन्नु पर्दछ ।

१.५.३ वसाई सराई

देशमा भएको पछिल्लो जनगणना २०७८ अनुसार यस जिल्लाबाट बाह्य बसाई सराई अत्यधिक रहेको छ । जिल्ला भित्र पनि भौतिक विकास र सुविधा भएको विशेष गरी जिल्ला र स्थानीय तहहरुको सदरमुकाम क्षेत्रहरुमा आन्तरीक वसाई सराइ समेत बढ्दै रहेको पाईन्छ भने जिल्ला बाहिर खासगरी काठमाण्डौं, उदयपुर, झापा, मोरङ, सुनसरी आदि जिल्लाहरुमा वसाई सराई हुने गरेको पाईएको छ ।

१.५.४ पुरातात्विक र पर्यटकिय स्थलहरू

- हलेसी महादेव

नेपालको पूर्बको पशुपतिनाथको मन्दिरको नामले सुपरिचित जिल्ला सदरमुकाम देखि पश्चिम क्षेत्रमा अबस्थित हलेसी महादेवको मन्दिर हलेसी तुवाचुङ नगरपालिका वडा नं. ७ मा अवस्थित छ । हलेसी महादेव हिन्दु र बौद्ध तथा किराँतको त्रिधार्मीक पबित्र धार्मीक तीर्थस्थलका रुपमा पर्सिद्ध छ । यहाँ अलौकिक २ वटा गुफाहरु रहेको छ । एउटा गुफामा मुख्य मन्दिर रहेको छ भने यसको (शिबलिङ्ग स्थलको) पश्चिम तर्फ अर्को गुफा रहेको छ, जसलाई बसाहा गुफा भनिन्छ । सरदर १५० फिट लामो, २० फिट चौडाई र १५ फिट उचाई भएको यस गुफाको प्रबेशद्वार सँगै बसाहाको आकृती भएको पत्थर रहेको छ । प्राकृतिक रुपले बनेको शिबलिङ्गलाई महादेवको रुपमा पुजा गर्ने गरिन्छ । हलेसी महादेव वि. सं. १८४३ सालमा नै प्रितीगुठी बिर्ताको रुपमा कायम भई बि. सं. १८६१ मा सदर भएको लालमोहरको ताम्रपत्रबाट यसको पुरातात्विक महत्व रहेको पुष्टि हुन्छ । यहाँ प्रत्येक दिन महन्त द्वारा पूँजापाठ हुनुका साथै हरेक बर्षको बालाचतुर्दशी, शिबरात्री, रामनवमी तथा तिजमा ठूलो मेला लाग्दछ । जिल्ला सदरमुकाम दिक्तेलबाट ११ कोषको दूरीमा रहेको यस देबस्थल सँगै बौद्ध गुम्बा पनि रहेको छ; जस्लाई मारातिका गुम्बाको नामले चिनिन्छ । बौद्ध धर्माबलम्बीहरुले महादेव र बुद्ध दुवैको दर्शन गरि पूँजापाठ गर्ने गर्दछन् ।

- बाराहा पोखरी

खोटाङ जिल्लाको दक्षिणी क्षेत्रमा रहेको बाराहा पोखरी गाउँपालिका वार्ड नं. १ मा रंगिन स-साना माछाहरु रहेको एक सुन्दर र रमणीय ताल रहेको छ; जसलाई बराह पोखरी भनिन्छ । यहाँ ठूलो एकादशीका दिन मेला लाग्दछ । सदरमुकाम दिक्तेलबाट दक्षिण तर्फ करिब १६ कोषको दूरीमा रहेको यो स्थललाई पर्यटकीय स्थलको रुपमा विकास हुँदै आएको छ । यसले जिल्लाको आर्थिक वृद्धिमा ठूलो टेवा पुग्न जाने देखिन्छ ।

- कालिका देवी मन्दिर र महादेव गुफा

जिल्ला सदरमुकाम दिक्तेलको दक्षिण तर्फ नजिकै मझुवा कालिका देवी मन्दिर र महादेव गुफा रहेको छ । कालिका देवी प्रख्यात देवीको रुपमा रहेको छ, भने करीब ३० मि. लामो प्राकृतिक गुफामा महादेव मन्दिर रहेको छ । यो क्षेत्रलाई महत्वपूर्ण धार्मिक पर्यटकिय स्थलको रुपमा विकास गर्न सकिने अवस्था छ । यस महादेव गुफामा राम नवमी, वाला चतुर्दशि र तिजमा मेला लाग्दछ ।

- टयाम्के डाँडा

जिल्लाको साकेला गा. पा., रतन्छालाई छोएको टयाम्के डाँडा खोटाङ जिल्लाको पर्यटकीय क्षेत्रको रुपमा प्रसिद्ध छ । यो डाँडाको चुचुरोबाट भोजपुर, ओखलढुंगा, सोलुखुम्बु, धनकुटा र तराईका फाँटहरु सजिलै देख्न सकिन्छ । सदरमुकाम दिक्तेलबाट पूर्व तर्फ यो डाँडा सरदर ९ कोषको दूरीमा अवस्थित रहेको छ । यो खोटाङ र भोजपुरको सिमाना पनि हो ।

- साकेला मन्दिर

साविक डम्बर्ख शिवालय तथा बतासे गा.वि.स.मा रहेको साकेला थानको छुट्टै विशेषता रहेको छ । डम्बर्ख शिवालयमा रहेको साकेन्वालाई छोड्खा साकेन्वाको नामले समेत चिनिन्छ । यसको पूजा हुने ठाउँ डम्बर्ख शिवालयमा र बजार लाग्ने ठाउँ भोजपुर जिल्लाको बालांखाको छोखा भन्ने ठाउँमा रहेको छ । हरेक बर्ष बैशाखे र मंसिरे पुर्णिमाको पछिको सोमबार भोजपुर र खोटाङ जिल्लाका १० क्षेत्रबाट १० जना साकेन्वा नाक्छोङ (बिजुवा) हरू भेला भई ठूलो संख्यामा भालेको बली सहित पूजा गर्दछन् । राई जातिको मात्र देवता भए पनि विभिन्न जातजातिले यहाँ भाकल गर्ने र पूजा गर्ने चलन छ । यो क्षेत्रमा यसको विशेष साँस्कृतिक र धार्मिक महत्व रहेकोछ ।

१.६ जनसांख्यिक विवरण

जिल्लाको कूल जनसंख्या १,७५,२९८ रहेको छ । यसमा महिला ८८,६६१ (५०.५८%) र पुरूष ८६,६३७ (४९.४२%) रहेको छ । जिल्लाको जनसंख्या सम्बन्धी अन्य विवरणहरू देहाय बमोजिम रहेको छ ।

१.६.१ जनसंख्या विवरण.

तालिका - ४ : जिल्लाको जनसंख्या विवरण

घरधुरी संख्या	जम्मा जनसंख्या	पुरूषको संख्या	महिलाको संख्या	परिवारको औषत आकार	लैगिक अनुपान (प्रति सय महिलामा पुरूष संख्या)	जनघनत्व	जनसंख्या वृद्धि दर
४१७५०	१७५२९८	८६६३७	८८६६१	४.२०	९७.७२	११०.१८	-१.५६%

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

स्थानिय समाजमा रूढिवादी परम्परा यदाकदा यथावत रहेको कारण यहाँको महिला र पुरूषमा विभिन्न किसिमले भेदभाव हुने गरेको पाईन्छ । महिलाहरुको साक्षरता प्रतिशत पुरुषको तुलनामा कम रहेकोले लैङ्गिक समानताका लागि यस जिल्लामा थुप्रै कामहरु गर्नु पर्ने देखिन्छ । यसको अलावा समाजमा बर्गिय विभेद कायम रहेकोले ब्राह्मण, क्षेत्री तथा दलितहरुमा पनि फराकिलो जातिगत असमानता रहेको पाईन्छ । जिल्लामा शिक्षा क्षेत्रमा पनि पिछडिएको अवस्था र प्रायः परिवार एक जनाको भरमा मात्र आश्रीत हुने गरेको पाईन्छ । महिलाहरु प्रायः घरायसी कार्यमा मात्र तल्लिन रहेका छन् । यस जिल्लामा आर्थिक रुपमा सक्रिय जनसंख्या ५५.८% रहेको छ, ।

१.६.२ स्थानिय तह अनुसार जनसंख्याको विवरण

तालिका - ५ : स्थानीय तह अनुसार जनसंख्या विवरण

स्थानिय तह	घरधुरी संख्या	जम्मा जनसंख्या	पुरूषको संख्या	महिलाको संख्या	परिवाको औषत आकार	लैंगिक अनुपात
दिक्तेल रूपाकोट मझुवागढी न.पा.	१०७६७	४३००८	२०८२३	२२१८५	३.९९	९३.८६
हलेसी तुवाचुङ न.पा.	६०३५	२७०७८	१३३५८	१३७२०	४.४९	९७.३६
ऐसेलुखर्क गा.पा.	३३५५	१३२१७	६५५६	६६६१	३.९४	९८.४२
केपिलासगढी गा.पा.	३३१८	१३२३१	६५३५	६६९६	३.९९	९७.६
रावावेंसी गा.पा.	२७१५	११११९	५३८८	५८११	४.१२	९२.७२
साकेला गा.पा.	२२९९	९६२३	४८२५	४७९८	४.१९	१००.५६
दिप्रुङ चुईचुम्मा गा.पा.	३८०१	१६३०५	८०४३	८२६२	४.२९	९७.३५
खोटेहाङ गा.पा.	४११५	१६८४६	८२६०	८५८६	४.०९	९६.२०
जन्तेढुंगा गा.पा.	२७४७	१२०१६	५९१०	६१०६	४.३७	९६.७९
बराहपोखरी गा.पा.	२५६८	११३९७	५६७०	५७२७	४.४४	९९.००

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

१.७ वन जंगल

वि. सं. २०१८ सालमा वन डिभिजन कार्यालय स्थापना भए पश्चात जिल्लाका सम्पूर्ण वन क्षेत्रहरु सरकारी नियन्त्रणमा लिई योजना बद्ध रुपमा व्यवस्थापन हुन थालेको हो । वि. सं. २०३१ र २०३२ सालमा जिल्लामा जग्गाको नापी भए पश्चात विधिवत सरकारी वन क्षेत्र तथा निजी क्षेत्रको पहिचान भएको हो । यस जिल्लामा वन संरक्षण तथा सम्बर्द्धन कार्यहरु शुरुवात भई बिगत दुई दशकदेखि तत्कालिन जिल्ला वन कार्यालयको सक्रियतामा सामुदायिक वन विकास कार्यक्रमले बिस्तारै एउटा आकर्षक स्वरुप ग्रहण गर्नुका साथै यसले प्राकृतिक श्रोतको जनसहभागितामूलक दिगो संरक्षण र समानुपातिक सदुपयोगको अवधारणालाई स्थानीय तहसम्म पुर्याउन सफल भएको छ । यस कार्यक्रमले उपभोक्ताहरुमा सामुदायिक विकासको भावनाको विकास गर्नुको साथै वरपरको प्राकृतिक सम्पदा संरक्षण गर्ने दायित्व बोध गराएको छ । यस कार्यक्रमद्वारा जिल्लामा छोटो समयमा नै सामुदायिक वनले गरेको विकासले जिल्लाको समग्र विकासमा अग्रणी स्थान ओगट्न सफल भएको छ । समग्रमा भन्नुपर्दा जिल्लामा रहेको वनक्षेत्रको हैसियतमा सुधार भएको भएतापनि क्षेत्रफलमा विगत र वर्तमानमा खासै भिन्नता आएको पाईदैन ।

१.८ भौगोलिकताको आधारमा वनजंगलको किसिम र अवस्था

खोटाङ जिल्ला भौगोलिक भिन्नताको कारण वनको किसिममा पनि निक्कै भिन्नता रहेको पाईन्छ । यस जिल्लामा खयर, सिसौ लगायतका प्रजातिहरु देखी गोब्रेसल्ला, ठिंगुरेसल्ला, लौठसल्ला, अमेरिकन सल्ला, खोटेसल्ला, चिलाउने, कटुस, साज, कर्मा लगायतका प्रजातिहरु पाईन्छ । मुख्य वनको प्रकारलाई यसरी प्रस्तुत गर्न सकिन्छ ।

१.८.१ उपोष्ण सदाबहार वन (Tropical Forest)

यो वन जिल्लाको दक्षिणी भेगको दूधकोशी र सुनकोशी क्षेत्रमा पाईन्छ । यो १,००० मि. भन्दा कम उचाईमा पाईन्छ । यो वन क्षेत्रमा मुख्य गरी खयर, साल, सिसौं, साज, कर्मा लगायतका रुख विरूवा पाईन्छ ।

१.८.२. मौसमी पतझर वन (Sub-tropical Board Leaved Forest)

यस किसिमको वन जिल्लामा १,००० मि. देखी २,००० मि. सम्ममा पाईन्छ । यस वन क्षेत्रमा खोटे सल्ला, चिलाउने, कटुस, मौवा लगायतका प्रजातिहरु पाईन्छन ।

१.८.३. समशितोष्ण कोणधारी वन (Upper-temperate Mixed Decidues & Coniferous Forest)

यस किसिमको वन २,५०० मि. देखि ३,५०० मि. सम्मको उचाईमा रहेको छ । यस किसिमको वनमा लाली गुँरास, बाँझ, फँलाट, उत्तिस, गोब्रे सल्ला लगायतका प्रजातिहरु पाईन्छ ।

१.९ व्यवस्थापनको आधारमा वनको बर्गीकरण

अ) सरकारद्वारा व्यवस्थित वन

जिल्लाको कुल क्षेत्रफल १,५९,१०० हे. मध्ये ६६,९२८ हे. क्षेत्रफल राष्ट्रिय वनले ढाकेको छ, र यसमा सामुदायिक वन र कबुलियती वन क्षेत्र समेत पर्दछ । खासगरी डाँडापाँखा, भीर, खोला, किनारमा टुक्राटुक्रीको रुपमा रहेको उक्त वन क्षेत्र भने जस्तो सहज रुपमा समुदायको पँहुचमा रहेको पाईदैन । जसकोकारण सो क्षेत्र व्यवस्थापन गरी उपयोगी प्रजातिको विकास गरी हराभरा बनाउनु एक चुनौतीको रुपमा रहेको छ भन्दा पनि हुन्छ ।

आ) सामुदायिक वन

वन व्यवस्थापनमा जनसहभागिताको अपरिहार्यताको महशुस गरी वन विकास गुरुयोजना, २०४६ लागू भएको थियो र उपभोक्ता समूहलाई वन हस्तान्तरण भयो । यस अघिल्लो वन ऐन, २०४९ र नियमावली, २०५१ लागू भएपछि मात्र यो कार्यले गति लिन थियो । यस जिल्लामा सामुदायिक वनको हस्तान्तरणको प्रक्रियासंगै वनको अवस्था, हैसियत र गुणस्तरमा समेत उल्लेखनीय वृद्धि हुँदै गयो । सामुदायिक वनहरुबाट विभिन्न वन पैदावारहरु स्वीकृत वन कार्ययोजना अनुसार सङ्कलन तथा सदुपयोग भई वन व्यवस्थापनमा समेत

प्रभावकारी योगदान पुगेको छ । यस जिल्लामा नेपाल सरकारको वन नीति बमोजिम सरकारी वनक्षेत्र सामुदायिक वनको रुपमा स्थानीय वन उपभोक्ताहरुलाई हस्तान्तरण गरी वन उपभोक्ता समूह मार्फत वनको संरक्षण, सम्वर्द्धन र विकास गर्ने कार्य वि. सं. २०४६ सालबाट नै शुरुवात भएको देखिन्छ । जिल्लामा रहेका सामुदायिक वनहरूको विवरण अनुसूची - १ मा रहेको छ । स्थानिय पालिका बमोजिम जिल्लामा हाल रहेको सामुदायिक वन समूहहरूको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका - ६ : पालिका अनुसार सामुदायिक वनको विवरण

सि. नं.	पालिका	सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह संख्या (गोटा)	वनको क्षेत्रफल (हे.)	समूहमा आवद्ध घरधरी संख्या (गोटा)	लाभन्वित जनसंख्या (जना)		
					महिला	पुरूष	जम्मा
१	दिक्तेल रूपाकोट मझुवागढी न.पा.	७३	७०४७.९	९०५०	१६२७५	१८६४०	३४९१५
२	हलेसी तुवाचुङ न.पा.	७१	९८२८.३	७८७०	१६४२२	१७५८०	३४००२
३	ऐसेलुखर्क गा.पा.	४९	३२००.७	५९९४	१३२७६	१४४१९	२७६९५
४	केपिलासगढी गा.पा.	३३	४६८३.७	३८१५	८१४५	८६१२	१६७५७
५	रावाबेंसी गा.पा.	३०	३३४१.६	३८८८	८५२२	९१०४	१७६२६
६	साकेला गा.पा.	२२	१६९९.३	२०१७	४८७४	५०३०	९९०४
७	दिप्रुङचुइचुम्मा गा.पा.	४३	३९४४.८	४९९६	१०८८७	१०२२७	२१११४
८	खोटेहाङ गा.पा.	४३	५८१०.७	४८९१	१०२५६	१०७९७	२१०५३
९	जन्तेढुंगा गा.पा.	३६	४९०९.९	४३१८	९१७३	१०१२१	१९२९४
१०	बराहपोखरी गा.पा.	१९	६२४०.९	२२३२	५३३२	५४८३	१०८१५
जम्मा		४१९	५०७०७.८	४९०७१	१०३१६२	११००१३	२१३१७५

इ) धार्मिक वन

वि. सं. २०७९ सालमा तमु वायुपूँजा संरक्षण धार्मीक वन समूह वाक्सिला गा.पा.मा स्थापना भएको थियो । डिभिजन वन कार्यालयको अभिलेख अनुसार हालसम्म यस जिल्लामा धार्मिक वनको रूपमा हस्तान्तरण भएको सोही एक गोटा वन रहेको छ ।

तालिका - ७ : धार्मिक वनको विवरण

सि. नं.	वनको नाम	ठेगाना	दर्ता मिति	वनको क्षेत्रफल (हे.)	घरधुरी संख्या
१	तमु वायुपूँजा संरक्षण धार्मिक वन समूह	वाक्सिला गा. पा.	२०७९।०३।३२	०.८	११

ई) निजी वन

परम्परादेखि निजी दर्ता जग्गाहरुमा विशेष गरी उत्तिस, सल्ला र डालेघाँस प्रजातिका रुखहरु रोप्ने अभ्यास भई आएकोमा यातायात सुविधाको विस्तार, बजारमा बिशेष गरी उत्तिस तथा विभिन्न वन पैदावारहरुको मांग तथा मूल्य बढेको कारण कृषकहरुमा निजी वन विकासमा अभिरुची बढेको देखिन्छ । विगत केही वर्षयता व्यवसायिक रुपमा उत्तिस, चिलाउने, आदि रुखहरु रोप्ने क्रम बढेको छ । निजी वन लगाउन प्रोत्साहित गर्न डिभिजन वन कार्यालयले बर्षेनी करिव १.५ देखि २ लाख विरुवा आफ्नै पहलमा तथा समूह मार्फत उत्पादन गरी स्थानिय स्तरमा निःशुल्क वितरण गर्दै आएको छ । यस जिल्लामा रहेका निजी वनहरुको विवरण निम्न छन् ।

तालिका - ८ : निजी वनको विवरण

सि. नं.	जग्गाधनीको नाम	ठेगाना	जग्गाको कित्ता नं.	कूल क्षेत्रफल (रोपनी)	रोपण भएको बिरूवा प्रजाति
१	चित्र बहादुर सुनुवार	वाक्सिला - ३	५९८, ६६२, ६६५	५-६-१-०	पात्ले, चिलाउने, उत्तिस
२	नर बहादुर सुनुवार	वाक्सिला - ३	२७८, ५९९, ७४०	४-४-३-३	पात्ले, चिलाउने, उत्तिस
३	पासाङ डिङमा लामा	फेदी - ४	२७६	७-११-३-३	पात्ले, चिलाउने, उत्तिस
४	मिलन चन्द्र राई	बाम्राङ - ९	३५१	७-११-०-३	पात्ले, चिलाउने, उत्तिस
५	सिताराम राई	दिक्तेल - ७	८६, १०४	३९-०-४-१	पात्ले, चिलाउने, उत्तिस
६	कृष्ण बहादुर कार्की	बडका दियाले - ९	४१, ४२४, ४२५, ४२६	८२-९-१-२	उत्तिस, लोक्ता
७	दिनेश कुमार थापा	खोटाङबजार - ४	२, ३, ८, ३०, ५०, ५९, १००, ६१०	१५-१०-३-३	खोटेसल्ला, चिलाउने, गुराँस, ढाल्नेकटुस, खन्यु
८	सुमन कुमार राई	दिप्लुङ - ३	३४२	२-१०-३-०	साल

९	खेमराज वस्नेत	टेम्मा - ५	६९९ ६८०	९-१५-०-० ०-११-२-०	साल, चिलाउने, पात्लेकटुस, ढाल्ने कटुस, साज

उ) कबुलियती वन

जिल्लामा रहेका कबुलियती वनहरुको विस्तृत विवरण अनुसूची - २ मा समावेश रहेको छ । जिल्लाको पालीका अनुसार कबुलियती वनको विवरण देहाय बमोजिम रहको छ ।

तालिका - ९ : पालिका अनुसार कबुलियती वनको विवरण

सि. नं.	पालिकाहरू	समूह संख्या (गोटा)	वनको क्षेत्रफल (हे.)	घरधरी संख्या (गोटा)	लाभन्वित जनसंख्या (जना)		
					महिला	पुरूष	जम्मा
१	दिक्तेल रूपाकोट मझुवागढी न.पा.	४३	१२५.७७	३८९	११०८	११३३	२२४१
२	हलेसी तुवाचुङ न.पा.	८०	३१६.०८	७४५	१९८५	२१३९	४१२४
३	ऐसेलुखर्क गा. पा.	६	१३	७४	१९८	२२२	४२०
४	केपिलासगढी गा. पा.	१	१.१५	८	२१	३३	५४
५	रावाबेसी गा. पा.	१८	३७.२	१४०	३६५	४२५	७९०
६	साकेला गा. पा.	९	२५.२२	७८	२५८	२७३	५३१
७	दिप्रुङचुईचुम्मा गा. पा.	३५	२४२.५१	३६५	९७९	९९०	१९६९
८	खोटेहाङ गा. पा.	२२	७९.२६	२८२	८५९	८९१	१७५०
९	जन्तेढुङ्गा गा. पा.	२३	५९.१६	२४६	७२६	७२६	१४५२
जम्मा		२३७	८९९.३५	२३२७	६४९९	६८३२	१३३३१

नोटः- बराहपोखरी गा.पा.मा कबुलियती वन नरहेको ।

वन नियमावली, २०७९ को नियम ५३ मा भएको व्यवस्था बमोजिम सामुदायिक वनको केही भाग गरिवीको रेखामुनीका उपभोक्तालाई उपलब्ध गराउन सक्ने भएकोले सोही बमोजिम समुदायिक वन भित्रका कबुलियती वनहरू देहाय अनुसार रहेको छ ।

तालिका - १० : सामुदायिक वन भित्रका कबुलियती वनको विवरण

सि. नं.	सामुदायिक वनको नाम	ठेगाना	कबुलियती वनको नाम	कैफियत
१	रेमला टुङसेला ओमाला कटरेला	महादेवस्थान	रेमाला	
२	सेङलेङ तिनछाँगे सिंहदेवि	महादेवस्थान	ईसाने भाङबारी	
३	पैरे	दिक्तेल	आख्रे	
४	जोरआँप	दिक्तेल	धनपते	
५	जोमेटार	बतासे	कोशि हिमालि	
६	मालिकेटार	बतासे	मैनाडाँडा	
७	पञ्चकन्या	बतासे	नागकन्य	
८	सल्ले भुलभुले	खोटाङबजार	संसारीदेवि	
९	वनपाला	बतासे	रमितेडाँडा	
१०	भिरगाँउ	माक्पा	रमितेडाँडा	
११	सिंहदेवी वनपाला	खार्मी	सिंहदेवि	
१२	सिस्नेहर्कटे	चिउरिडाँडा	कालाछाँगा	
१३	सेतीदेवि सालघारी	ज्यामिरे	चाम्बोटे	
१४	सुगुरी पूर्वी	बिजयखर्क	लालिगुराँस	
१५	चान्ताङ चित्ते दोभान	याम्खा	सुम्निमा	
१६	भदौरे बेनिखर्क	महेश्वरी	रमितेडाँडा	

१.१० जिल्लाको प्रमुख गैह्रकाष्ठ वन पैदावार र जडीबुटीहरू

वनमा रहेका काठ बाहेकका सबै वनस्पतिजन्य तथा ढुशी जन्य प्रजातिहरु ग्रैह्रकाष्ठ वन पैदावार हुन् । धरातलिय विविधताले गैह्रकाष्ठ वन पैदावरको प्रजातिगत विविधता पनि प्रशस्त रहेको छ । स्थानिय स्तरमा यस्ता पैदावरहरुको व्यापारिक, मनोरञ्जन र मूल्य मान्यता तथा बहु-उपयोगी औषधीको रुपमा मात्र नभै परम्परागत उपचार पद्दतीका प्रमुख आधारहरु रहेका छन् । केही प्रजातिहरु व्यवसायिकरण गर्न सकिने गरी पहिचान भएका छन् । यसको सम्भाव्यता अध्ययन नेपाल स्वीस सामुदायिक वन परियोजनाले २०६७ सालमा "खोटाङ जिल्लाका गैह्रकाष्ठ वन पैदावरहरुः फैलावट तथा व्यवसायिकरणको संभावना अध्ययन प्रतिवेदनको सारंश" मा खोटाङ जिल्लामा जम्मा १८६ प्रजाति रहेको छ । जस मध्ये २२ प्रजातिहरुको गैह्रकाष्ठ वन पैदावरहरु व्यापारिक महत्व तथा खेती गर्न सकिने रहेको छ ।

१.११ डिभिजन वन कार्यालयको परिचय

नेपालमा वन व्यवस्थापनको कार्य वि. सं. १९९९ सालदेखि शुरू भएको पाइन्छ । सर्वप्रथम काठमहल अड्डाको स्थापना गरी त्यस अन्तर्गत तीन सर्कल र १२ वन जाँच अड्डा हुँदै विभिन्न सर्कल, डिभिजन, सि.सि.एफ. कार्यालय तथा प्रधान वन कार्यालयको स्थापना भई देशमा वनको संरक्षण तथा व्यवस्थापन भएको पाईन्छ । वि. सं. २०४० सालमा आएर विकेन्द्रीकरण प्रक्रियासँग मेल खानेगरी पाँचवटा क्षेत्रीय वन निर्देशनालय सहित जिल्ला वन कार्यालहरू स्थापना हुन शुरू भई आ. व. २०४३।४४ सम्ममा तत्कालिन ७५ वटै जिल्लामा जिल्ला वन कार्यालयहरू; पछि वि. सं. २०५० सालमा मुस्ताङ जिल्ला बाहेक ७४ जिल्ला वन कार्यालयहरू कायम रहेको थियो । पछिल्ला समय नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषदको मिति २०७५।०३।३२ को निर्णयानुसार जिल्लास्थित वन कार्यालयको नाम डिभिजन वन कार्यालय रहेको छ, र सोही बमोजिम यस कार्यालयको नाम डिभिजन वन कार्यालय खोटाङ रहेको छ । खोटाङ जिल्लाको वन सम्पदाको वैज्ञानिक व्यवस्थापन, वनको सिमाङ्कन, नियन्त्रण र संरक्षण गर्दै वातावरणीय सन्तुलनलाई समेत कायम राख्दै वन सम्पदाको उचित प्रयोग गरी वन्य श्रोतलाई पुनः सिर्जना हुन दिने प्रक्रिया अपनाउने, वैज्ञानिक तथा आर्थिक दृष्टिकोणले बढी महत्वपूर्ण हुने वन्यजन्तु र वनस्पतिको लेखाजोखा गरी दिगो व्यवस्थापन गर्ने र स्थानिय जनताहरूलाई आवश्यक पर्ने काठ दाउरा, डालेघाँस, जडीबुटी तथा अन्य वन पैदावारको न्यायोचित रूपमा वितरण गर्ने उद्देश्यले हालको डिभिजन वन कार्यालयको स्थापना भएको हो । हाल यस डिभिजन वन कार्यालय खोटाङ अन्तर्गत ६ गोटा सव-डिभिजन वन कार्यालयहरू रही जिल्लामा वन र वातावरण सम्बन्धी सेवा प्रवाह भई आएको छ ।

१.११.१ लक्ष्य

यस डिभिजन वन कार्यालयको लक्ष्य देहाय बमोजिम रहेको छ -

- जनसहभागितामूलक तवरले वन क्षेत्र र जैविक विविधताको व्यवस्थापन गरी वन पैदावारको दिगो र सतत् उत्पादन र आपूर्ति गर्दै व्यवसायीकरण गर्ने; साथै समग्र प्राकृतिक स्रोतहरूको एकिकृत व्यवस्थापन गर्दै पारिस्थितिकीय सेवा प्रवाहलाई अक्षुण्ण राखी स्थानीय आवश्यकताको सहज परिपूर्ति तथा वन श्रोतको बिक्रीवितरणबाट राष्ट्रिय अर्थतन्त्रमा महत्वपूर्ण योगदान पुर्याउने ।

१.११.२ उद्देश्य

यस डिभिजन वन कार्यालयको उल्लेखित लक्ष्य हासिल गर्नका लागि देहाय बमोजिमको उद्देश्यहरु रहेको छ -

- वन क्षेत्र एवं जैविक विविधताको संरक्षण, सम्वर्द्धन र दिगो सदुपयोग गर्ने ।
- स्थानिय समुदायका सबै बर्ग, लिङ्ग, जातजातीहरूको सहभागितामा दिगो वन व्यवस्थापन पद्दतिबाट वन व्यवस्थापन गर्ने र वनको उत्पादकत्वमा वृद्धि ल्याउने ।

- वनजन्य उत्पादन, सेवाको सदुपयोग र व्यवसायीकरणबाट वन पैदावारको सुलभ आपूर्ति, रोजगारी सृजना र जीविकोपार्जनमा सुधार गर्ने ।
- पारस्थितिकीय दृष्टिकोणबाट संवेदनशील क्षेत्र, संरक्षित वन, विशेष प्रजाति, जलाधार क्षेत्र संरक्षण र सोको दिगो व्यवस्थापन गर्ने ।
- वन पैदावारमा आधारित साना, मध्यम र ठूला उद्योगहरुलाई बढावा दिन आवश्यक कच्चा पदार्थ सहज रुपमा आपूर्ति गरी रोजगारी तथा आर्थिक उपार्जनमा मद्दत पुर्याउने ।
- उच्च मूल्यको वनस्तपति र जडीबुटीहरूको पहिचान, दिगो सङ्कलन, प्रविधि विकासको साथै व्यवसायीकरण र बजारीकरण गर्न समुदाय र निजी क्षेत्रलाई प्रोत्साहन गर्ने ।
- जलवायु परिवर्तनबाट सिर्जित सबै किसिमका जोखिमहरूको आकलन गरी आवश्यक र उपयुक्त किसिमको न्युनिकरण र अनुकूलनका विभिन्न कार्यहरू संचालन गर्ने ।

१.१२ संगठनात्मक स्वरुप

वि. सं. २०५० सालको स्वीकृत संगठन अनुसार तत्कालीन यस कार्यालय अन्तर्गत साविकको रेञ्जपोष्टहरु रहेकोमा निजामति सेवा ऐन (तेश्रो संशोधन) अध्यादेश २०६९ बमोजिम पदस्थापनको लागि सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट स्वीकृत भएको संगठन संरचना अनुसार सम्पूर्ण जिल्ला बर्गीकरण गर्ने क्रममा यो खोटाङ जिल्ला 'ख' श्रेणीमा पर्दछ । तत्पश्चात् नेपाल सरकारको मन्त्रिपरिषदको मिति २०७५।०३।३२ को निर्णय अनुसार तत्कालिन जिल्ला वन कार्यालय, खोटाङलाई डिभिजन वन कार्यालयको रुपमा र मातहतमा रहने गरी ६ वटा सव-डिभिजन वन कार्यालयहरू स्थापना गरी सञ्चालन गर्ने भने अनुसार हाल डिभिजन वन कार्यालय, खोटाङ अन्तर्गत ६ वटा सव-डिभिजन वन कार्यालयहरू स्थापना भई सेवा प्रवाहमा रहेको छ । यस कार्यालयको सांगठानिक स्वरुप देहाय बमोजिम छ ।

डिभिजन वन कार्यालय खोटाङको सांगठानिक स्वरूप

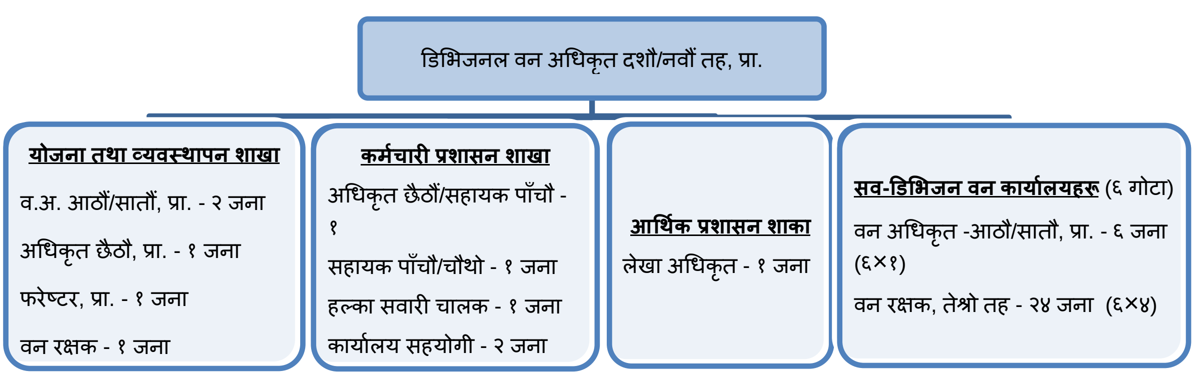

१.१३ स्वीकृत दरबन्दी अनुसार पदपूर्तिको अवस्था

डिभिजन वन कार्यालय खोटाङमा हाल मौजुदा जनशक्तिको अवस्था देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका - ११ : कर्मचारी पदपूर्तिको अवस्था

सि. नं.	पदको नाम	श्रेणी / तह	सेवा	समूह	दरबन्दी संख्या	पदपूर्ति	रिक्त	कैफियत
१	डिभिजनल वन अधिकृत	अधिकृत नवौं/दशौं	प्रदेश वन	जनरल फरेष्ट्री	१	१	-	
२	वन अधिकृत	अधिकृत सातौं/आठौं	प्रदेश वन	जनरल फरेष्ट्री	८	४	४	
३	रेञ्जर (स.व.अ.)	अधिकृत छैठौं/सहायकस्तर पाँचौं	प्रदेश वन	जनरल फरेष्ट्री	१	१	-	
४	अधिकृत/सहायक	सहायक/अधिकृत छैठौं/पाँचौं	प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१	१	-	
५	लेखा अधिकृत	अधिकृत छैठौं/सहायक पाँचौं	प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१	१	-	
६	सहायक/अधिकृत	सहायक पाँचौं/चौथो	प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१	-	१	
७	फरेष्टर	सहायक पाँचौं/सहायक चौथो	प्रदेश वन	जनरल फरेष्ट्री	१	१	-	
८	वन रक्षक	तेस्रो तह	प्रदेश वन	जनरल फरेष्ट्री	२५	२३	२	
९	कार्यालय सहयोगी	तह विहिन	प्रशासन	सामान्य प्रशासन	२	२	-	
१०	हलुका सवारी चालक	तह विहिन	प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१	१	-	करार
११	चौकीदार	तह विहिन	प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१	१	-	करार
जम्मा					४३	३६	७	

यस डिभिजन वन कार्यालय खोटाङमा हाल कार्यरत सबै कर्मचारीहरूको नामावली विवरण अनुसूची - ४ मा समावेश रहेको छ ।

१.१४ शाखाहरू

स्वीकृत संगठन बमोजिम यस कार्यालयमा तल उल्लेखित शाखाहरू रहेको छ; र ती शाखाहरूले सम्पादन गर्नु पर्ने कार्यहरू निम्न बमोजिम रहेको छ ।

१.१४.१ योजना शाखा

(१) स्थानीय स्तरबाट माग भएका योजनाहरूलाई कार्यालयको बार्षिक योजनामा समावेश गरी कार्यालयको कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने ।

(२) डि.व.अ. आवश्यक सँग परामर्श गरी स्वीकृत बार्षिक कार्यक्रममा समावेश विभिन्न कृयाकलापहरूको समयमै कार्यदिश तयार गरी पेश गर्ने ।

(३) कार्यदिश बमोजिम समयमै प्रगति हासिल गर्नको लागि क्षेत्र छनौट गरी लागत अनुमान तयारी साथै कामको पालना (Fallow up), अनुगमन तथा छलफल गरी आवश्यक परे समयमै कार्य सम्पन्न गर्नको लागि ताकेता समेत गर्ने ।

(४) भए गरेका कार्य प्रगतिको समयमा नै समन्वय तथा छलफल गरी सम्बन्धित निकायमा पठाउने व्यवस्था मिलाउने; अनलाईन प्रगति विवरणहरू र माग भएको विवरणहरु अनलाईन तथा इमेलबाट पठाउने ।

(५) आर्थिक वर्ष भरी भए गरेको कार्य प्रगतिको वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरी डि.व.अ. समक्ष पेश गर्ने ।

(६) समुदायद्वारा व्यवस्थित वनहरूको अनुगमनको व्यवस्था मिलाउने, सुधार गर्नुपर्ने बिषयको जानकारी गराई नीति नियम अनुसार सुधार गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।

(७) विभिन्न आयोजना अन्तर्गत संचालित वन विकास कार्यहरूको नियमित अनुगमनको सिलसिलामा प्राविधिक सहयोग थप आवश्यक भएमा डि.व.अ.लाई परामर्श तथा राय पेश गर्ने ।

(८) सामुदायिक वन, कबुलियती वन, धार्मिक वन, निजी वन लगायतको निर्दिष्ट कार्ययोजना बमोजिम कार्य भए नभएको वारेमा नियमित रूपमा अनुगमन तथा निरिक्षण गरी डि.व.अ. समक्ष प्रतिवेदन पेश गर्ने ।

(९) सव-डि.व.का. हरूको वन विकास कार्यहरूको मासिक, त्रैमासिक, अर्ध-बार्षिक तथा बार्षिक प्रगति विवरणहरू सङ्कलन गरी डि.व.अ. समक्ष पेश गर्ने ।

(१०) डि.व.का.मा संझौता गरी सञ्चालन हुने योजनाहरू र गैरसरकारी सेवा प्रदायकहरूसँग सम्झौता गरी संचालन हुने कामको गुणस्तर जाँच्ने तथा अनुगमन गरी डि.व.अ. समक्ष प्रतिवेदन पेश गर्ने ।

(११) समुदायव्दारा व्यवस्थित वनहरूको वन सम्बन्धी तथ्याङ्क सङ्कलन र अद्यावधिक गर्ने ।

(१२) डि.व.का.को कार्यक्षेत्र भित्रको वार्षिक तथा आवधिक रणनीतिक वन व्यवस्थापन कार्ययोजना तयार गर्नको लागि चाजोपाँजो मिलाई कार्य गरी पेश गर्ने ।

(१३) आवधिक वन व्यवस्थापन कार्ययोजना, क्षेत्रगत तथा नीतिगत योजनामा समावेश गर्नुपर्ने विवरणहरू तयार गर्ने ।

(१४) वन व्यवस्थापन समूहका दैनिक प्रशासनसंग सम्बन्धित वित्तिय कारोवार, प्रस्तावना लेखन तथा सम्प्रेषणका लागि आवश्यक पत्राचार गर्ने गराउने ।

(१५) वन पैदावारमा आधारित उद्योग दर्ता, नवीकरण तथा वन पैदावारको सदुपयोग सम्बन्धी कार्य गर्ने ।

(१६) वन पैदावार सदुपयोगको लागि सःमिल, फर्निचर उद्योगहरूसंग सम्बन्धित कार्यहरू गर्ने ।

(१७) निजी वन, शहरी वन, सार्वजनिक जग्गाको वन संरक्षण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्ने ।

(१८) गैरकाष्ठ वन पैदावार खेती विस्तार एवं उद्योगसंग सम्बन्धित कार्य गर्ने गराउने ।

(१९) दैनिक आईपर्ने कार्यको लेखापढी र पत्राचार गर्ने ।

(२०) वनक्षेत्रको जग्गा अन्य प्रयोजनको लागि उपलब्ध गराउनु पर्ने र जग्गा उपलब्ध गराउने क्रममा भएको सम्झौताको कार्यान्वयन गर्ने गराउने साथै तथ्याङ्क अद्यावधिक गर्ने गराउने ।

(२१) निजी वन विस्तारको लागि नर्सरी संचालन, वन विकास र सम्बर्द्धन सम्बन्धी कार्य गर्ने गराउने ।

(२२) वन कार्यालय, समुदाय, समूह एवं सरोकारवालाहरूलाई तालिम गोष्ठीहरूमा संलग्न गराई मानवीय क्षमताको विकासमा सहयोग गर्ने ।

(२३) स्थानिय तह एवं अन्य सरोकारवाला निकायहरूसंग वन व्यवस्थापन र पर्यापर्यटन सम्बन्धी कार्यहरूको समन्वय र संचालन गर्ने गराउने ।

(२४) जीआईएसबाट गर्नु पर्ने कार्यहरू गर्ने र सव-डि.व.का. हरूलाई सहजीकरण गर्ने गराउने ।

(२५) पर्यापर्यटन विकास प्रवर्द्धन र पूर्वाधारसम्बन्धी कार्य संचालन प्रचलित ऐन नियम बमोजिम गर्ने गराउने ।

(२६) शाखाको प्रकृतिसंग मिल्ने गरी तोकिएका र तोकिने अन्य कार्यहरू गर्ने गराउने ।

१.१४.२ व्यवस्थापन शाखा

(१) राष्ट्रिय र निजी वनको सबै किसिमको वन पैदावारहरू जस्तै — काठ, दाउरा, जडीबुटी तथा गैह्रकाष्ठ वन पैदावार लगायतको सङ्कलन तथा निकासी सम्बन्धी कार्य गर्ने ।

(२) वन पैदावार सङ्कलन एवं विक्रीवितरणको प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका बमोजिम नियमित देखिएमा राय साथ पेश गर्ने तथा निर्णय बमोजिम गर्ने गराउने ।

(३) योजना शाखालाई बार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तयार गर्न आवश्यक सहयोग गर्ने ।

(४) शाखाको प्रकृतिसंग मिल्ने गरी तोकिएका र तोकिने अन्य कार्यहरू गर्ने गराउने ।

१.१४.३ कर्मचारी प्रशासन शाखा

(१) कर्मचारीहरूको खटनपटन, विदा, कार्यालयमा हाजिरी तथा व्यक्तिगत अभिलेख राख्ने र अध्यावधिक गर्ने ।

(२) कर्मचारीहरूबाट विदा माग हुँदा औचित्य अनुसार विदा स्वीकृतको लागि सिफारीस गर्ने र विदाको अभिलेख राख्ने

(३) कुनै कर्मचारी अन्यत्र सरूवा वा अन्यतवरले हटेमा बरबुझारथ तथा रमानापत्र तयार गर्ने ।

(४) कार्यालयको सबै किसिमका सम्पत्तिको स्याहार सम्भार, सुरक्षा तथा मर्मत गर्ने गराउने ।

(५) कार्यालयबाट नियमित हुने बैठकको तयारी तथा निर्णयहरू तयारी तथा सम्प्रेषण ।

(६) डिभिजन वन कार्यालय अन्तर्गत सव-डि.व.का.हरूको समय-समयमा अनुगमन निरीक्षण र प्रतिवेदन पेश गर्ने

(७) प्रशासन शाखा सम्बन्धी सम्पूर्ण काम कारवाही वारेमा डि.व.अ.लाई नियमित रूपमा जानकारी गराउने ।

(८) निजामती सेवा ऐन तथा नियमावलीले निर्दिष्ट गरिएका अन्य कार्यहरू गर्ने ।

(९) योजना शाखालाई बार्षिक प्रतिवेदन तयार गर्न सहयोग गर्ने ।

(१०) कार्यालयबाट सम्पादन हुने कार्यहरूको बारेमा सेवाग्राहीहरूलाई जानकारी गराउने ।

(११) शाखाको प्रकृति सुहाउँदो तोकिएका वा तोकिने अन्य कार्यहरू गर्ने ।

मुद्दा उप-शाखा

मुद्दा उप-शाखा कर्मचारी प्रशासन शाखा अन्तर्गत रहि देहायका कामहरू सम्पादन गर्ने छ ।

(१) वन कसूरको सम्बन्धमा डि.व.अ.संग आवश्यक परामर्श गरी जाँचबुझ अनुसन्धान गर्ने गराउने ।

(२) मुद्दाको जाँचबुझ अनुसन्धान कार्यमा आवश्यक सहयोग गर्ने गराउने ।

(३) मुद्दाको सन्दर्भमा वरामद भएको चीजवस्तुको सुरक्षा प्रबन्ध गर्ने, सो लिलामको लागि अदालतबाट अनुमति लिने र प्राप्त राजश्व सरकारी खातामा आम्दानी बाध्ने ।

(४) मुद्दाको अभिलेखिकरण गर्ने र सो सम्बन्धी माग भएको विवरणहरू पेश गर्ने तथा पठाउने ।

(५) अदालतबाट भएको निर्देशन कार्यान्वयन गर्ने गराउने ।

(६) मुद्दा उप-शाखासंग सम्बन्धित अन्य सबै काम कारवाही गर्ने ।

जिन्सी उप-शाखा

जिन्सी उप-शाखा कर्मचारी प्रशासन शाखा अन्तर्गत रहि देहायका कामहरू सम्पादन गर्ने छ -

(१) डिभिजन वन कार्यालय र मातहतका सव-डि.व.का.हरूमा रहेको भौतिक सामानहरूको अभिलेख राख्ने र अभिलेख राख्न लगाउने र सबै भौतिक सामग्रीहरूको उचित सुरक्षा गर्ने ।

(२) सबै भौतिक तथा जिन्सी सामानहरूको प्रचलित प्रणाली बमोजिम कम्प्युटर इन्ट्री गरी व्यवस्थापन गर्ने ।

(३) कार्यालय र मातहतका सव-डि.व.का.हरूको जिन्सी सामानहरूको समय-समयमा निरिक्षण गरी अभिलेख राख्ने

(४) आवश्यकता बमोजिम जिन्सी सामानहरू वितरणको व्यवस्था मिलाउने ।

(५) पुरानो र मर्मतसम्भार नहुने जिन्सी सामानहरूको लिलाम बिक्रि गरी आम्दानी बाध्ने ।

दर्ता चलानी तथा सोधपुछ उप-शाखा

दर्ता चलानी तथा सोधपुछ उप-शाखा कर्मचारी प्रशासन शाखा अन्तर्गत रहि देहायका कामहरू सम्पादन गर्ने छ -

(१) कार्यालयमा आएका सेवाग्राहीहरूबाट कार्यालयको सम्बन्धमा केही सोधपुछ भएमा शिष्ट तवरले प्रस्तुत भई आवश्यक कुराहरू प्रष्टरूपमा बुझाउने/बुझाउने ।

(२) कार्यालयमा प्राप्त भई तोकआदेश भएको कागजातहरु दर्ता कितावमा स्पष्टरूपमा दर्ता नम्वर र मिति लेखि दर्ता गर्ने ।

(३) दर्ता भएको कागजातहरू तोकिए बमोजिमको शाखा वा व्यक्तिलाई तत्काल बुझाई दर्ता किताबको निश्चित महलमा कागजात बुझ्ने व्यक्तिको हस्ताक्षर गराउने ।

(४) कार्यालय प्रमुख वा प्रमुखबाट जिम्मेवारी पाएको अधिकृतबाट हस्ताक्षर भई अन्यत्र प्रेशित हुने कागजात तोकिएको चलानी कितावमा चलानी नम्वर र मिति लेखि कार्यालयको छाँप लगाई कागजात चलानी गर्ने ।

(५) चलानी भएको कागजात तोकिए बमोजिम तत्काल पठाउने । हुलाक मार्फत पठाउँदा त्यसको भरपाई राखी सम्बन्धित शाखामा पछि पेश गर्ने । इमेल मार्फत पठाउदा कागजात स्कान वा फोटो खिचि सावधानी पूर्वक पठाउने । यसको कार्यालय प्रति (Office copy) सम्बन्धित शाखामा बुझाउने ।

(६) इमेल गर्दा अन्य शाखा वा कर्मचारीहरूसंग सहयोग लिनु पर्ने अवस्था परे सहयोग लिएर कार्य सम्पन्न गर्ने

(७) निजी दर्ता जग्गाको वन पैदावार निकासी पूर्जी चलानी गर्दा सावधानी पूर्वक गर्ने ।

(८) दर्ता र चलानी गर्दा पत्रको मिति र चलानी नम्वरको सिलसिलेवार मिलाएर गर्ने तर दर्ता र चलानी कितावमा खालि स्थान नछाड्ने । विशेष अवस्थामा खालि छाड्नु परे सम्बन्धित शाखाले भनेनुसार कार्यालय प्रमुखलाई जानकारी गराएर मात्र त्यस्तो गर्ने ।

(९) दर्ता चलानी किताव र सबै किसिमको छाँपहरू तोकिएको स्थानमा सुरक्षित राख्ने । कार्यालयको सबै किसिमको छाँपको कुनै पनि तवरले दुरूपयोग नहुने गरी सुरक्षित व्यवस्थित गर्ने ।

(१०) दर्ता चलानी कितावहरू सुरक्षित र सामान्यतया गोप्य राख्ने ।

१.१४.४ आर्थिक प्रशासन शाखा (लेखा)

(१) स्वीकृत वजेट र अख्तियारी बमोजिम वजेट निकासा गर्ने, खर्च लेख्ने र सो अनुसार तयार गर्नु पर्ने कागजातहरू तयार गरी डि.व.अ. समक्ष पेश गर्ने ।

(२) कार्यालयको योजना निर्माण तथा प्रगति तयारीमा अन्य शाखाहरूसंग आवश्यक समन्वय र सहयोग गर्ने ।

(३) को.ले.नि.का. र लेखासंग सम्बन्धित अन्य निकायहरूसंग आवश्यक समन्वय र सहकार्य गर्ने ।

(४) खर्चको अवस्था र विवरण वारे समय-समयमा डि.व.अ. संग आवश्यक परामर्श र जानकारी गर्ने साथै डि.व.अ.को आदेश बमोजिम कार्यहरू गर्ने ।

(५) योजना शाखालाई वार्षिक प्रतिवेदन तयार गर्न आवश्यक सहयोग गर्ने ।

(६) लेखापरीक्षण हुँदा शाखाको कागजात प्रस्तुत गर्ने र सो बखत आवश्यक जिम्मेवारी निर्वाह गर्ने । बेरुजु फछ्र्यौट समबन्धी काम समयमा नै गर्ने तत्पर हुने ।

(७) आर्थिक ऐन, नियम बमोजिम तोकिएका अन्य कार्यहरू गर्ने ।

(८) शाखाको प्रकृतिसंग सम्बन्धित तोकेका वा तोकिने अन्य कार्यहरू सबै गर्ने ।

१.१४.५ कबुलियती वन शाखा

(१) वार्षिक कार्यक्रममा समावेश कबुलियती वन सम्बन्धी क्रियाकलापहरूको योजना, कार्यदिश तयार गरी डि.व.अ. समक्ष पेश गर्ने ।

(२) त्रैमासिक, अर्धवार्षिक, वार्षिक रूपमा कार्यक्रम संचालन गरी प्रगति विवरण पेश गर्ने ।

(३) कबुलियती वन समूहहरूको कार्य योजना, विधान र साथै जीविकोपार्जन सुधार योजना (Livelihood Improvement Plan : LIP) तयार र संशोधन गरी पेश गर्ने ।

(४) कबुलियती वन समूहहरूको तथ्याङ्क अभिलेखीकरण अध्यावधिक गर्ने ।

(५) कबुलियती वन समूह सहयोगी (Group Promoter : GP) हरूलाई सम्पर्क, समन्वय र परिचालन गर्ने र उनीहरूको प्रगति विवरणहरू हेर्ने, मूल्याङ्कन गर्ने । आवश्यकतानुसार समूह सहयोगीहरूको बैंठक राख्ने ।

(६) कबुलियती वन सम्बन्धी अन्य सबै कामहरू गर्ने ।
(७) कार्यालयले लगाए अह्राएको कार्यालयसंग सम्बन्धित अन्य कार्यहरू गर्ने ।
(८) शाखाको प्रकृति अनुसार अन्य सबै कामहरू गर्ने ।

१.१५ डिभिजन वन कार्यालयको मूलभूत कार्यहरु देहाय बमोजिम रहेको छ -

(१) सरकारी वनको संरक्षण, सम्वर्द्धन तथा सदुपयोग गर्ने ।
(२) जिल्लाको वन विकास कार्यमा जनसहभागिता जुटाई कार्य सञ्चालन गर्ने ।
(३) प्रचलित ऐन, नियम र नीति अनुसार सम्भाव्य सामुदायिक, कबुलियती वन, संरक्षित तथा धार्मिक वन क्षेत्रहरुको पहिचान, विकास र व्यवस्थापन गर्ने ।
(४) नेपाल सरकार र प्रदेश सरकार समेतको वनसंग सम्बन्धित प्रचलित ऐन, नियम र निर्देशनहरुको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्ने ।
(५) जिल्लामा निजी वन र कृषि-वन प्रणालीको विकास एवं विस्तार गर्ने र आवश्यक शिप र ज्ञान हस्तान्तरण गर्ने
(६) जिल्लास्तरीय पञ्चवर्षीय एवं बार्षिक योजना तर्जुमा गरी स्वीकृत गराई सोही योजना बमोजिम कार्य गर्ने ।
(७) जिल्लास्तरीय सरकारी, स्थानीय निकाय र गैह्रसरकारी संघ-संस्थाहरुसँग समन्वय विस्तार गरी स्थानीयस्तरका वन विकास एवं व्यवस्थापन कार्यहरु संचालन गर्ने ।
(८) जिल्लामा सञ्चालित वन विकास कार्यक्रमको प्रगति विवरणको साथै अनुगमन प्रतिवेदन पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय, कोशी प्रदेश; वन निर्देशनालय; वन तथा वातावरण मन्त्रालय; वन तथा भू-संरक्षण विभाग र अन्य सम्बन्धित निकायमा पेश गर्ने ।
(९) वन व्यवस्थापन, वृक्षारोपण, जैविक विविधता तथा वातावरण संरक्षण सम्बन्धी जानकारीहरू सर्व साधारणलाई उपलब्ध गराउने ।
(१०) वन अतिक्रमण नियन्त्रण गरी वन, वनस्पति, वन्यजन्तु तथा जैविक विविधताको संरक्षण, व्यवस्थापन तथा सदुपयोग गर्ने ।
(११) पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय, कोशी प्रदेश; वन निर्देशनालय; वन तथा वातावरण मन्त्रालय एवं वन तथा भू-संरक्षण विभागले तोकेको अन्य कार्यहरु गर्ने गराउने ।
(१२) दिगो वन व्यवस्थापनका लागि कार्यक्रम तर्जुमा गरी पेश गर्ने र स्वीकृत भई आएपछि कार्यान्वयन गर्ने ।

१.१६ सव-डिभिजन वन कार्यालयहरूको जिम्मेवारी र कार्यक्षेत्र

डिभिजन वन कार्यालय र अन्तर्गत ६ गोटा सव-डि.व.का.हरू रहेको छ । सव-डि.व.का. र तहाँको प्रमुखको जिम्मेवारीहरू देहाय बमोजिम रहेको छ; आफ्नो कार्यालय र कार्यक्षेत्रमा सो बमोजिम गर्ने छ ।

(१) वन र वन क्षेत्रको दैनिक रेखदेख र निरीक्षण गरी अनियमित कार्य नियन्त्रण गर्ने गराउने
(२) वन व्यवस्थापन योजना/कार्ययोजना तर्जुमा गर्न डि.व.का. लाई सहयोग गर्ने
(३) स्वीकृत वन व्यवस्थापन योजना/कार्ययोजना कार्यान्वयन गर्ने गराउने
(४) वन विकासका कार्य कार्यान्वयन गर्ने गराउने र प्रगति प्रतिवेदन डि.व.का. मा पेश गर्ने
(५) सरल तथा सुलभ तरिकाले सर्वसाधारणलाई वन विकास सम्बन्धी प्राविधिक एवं कानूनी सहयोग उपलब्ध गराउने
(६) वनको महत्व र विकास सम्बन्धी प्रचारप्रसार गरी वन व्यवस्थापनमा जनसहभागिता अभिबृद्धि गर्न पहल गर्ने
(७) वन विकास कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने र संचालित कार्यहरूको नियमित अनुगमन निरिक्षण गर्ने
(८) सामुदायिक, कबुलियती तथा अन्य वन विकासको लागि दिनु पर्ने प्राविधिक तथा अन्य सेवाहरु उपलब्ध गराउने
(९) स्वीकृत वन व्यवस्थापन कार्ययोजना बमोजिम वनहरुको संरक्षण, सम्वर्द्धन तथा सदुपयोग सम्बन्धी कार्यक्रमहरु संचालन गरी अनुगमन गर्ने
(१०) आफु मातहतका कर्मचारी र सव-डि.व.का. लाई परिचालन गरी वन अतिक्रमण, चोरीनिकाशी तथा वन विनासका कार्यहरु तत्काल नियन्त्रण गर्ने गराउने
(११) भए गरेका वन विकास एवं सम्वर्द्धन सम्बन्धी कार्यहरुको रेखदेख तथा अनुगमन गरी प्रतिवेदन डि.व.का.मा पठाउने
(१२) प्रशासन, सुरक्षा तथा अन्य निकायहरूसंग समन्वय गरी वन संरक्षण गर्ने
(१३) सव-डि.व.का. मा कार्यरत कर्मचारीहरूको सामान्य प्रशासन संचालन गर्ने
(१४) वार्षिक कार्यक्रम तथा योजना तर्जुमा गरी डि.व.का. मा पेश गर्ने
(१५) वन संरक्षण, सम्बर्धन र सदुपयोग सम्बन्धी तथ्यांक संकलन र अद्यावधिक राखी अभिलेख ब्यवस्थापन गर्ने
(१६) सव-डि.व.का. लाई तोकिएको कार्यक्रमको नियमित रेखदेख तथा नियन्त्रण गर्ने गराउने
(१७) डि.व.का. र तालुक निकायहरूको निर्देशनहरू पालना गर्ने
(१८) वन तथा वातावरण लगायत सम्बन्धी आफ्नो जिम्मेवारीको सम्पूर्ण कार्य गर्ने गराउने ।

सव-डिभिजन वन कार्यालहरूको कार्यक्षेत्र देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका - १२ : सव-डिभिजन वन कार्यालयहरुको कार्यक्षेत्र

क्र. सं.	सव-डि.व.का.हरू	कार्यक्षेत्र	कार्यालय प्रमुख
१	सव-डि.व.का. दिक्तेल, दि.रू.म. न.पा., दिक्तेल	दिक्तेल रुपाकोट मझुवागढी न.पा. (दिक्तेल, बाम्राङ, नेर्पा, खाल्ले, लफ्याङ, चिउरीडाँडा, निर्मलीडाँडा, पाथेका, खार्मी, जालपा, नुनथला, बुईपा, विजयखर्क) र साकेला गा.पा. (च्यानडाँडा, रतन्छा, खिदिम, मातिम)	विष्णु श्रेष्ठ, सहायक पाँचौं
२	सव-डि.व.का. महादेवस्थान, तुवाचुङ न.पा., हलेसी	हलेसी तुवाचुङ न.पा. (बाहुनीडाँडा, डिकुवा, च्यास्मीटार, बडहरे, दुर्छिम, मंगलटार, महादेवस्थान, धितुङ, सल्ले, अखौंले, राजापानी)	दिनेश प्रसाद यादव, वन अधिकृत
३	सव-डि.व.का. ऐसेलुखर्क, ऐसेलुखर्क गा.पा.	ऐसेलुखर्क गा.पा. (राखाबाङ्देल, बाकचोल, ऐसेलुखर्क, जलेश्वरी, महेश्वरी, ज्यामीरे, माक्पा) र रावावेसी गा.पा. (कुभिण्डे, खार्पा, लामीडाँडा, धारापानी, दुवेकोल, होंचुर)	पुष्प कुमार राई, अधिकृत छैठौं
४	सव-डि.व.का. बाक्सिला, केपिलासगढी गा.पा.	केपिलासगढी गा.पा. (फेदी, खार्तम्छा, बाँस्पानी, बाक्सीला, ससेश्वर, सिप्सुङ्ग, सुङ्देल)	राज कुमार राई, सहायक पाँचौं
५	सव-डि.व.का. खोटाङबजार, खोटेहाङ गा.पा.	दिप्रुङ चुईचुम्मा (याम्खा, डाँडागाउँ, छोरम्बु, बतासे, सछितापोखरी, छितापोखरी, टेम्मा) र खोटेहाङ गा.पा. (लिकुवापोखरी, वाप्लुखा, साँवा कटहरे, बडकादियाले, चिप्रिङ, ईन्द्रणीपोखरी, खोटाङबजार, सिम्पानी, लिच्कीराम्चे)	धर्मराज चौधरी, वन अधिकृत
६	सव-डि.व.का. चिसापानी, जन्तेढुङ्गा गा.पा.	जन्तेढुगां गा.पा. (देवीस्थान, बोपुङ, काहुले, डम्बुर्खु शिवालय, चिसापानी, दिप्लुङ) र बाराहपोखरी गा.पा. (बाराहपोखरी, सुन्तले, साउनेचौर, फाक्टाङ)	धर्मराज चौधरी, वन अधिकृत

परिच्छेद - २

कार्यक्रमहरुको प्रगति विवरण

डिभिजन वन कार्यालय खोटाङमा आ. व. २०८०।०८१ मा देहायका विभिन्न शीर्षकमा कार्यक्रम स्वीकृत भई सो अन्तर्गत समावेश विभिन्न क्रियाकलापहरु कार्यान्वयनका लागि कार्यक्रम तथा वजेट विनियोजन भएको थियो । सोही बमोजिम प्राप्त कार्यक्रम, वजेट र प्रगतिको अवस्था निम्नानुसार रहेको छ ।

तालिका - १३ : समग्र प्रगति विवरण

क्र.सं.	कार्यक्रम	वार्षिक लक्ष्य (रु. लाख)			वार्षिक खर्च (रु. लाख)			वार्षिक प्रगति (प्रतिशत)	
		पूँजीगत	चालु	जम्मा	पूँजीगत	चालु	जम्मा	भौतिक	वित्तिय
१	प्रदेश वन विकास तथा व्यवस्थापन	१७	८७.८७	१०४.८७	११.५	८५.७	९७.२	९९.९५	९२.६६
२	प्रदेश हरित अभियान	२४.७	२२.२	४६.९०	२४.७	२२.२	४६.९	१००	९९.८९
३	वातावरण संरक्षण	०	६	६.००	०	५.३	५.३	१००	८९
४	जडीबुटी विकास	१०	०.४	१०.४०	५	०.२	५.२	५०	५०
५	वन्यजन्तु तथा वासस्थान संरक्षण	०	१०	१०	०	१०	१०	१००	१००
६	डिभिजन वन कार्यालयहरू	४७	२८२.५	३२९.५०	४६.३	२०७.६	२५३.९	१००	७२.९४
७	जडीबुटी विकास (संघिय सशर्त अनुदान)	१८	०	१८.००	१८	०	१८	१००	१००
८	राष्ट्रिय वन विकास तथा व्यवस्थापन (शसर्त अनुदान)	११	७	१८.००	९.८	७	१६.८	८०	९३.१७
९	वन तथा भू-संरक्षण (संघिय सशर्त अनुदान)	०	५०.३९	५०.३९	०	४९.५	४९.५	१००	९८.२७
१०	वातावरण विभाग (संघिय सशर्त अनुदान)	३०	०	३०.००	२९.९	०	२९.९	१००	९९.८
जम्मा		१५७.७	४६६.३६	६२४.०६	१४५.२	३८७.५	५३२.७	९३	८९.५७

२.१ प्रदेश वन विकास तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम

प्रादेशिक संरचना लागू भए पश्चात प्रदेश सरकारबाट प्रदेश वन विकास तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम आ. व. २०७५।०७६ बाट लागू भएको हो । यस कार्यक्रमले वन, वन्यजन्तु तथा जैविक विविधता संरक्षणमा विशेष ध्यान दिएको छ । यस कार्यक्रम अन्तर्गत मुख्य-मुख्य रुपमा संचालन गरिएको क्रियाकलापहरु यस प्रकार रहेको छ ।

तालिका - १४ : प्रदेश वन विकास तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम तर्फको स्वीकृत कार्यक्रम

क्र. सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	वार्षिक लक्ष्य		वार्षिक प्रगति	
				परिमाण	वजेट	परिमाण	वजेट
अ) पूँजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु							
११.४.१७.२४	जिल्ला वन क्षेत्र समन्वय समितिको सचिवालय ब्यवस्थापन तथा सुदृढीकरण	३११५७	वटा	१	२	१	१.५
११.४.१७.५१	सामुदायिक वनमा उद्यमशिलता अभिबृद्धि	३११५७	वटा	१	५	१	५
११.४.१७.१२५	युवा उद्यम विकास कार्यक्रम (वन पैदावरमा आधारित)	३११५७	वटा	१	५	१	०
११.४.१७.१२७	एक सामुदायिक वन एक संरक्षण पोखरी	३११५७	जिल्ला	२	५	२	५
क) पूँजीगत खर्च कार्यक्रमको जम्मा				५.०	१७.०	५.०	११.५
आ) चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु							
२.७.५.५	बार्षिक प्रगती पुस्तिका प्रकाशन	२२५२२	संख्या	२००	१	२००	१
२.७.५.१४	वनको नीति नियम सम्बन्धी तालिम (फिल्ड स्तरीय)	२२५२२	पटक	६	३	६	३
२.७.८.१	बार्षिक प्रगति समिक्षा गोष्ठी	२२५२२	पटक	१	०.५	१	०.५
२.७.११.१	सव डिभिजन स्तरीय योजना तर्जुमा गोष्ठी	२२५२२	वटा	६	१.८	६	१.५
२.७.१२.१	सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको लागि रेकर्ड किपिंग, लेखा व्यस्थापन तालिम	२२५२२	समूह	६	३	६	२.५
२.७.१३.१	सामुदायिक तथा कबुलियती वन अनुगमन तथा निरिक्षण (अनुगमन पुस्तिका प्रकाशन समेत)	२२५२२	वटा	६५६	६.५६	६५६	६.४७

२.७.१५.१	फलफुलको विरूवा खरिद गरि कबुलियती वन समूहमा वितरण गर्ने	२२५२२	संख्या	५०००	५	५०००	५
२.७.१८.२	वन तथा वन्यजन्तु सम्बन्धी मुद्दाको अनुसन्धान, तहकिकात र मुद्दाको दायरी	२२५२२	पटक	१	०.५	१	०.५
२.७.१८.३	वन र वन्यजन्तु संरक्षण र अपराध नियन्त्रणको लागि नियन्त्रण कक्ष स्थापना र व्यवस्थापन	२२५२२	वटा	१	५	१	५
२.७.१९.१	सामुदायिक वन समूहको कार्ययोजना नवीकरणमा सहयोग (गरीव, महिला र दलित लक्षित जलवायू परिवर्तन अनुकूलन योजना)	२२५२२	वटा	५१	१२.७५	५१	१२.७५
२.७.२०.२	डिभिजन स्तरीय योजना तर्जुमा गोष्ठी	२२५२२	वटा	१	०.५	१	०.५
२.७.२०.४	चौमासिक प्रगति समिक्षा गोष्ठी	२२५२२	वटा	३	०.९	३	०.९
२.७.२०.५	प्राविधिक सहयोग सेवा (वन प्राविधिक सहायकबाट)	२२५२२	जना	१२	४.२	१२	४.५२
२.७.२०.८	वन व्यवस्थापन कार्ययोजना कार्यान्वयन	२२५२२	प्याकेट	१	४	१	३.८
२.७.२०.१३	सामाजिक परिचालन सुपरिवेक्षण (जिल्ला सुपरभाईजरबाट)	२२५२२	जना	१२	३.९६	१२	४.२८
२.७.२१.१०	वन सामाजिक परीचालकलाइ पारिश्रमीक	२२५२२		७	१२.६	७	११.८५
२.७.२१.३७	निष्क्रिय तथा पुराना समूह सशक्तिकरण सहयोग	२२५२२	समूह	४	२	४	२
२.७.२५.३	सामाजिक परिचालिका र जिल्ला सुपरभाईजरको बैठक	२२५२२	वटा	१	१.२	१	१.२
२.७.२५.५	कबुलियती वन समूहको विधान तथा कार्ययोजना पुनरावलोकन (जीविकोपार्जन सुधार समेत)	२२५२२	वटा	२०	३	२०	३
२.७.२५.९	वन, वन्यजन्तु संरक्षणको लागि गस्ति परिचालन	२२५२२	जिल्ला	१	१	१	०
२.७.२५.१३	सव-डिभिजन स्तरिय समन्वय वैठक	२२५२२	वटा	६	१.८	६	१.८

२.७.२५.१४	कर्मचारीहरूको लागि फिल्ड गियर सामान सेट खरिद (जुत्ता, टर्च लाइट, रेनकोट, क्याल्कुलेटर आदी खरिद)	२२५२२	जना	१	४	१	४
२.७.२५.१६	उत्कृष्ट वन समूह पुरस्कार (निजी वन समेत)	२२५२२	वटा	१	१	१	१
२.७.२५.१७	जीविकोपार्जन सुधार योजना कार्यान्वयन		वटा	१०	५	१०	५
२.७.२५.३०	जनतासँग वनका कुरा	२२५२२	पटक	६	१.८	६	१.८
२.७.२९.१	सामुदायिक वन स्थलगत अभ्यास	२२५२२	समूह	६	१.८	६	१.८
चालु खर्चको जम्मा				६०२०.०	८७.९	६०२०.०	८५.७
कुल जम्मा				६०२५.०	१०४.९	६०२५.०	९७.२

२.१.१ जिल्ला वन क्षेत्र समन्वय समितिको सचिवालय व्यवस्थापन

यस कार्यक्रममा जिल्लाको वन क्षेत्र समन्वय समितिको सचिवालय रहेको डिभिजन वन कार्यालयमा सचिवालय सुदृढिकरण तथा व्यवस्थापन गर्नका लागि फर्निचरहरु जस्तै- अफिस दराज, टि-टेबल, सोफा-सेट, पर्दा लगायतका सामग्रीहरु खरिद गरिएको थियो । जिल्लाको वन क्षेत्र समन्वय समितिको बैंठक संचालन भएको थियो ।

२.१.२ सामुदायिक वनमा उद्यमशिलता अभिवृद्धि

सव-डिभिजन वन कार्यालय महदेवस्थान, दिक्तेल र बाक्सिलाबाट ५/५ जना गरी १५ जनालाई ईलाममा अल्लो प्रशोधन सम्बन्धित प्रयोगात्मक तालिममा पठाईएको र सोसँग सम्बन्धित सानो जि.आई. पाईप, ट्रपोलिन, पञ्जा लगायका सामाग्री उपलब्ध गराईएको थियो ।

२.१.३ युवा उद्धम विकास कार्यक्रमः- समर्पण भएको ।

२.१.४ एक सामुदायिक वन एक संरक्षण पोखरी

यस कार्यक्रम अन्तर्गत सव-डिभिजन वन कार्यालय, खोटाङबजार अन्तर्गतको सामुदायीक वन क्षेत्रमा १ वटा र सव डिभिजन वन कार्यालय, महादेवस्थान अन्तर्गतको सामुदायिक वन क्षेत्रमा ५ वटा गरि जम्मा ६ वटा संरक्षण पोखरी निर्माण कार्य सम्पन्न गरिएको थियो ।

२.१.५ वनको नीति नियम सम्बन्धि तालिम

यस कार्यक्रम अन्त्रगत डिभिजन वन कार्यालयबाट जिल्ला भरिका ६ वटै सव-डिभिजन अन्तर्गतका क्षेत्रमा ६ स्थानमा उक्त तालिम सम्पन्न गरेको थियो; जसमा पालिका प्रमुख, उप-प्रमुख, वडा अध्यक्षज्यूहरु,

सामुदायिक वनको प्रतिनिधिहरु, काठ/गैह्रकाष्ठ व्यवसायीहरु तथा स्थानीय व्यक्तिहरुको उपस्थिती रहेको थियो ।

२.१.६ वार्षिक प्रगति समिक्षा गोष्ठी

यस कार्यक्रम अन्रतगत डिभिजन वन कार्यालयले बर्ष भरि गरेका कामहरुको प्रगतिका बारेमा बिभिन्न निकायहरु तथा सबै सव-डिभिजनको प्रतिनिधी राखेर बार्षिक प्रगति समिक्षा गोष्ठि सम्पन्न गरिएको थियो । यस कार्यका लागि रु. ५० हजार खर्च भएको छ ।

२.१.७ सव-डिभिजन स्तरिय योजना तर्जुमा गोष्ठी

यस कार्यक्रम अन्तरगत डिभिजन वन कार्यालयको मातहतमा रहेका ६ वटै सव-डिभिजन वन कार्यालयहरुमा सामुदायीक वनको प्रतिनिधी, स्थानीय निकायको प्रतिनिधी, सामुदायिक वन उपभोक्ता महासंघको प्रतिनिधी लगायतको सहभागीतामा आगामी आ.व.मा संचालन गर्न सकिने कार्यक्रहरुको बारेमा योजना तयार गरि डिभिजन वन कार्यालय मार्फत योजना माग गर्ने गरि सम्पन्न गरिएको थियो । यस कार्यका लागि रु. ३ लाख खर्च गरिएको छ ।

२.१.८ सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको लागि रेकर्ड किपिङ्ग तथा लेखा व्यवस्थापन तालिम

सामुदायिक वनहरुमा हुने विभिन्न शिर्षकको आम्दानी तथा रेकर्ड व्यवस्थापनको लागि ६ वटै सव-डिभिजन वन कार्यालयको कार्यालयमा सामुदायिक वनका उपभोक्ताहरुको उपस्थितीमा यो कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको थियो । सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहका उपभोक्तालाई लक्षित गरी सञ्चालन गरिएको यस कार्यक्रममा रु. १,८०,०००।- खर्च भएको छ ।

२.१.९ सामुदायिक तथा कबुलियती वन अनुगमन तथा निरीक्षण र अनुगमन पुस्तिका प्रकाशन

यस कार्यक्रम अन्तर्गत जिल्लामा रहेका ४१९ वटा सामुदायिक वन तथा २३७ वटा कबुलियती वन समूहको अनुगमन गर्नका लागि अनुगमन फारम छपाई गरी सम्बन्धित सव-डिभिजन वन कार्यालयहरुलाई वितरण गरिएको थियो । वितरित अनुगमन फारममा विवरण प्रविष्ट गरी सबैलाई कम्पाईल गरेर डिभिजन वन कार्यालयमा प्रतिवेदन पेश भए पश्चात् डिभिजन वन कार्यालयको योजना तथा व्यवस्थापन शाखाबाट सोको विश्लेषण गरी अनुगमन पुस्तिका प्रकाशन गरिएको थियो । यस कार्यक्रममा रु. ६,५६,०००।- खर्च भएको छ ।

२.१.१० फलफुलको विरुवा खरिद गरि कबुलियती वन समूहमा वितरण

यस कार्यक्रम अन्तर्गत ३० वटा कबुलियती वन समूहहरुमा क्लष्टर मार्फत तपसिलमा उल्लेखित जातका फलफुलका विरुवा खरिद गरि निःशुल्क वितरण गरिएको थियो ।

तालिका - १५ : कबुलियती वन समूहमा वितरण भएको फलफुल विरुवा विवरण

सि. नं.	बिरुवाको प्रजाति	परिमाण (गोटा)	कैफियत
१	किवीको बिरुवा	४०२	
२	सुन कागतीको बिरुवा	११९६	
३	नास्पातीको बिरुवा	४९०	
४	जापानीज हलुवाबेदको बिरुवा	२५७	
५	सुन्तलाको बिरुवा	१०३०	
६	आँपको बिरुवा	३४७	
७	लिचीको बिरुवा	१०३३	
८	अनारको बिरुवा	६४	
९	जुनारको बिरुवा	४७	
१०	एभोकाडोको बिरुवा	१५५	
११	भूईकटहरको बिरुवा	१८५०	

२.१.११ वन र वन्यजन्तु संरक्षण तथा नियन्त्रणका लागि नियन्त्रण कक्ष स्थापना र व्यवस्थापन

यस कार्यक्रम अन्तर्गत डिभिजन वन कार्यालयले वन र वन्यजन्तु संरक्षणका लागि विभिन्न कृयाकलापहरु सञ्चालन गरेको छ । वन्यजन्तु नियन्त्रण कक्ष स्थापना तथा व्यवस्थापनका लागि विभिन्न सव-डि.व.का.हरुमा फर्निचर दिनुका साथै विभिन्न आवश्यक सामान समेत खरिद गरिएको थियो । यस कार्यका लागि रु. १० लाख खर्च भएको छ ।

२.१.१२ सामुदायिक वनको कार्ययोजना नवीकरण सहयोग (गरिब, महिला र दलित लक्षित जलवायु परिवर्तन अनुकूलन योजना समेत)

जिल्लामा जम्मा ४१९ वटा सामुदायिक वनहरू रहेकोमा वन व्यवस्थापन कार्ययोजनाको म्याद समाप्त भएको र ती मध्ये प्राथमिकतामा परेका ५१ वटा वनको कार्ययोजना नविकरण कार्य सम्पन्न भएको छ । यसमा नविकरण भएका सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको विवरण यस प्रकार रहेको छ; र साथै सबै ४१९ गोटा समूहहरूको विवरण अनुसूची - १ मा समावेश गरिएको छ ।

तालिका - १६ : आ. व. २०८०।०८१ मा नविकरण भएको सामुदायिक वनको कार्ययोजनाहरू

सि. नं.	सामुदायिक वनको नाम	ठेगाना	वनको क्षेत्रफल (हे.)	घरघुरी संख्या	लाभन्वित जनसंख्या		कार्ययोजनाको अवधी (आ.व.)	स्वीकृत मिति
					महिला	पुरूष		
दिक्तेल सव-डिभिजन वन कार्यालय दिक्तेल अन्तर्गत								
१	वाकुतुङ	साकेला - २	२१.५२	७६	२२७	१९५	२०८९।९०	२०८१।०३।३१
२	विमिरे नाकेडाँडा	साकेला - ५	७.१७	३६	१०८	१४४	२०८९।९०	२०८१।०३।३१
३	चिउरीबोटे	साकेला - ५	५६.३२	९८	३७४	३६८	२०८९।९०	२०८१।०३।३१
४	चतायु महाभिर	साकेला - ३	३९.९६	४१	२८५	२७९	२०८९।९०	२०८१।०३।३१
५	हमुवा सञ्चमा ढाँका	साकेला - २	३.४५	५५	११७	१२७	२०८९।९०	२०८१।०३।३१
६	तीनढुङ्गे साकेला थान	दि.रू.म. - २	३.४५	५५	११७	१२७	२०८९।९०	२०८१।०३।३१
७	रूपचने	दि.रू.म. - ३	२.१२	९६	२८५	२७९	२०८९।९०	२०८१।०३।३१
८	मुडे ओडारपाँखा	दि.रू.म. - २	२.५७	४३	२२३	२००	२०८९।९०	२०८१।०३।३१
९	फोकेखोला राताडाँडा	दि.रू.म. - १४	१.८१	४६	११७	९७	२०८९।९०	२०८१।०३।३१
१०	लालीगुराँस	साकेला - ३	७२.७९	२०६	३९१	२९४	२०८९।९०	२०८१।०३।३१
११	धारापानी	दि.रू.म. - ४	२.९	२०	४०	४३	२०८९।९०	२०८१।०३।३१
१२	भालुखोप हार्तिखर्क	साकेला - १	२२०.३	६२	११०	१०८	२०८९।९०	२०८१।०३।३१
१३	मापारूड ट्याम्के	साकेला - २	३१९.४	१७९	२५०	२६८	२०८९।९०	२०८१।०३।३१
१४	वनपाला	साकेला - १	१७.३६	५५	१८३	१३५	२०८९।९०	२०८१।०३।३१
१५	रम्सुड दशकट नछुड	दि.रू.म. - ३	१६.१२	३५	१८५	१७८	२०८९।९०	२०८१।०३।३१
१६	चिलाउने भञ्ज्याङ	साकेला - १	१५.१९	४४	१८६	९६	२०८९।९०	२०८१।०३।३१
हलेसी सव-डिभिजन वन कार्यालय हलेसी अन्तर्गत								
१	हुर्के	ह. तु. - १०	२५.४४	१४४	३२५	३१५	२०८५।८६	२०८१।०३।३१
२	चुली सल्लेरी	ह. तु. - १०	९९.८३	२३७	६७१	६७१	२०८४।८५	२०८१।०३।३१
३	चौतारा	ह. तु. - ८	६११.४	१९४	२५६	२४४	२०८४।८५	२०८१।०३।३१
४	आहालडाँडा	ह. तु. - ८	३८.९५	६८	२१०	२०२	२०८४।८५	२०८१।०३।३१
५	लक्ष्मीदेवी रानी	ह. तु. - ६	१६०.००	२१५	६५२	६२३	२०८४।८५	२०८१।०३।३१
६	मइनटार	ह. तु. - ३	८०.३५	१२४	३३५	३१५	२०८४।८५	२०८१।०३।३१
७	दशकटे	ह. तु. - ८	४१.६३	२७७	६५४	६३०	२०८४।८५	२०८१।०३।३१
८	मार्से साभला कुडुले	ह. तु. - ५	३३१.९८	१०२	२६०	२५०	२०८४।८५	२०८१।०३।३१
९	सोलम पाँखा	ह. तु. - ५	८६	५४			२०८४।८५	२०८०।०१।०९
१०	चुरीमल्ला मेर्सी धुसेनी	ह. तु. - ९	८१.७६	६८			२०८४।८५	२०८०।०१।०९
११	आँपपाँखा	ह. तु. - ३	१९.४८	२७	११७	११३	२०८४।८५	२०८१।०३।३१
ऐसेलुखर्क सव-डिभिजन वन कार्यालय ऐसेलुखर्क अन्तर्गत								

१	सिरूवारी फुलिखोला	रावावेशी - १	१७०.४	२८२	६३७	७८५	२०८५।८६	२०८१।०१।२०
२	कालिका भगवती	रावावेशी - ४	६४८.२	३३८	७४७	८८९	२०८५।८६	२०८१।०१।२०
३	सल्लेरी सालघारी	ऐसेलुखर्क - ६	२७४.५	१८९	५१६	६१२	२०८५।८६	२०८१।०१।२०
४	स्योपसिदु	ऐसुलुखर्क - ६	१३१.१	७५	१८६	२०२	२०८५।८६	२०८१।०१।२०
वाक्सिला सव-डिभिजन वन कार्यालय वाक्सिला अन्तर्गत								
१	चिलिम लाहुरे पोखरी	केपिलासगढी - १	४६९.६१	१७१	५०९	९५९	२०८९।९०	२०८१।०३।३१
२	वनपाला वुडवुडे	केपिलासगढी - ७	४१५.४८	१२१	३०५	३३८	२०८९।९०	२०८१।०३।३१
३	जामुने सादिखदम	केपिलासगढी - ४	२.८५	४६	१२३	१५२	२०८९।९०	२०८१।०३।३१
४	छेम्मा	केपिलासगढी - ४	४.२७	३४	८९	११०	२०८९।९०	२०८१।०३।३१
५	सिस्नेटार पाँखा	केपिलासगढी - ५	३१.२४	९५	२८२	५५३	२०८९।९०	२०८१।०३।३१
६	खोलाखर्क	केपिलासगढी - ४	१३१.४९	२१२	५४१	१०६०	२०८९।९०	२०८१।०३।३१
सव-डिभिजन वन कार्यालय खोटाङबजार अन्तर्गत								
१	बसुवा	दिप्रुङचुइचुम्मा - १	२९२.११	११४	४८९	४९५	२०८४।८५	२०८१।०३।३१
२	कोटपोखरी	दिप्रुङचुइचुम्मा - ९	१४७.०८	९९	३२५	३२२	२०८४।८५	२०८१।०३।३१
३	खमारे	दिप्रुङचुइचुम्मा - १	१६१.९५	५२	१०२	११६	२०८४।८५	२०८१।०३।३१
४	खानीडाँडा	दिप्रुङचुइचुम्मा - ४	१२०.०१	७८	२३७	१४५	२०८४।८५	२०८१।०३।३१
५	चिप्रिङघुडे	खोटेहाङ - ५	४६०.३६	१२८	३९६	३९२	२०८४।८५	२०८१।०३।३१
६	चैनपुर	खोटेहाङ - ७	४२४.९३	१७६	५५०	५३८	२०८४।८५	२०८१।०३।३१
७	गाहे	खोटेहाङ - ८	१६६.८	११४	२२३	२२०	२०८४।८५	२०८१।०३।३१
८	चित्रेपातल	दिप्रुङचुइचुम्मा - ७	१०६.०४	२९४	१०२०	१०२८	२०८४।८५	२०८१।०३।३१
सव-डिभिजन वन कार्यालय चिसापानी अन्तर्गत								
१	सुनपातल सितलछहारी	बराहपोखरी - २	४१३	२८६	९६३	८८९	२०८४।८५	२०८१।०३।३१
२	सुनपातल	बराहपोखरी - ४	१२९.८९	७१	१८४	२१७	२०८४।८५	२०८१।०३।३१
३	सितापाईला	बराहपोखरी - ४	३५०.०७	२०२	५५	५९३	२०८४।८५	२०८१।०३।३१
४	तामाखानी	बराहपोखरी - ४	२८.४३	६०	१६७	१८६	२०८४।८५	२०८१।०३।३१
५	खाल्ले देवीस्थान	जन्तेढुङ्गा - ५	१४.७४	१०२	२८४	३०९	२०८४।८५	२०८१।०३।३१
६	वालकन्यादेवी	बराहपोखरी - ५	६६३.७४	१६८	४५५	५३९	२०८४।८५	२०८१।०३।३१

२.१.१३ डिभिजन स्तरीय योजना तर्जुमा गोष्ठी

यस कार्यक्रममा सव-डिभिजन वन कार्यालयहरुबाट योजना तर्जुमा गोष्ठी सम्पन्न गरे पश्चात् तहाँबाट माग गरिएका कार्यक्रम तथा गोष्ठीका सहभागीहरुबाट आगामी आ. व. २०८१।०८२ को लागि कार्यक्रम तथा क्रियाकलापहरुको सूची तयार पारिएको थियो । उक्त कार्यक्रमहरु आगामी आ. व. को कार्यक्रम मागको क्रममा प्रदेश सरकारको कार्यक्रममा प्रविष्ट गरी कार्यक्रम माग गर्ने उद्धेश्यका साथ कार्यक्रम संकलन गरिएको थियो । यस कार्यक्रममा डिभिजन वन कार्यालय तथा सव-डिभिजन वन कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीहरुको उपस्थिति रहेको थियो । यस कार्यका लागि रु. ५० हजार खर्च भएको छ ।

२.१.१४ चौमासिक प्रगति समिक्षा गोष्ठी

आ. व. २०८१।०८२ को स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार कार्यरत सम्बन्धित कर्मचारीहरुलाई कार्यदिश भई संचालन तथा सम्पन्न भएका उक्त चौमासिक अवधिको कार्यक्रमको प्रगतिको लागि डिभिजन वन कार्यालयमा ३ वटा चौमासिक प्रगति समिक्षा गोष्ठी सम्पन्न गरिएको थियो । यस कार्यक्रममा डिभिजन वन कार्यालय तथा सव-डिभिजन वन कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीहरुको उपस्थिति रहेको थियो ।

२.१.१५ प्राविधिक सहयोग सेवा (वन प्राविधिकबाट)

यस कार्यक्रममा डिभिजन वन कार्यालयहरुबाट खास गरि कबुलियती वन समूहहरुलाई परिचालन तथा व्यवस्थापन गर्नको लागि एक जना वन प्राविधिक (रेञ्जर) नियुक्त गरी प्राविधिक सहयोग सेवा लिईएको थियो ।

२.१.१६ वन व्यवस्थापन कार्ययोजना कार्यान्वयन

यस कार्यक्रम अन्तर्गत सव-डिभिजन वन कार्यालय, दिक्तेल र ऐसेलुखर्कको सामुदायिक वनमा प्रदर्शनी प्लटको लागि डेमो प्लट स्थापना, माँउ रुखमा रिङ लगाउने, झाँडी सरसफाई लगायतका टेन्डिङ ओपरेसनको कार्यहरु गरिएको थियो ।

२.१.१७ सामाजिक परिचालन सुपरिवेक्षण (जिल्ला सुपरभाईजरबाट)

यस डिभिजन वन कार्यालय मातहतमा रहेका २३७ वटा कबुलियती वन समूहहरुलाई परिचालन तथा व्यवस्थापन गर्नको लागि सव-डि.व.का. अन्तर्गत भेगिय हिसावले क्लष्टर छुट्टयाई ७ जना समूह सहयोगी (Group Promoter) नियुक्ति गरिएको र उक्त समूह सहयोगीहरुलाई परिचालन गर्न जिल्लामा रहने गरि एक जना जिल्ला सुपरभाईजर नियुक्त गरिएको थियो ।

२.१.१८ वन सामाजिक परिचालकलाई पारिश्रमिक

माथि २.१.१७ मा उल्लेखित भए बमोजिमका कबुलियती वन समूह सहयोगीहरूको लागि विनियोजित रकम यसमा पारिश्रमिकको रूपमा खर्च भएको छ । यसको लागि जम्मा विनियोजित रकम रू. १२ लाख ६० हजार रहेको थियो ।

२.१.१९ निष्कृय तथा पुराना समूह सशक्तिकरण सहयोग

सव-डिभिजन वन कार्यालय, चिसापानी अन्तर्गत रहेका सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरुलाई कार्यालय व्यवस्थापनको लागि स्टीलको दराज, टेवल, कुर्सी तथा रजिष्ट्रर लगायतका आवश्यक सामाग्री उपलब्ध गराईएको थियो ।

२.१.२० सामाजिक परिचालिका तथा जिल्ला सुपरभाईजरको बैंठक

यस कार्यक्रम अन्तर्गत डिभिजन वन कार्यालयमा कार्यरत कबुलियती शाखा हेर्ने सामाजिक परिचालिकाहरु र जिल्ला सुपरभाईजरहरुको बैठक बसी भए गरेका कामहरुको बारेमा प्रगति/जानकारी लिने र समस्याहरुको समाधानको बारेमा छलफल गरि सम्पन्न गरिएको थियो । यस कार्यका लागि रु. १ लाख २० हजार खर्च भएको छ ।

२.१.२१ कबुलियती वन समूहको बिधान तथा कार्ययोजना पुनरावलोकन (जीविकोपार्जन सुधार योजना सहित)

जिल्लामा हाल २३७ गोटा कबुलियती वन समूहहरू रहेकोमा कतिपय समूहहरूको कार्ययोजना तथा विधानको समयावधी समाप्त भएको र त्यस मध्येमा प्राथमिकतामा परेका २० गोटा समूहहरूको कार्ययोजना तथा विधान पुनरावलोकन/नविकरण कार्य जीविकोपार्जन सुधार योजना सहित गर्ने काम भएको छ । यसको लागि विनियोजित रकम रू. ३ लाख खर्च भएको छ । यस अन्तर्गत नविकरण भएका समूहको विवरण यस प्रकार छ; र साथै सबै कबुलियती वन समूहहरूको विवरण अनुसूची — २ मा समावेश रहेको छ ।

तालिका - १७ : आ. व. २०८०।०८१ मा नविकरण भएको कबुलियती वनको कार्ययोजनाहरू

सि. नं.	कबुलियती वनको नाम	ठेगाना	वनको क्षेत्रफल (हे.)	घरधुरी संख्या (गोटा)	लाभन्वित जनसंख्या (जना)		कार्ययोजनाको अबधी (आ.व.)	स्वीकृत मिति
					महिला	पुरुष		
सब-डिभिजन वन कार्यालय दिक्तेल अन्तर्गत								
१	नवज्योती	दि.रु.म. न.पा.-४	३.८०	६	२८	२७	२०८४।०८५	२०८१।०३।३१
२	दियालेचौर	दि.रु.म. न.पा.-४	५.४४	८	३०	२७	२०८४।०८५	२०८१।०३।३१
३	सयपत्री	दि.रु.म. न.पा.-४	४.८०	७	१९	२३	२०८४।०८५	२०८१।०३।३१
४	पानचाले	दि.रु.म. न.पा.-४	४.०१	१४	४०	५३	२०८४।०८५	२०८१।०३।३१

सव-डिभिजन वन कार्यालय खोटाङबजार अन्तर्गत								
१	सृजनशिल	दि.चु. गा.पा.-५	१.१५	९	२३	२५	२०८४।०८५	२०८१।०३।३१
२	कार्कीपाखा	दि.चु. गा.पा.-५	२.६२	७	१८	२१	२०८४।०८५	२०८१।०३।३१
३	जनविश्वास	दि.चु. गा.पा.-५	२.६७	७	२०	२२	२०८४।०८५	२०८१।०३।३१
४	धाप	दि.चु. गा.पा.-५	३.८८	१०	२०	२५	२०८४।०८५	२०८१।०३।३१
५	जनजागरण	दि.चु. गा.पा.-५	३.२७	७	१६	२१	२०८४।०८५	२०८१।०३।३१
सव-डिभिजन वन कार्यालय महादेवस्थान, हलेसी अन्तर्गत								
१	इमोओमाला	ह.तु. न.पा.-५	२.९५	११	३२	३२	२०८४।०८५	२०८१।०३।३१
२	कार्की क	ह.तु. न.पा.-१	१.१२	५	१२	१२	२०८४।०८५	२०८१।०३।३१
३	बिश्वकर्मा	ह.तु. न.पा.-१	२.१	५	१०	११	२०८४।०८५	२०८१।०३।३१
४	इमोसुङपाला	ह.तु. न.पा.-५	१.७४	१०	१९	२१	२०८४।०८५	२०८१।०३।३१
५	इमोछोर्तोला	ह.तु. न.पा.-५	४.१६	८	२७	२५	२०८४।०८५	२०८१।०३।३१
६	टिपटाप	ह.तु. न.पा.-१	१.१२	५	१७	१९	२०८४।०८५	२०८१।०३।३१
७	कार्की	ह.तु. न.पा.-१	१.१२	५	१४	१६	२०८४।०८५	२०८१।०३।३१
८	भुजेल	ह.तु. न.पा.-१	२.२	५	१३	१९	२०८४।०८५	२०८१।०३।३१
९	पुङदरिखा	ह.तु. न.पा.-५	१.३४	५	१३	१४	२०८४।०८५	२०८१।०३।३१
१०	मालिका	ह.तु. न.पा.-१	२.३	५	९	१८	२०८४।०८५	२०८१।०३।३१
११	इमोछिमाला	ह.तु. न.पा.-५	२.३५	७	२०	१९	२०८४।०८५	२०८१।०३।३१

२.१.२२ वन वन्यजन्तु संरक्षणका लागि गस्ति परिचालन

डिभिजन तथा सव-डिभिजन वन कार्यालय र सामुदायिक वन समूहको उपभोक्ताहरुबाट चोरी निकासी तथा वन्यजन्तुको अवैध शिकार नियन्त्रणको लागि संयुक्त रुपमा नियमित गस्ती परिचालन गरिएको थियो ।

२.१.२३ सव-डिभिजन स्तरिय समन्वय बैंठक

यस कार्यक्रम अन्तगत ६ वटै सव-डिभिजन वन कार्यालयहरुमा स्थानीय निकाय, सामुदायिक वनका प्रतिनिधि, राजनैतिक दलका प्रतिनिधि, सरकारी तथा गैह्र सरकारी कार्यालयका प्रतिनिधि तथा स्थानीय व्यवसायीहरुको उपस्थितीमा विभिन्न समसामयीक विषयमा बैंठक बसी छलफल तथा समन्वय गर्ने गरि कार्यक्रमको आयोजना भएको थियो । यस कार्यका लागि रु. १ लाख अस्सी हजार खर्च भएको छ ।

२.१.२४ कर्मचारीको लागि फिल्ड गीयर सेट खरिद

वन कर्मचारीहरुलाई दैनिक जसो फिल्डमा गई कार्य सम्पादन गर्नु पर्ने भएकोले सहजता हुने उद्धेश्यले यस कार्यक्रम अन्तर्गत यस कार्यालय तथा मातहतका सव-डिभिजन वन कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीहरुलाई ट्र्याकसुट र जुत्ता खरिद गरी वितरण गरिएको थियो ।

२.१.२५ उत्कृष्ट वन समूह पुरस्कार

यस जिल्लामा रहेका सामुदायिक वन तथा कबुलियती वन समूहहरुलाई पुरस्कृत गर्ने अभिप्रायले मूल्याङ्कनका आधारहरु तय गरी यस डिभिजन वन कार्यालय मातहत रहेका ६ वटै सव-डिभिजन वन कार्यालयबाट दुवै विधामा उत्कृष्ट ठहरिएकालाई सिफारिस भई आएनुसार नगद तथा प्रमाण-पत्र सहित पुरस्कृत गरिएको थियो । सव-डिभिजन वन कार्यालयबाट सिफारिस भई आएका उत्कृष्ट समूहहरुको नामावली विवरण यस प्रकार रहेको छ ।

तालिका - १८ : सामुदायिक वन समूह तर्फ उत्कृष्ट पुरस्कार प्राप्त गर्ने समूहहरू

क. सं.	सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको नाम र ठेगाना	पुरस्कार रकम (रु.)	कैफियत
१	धर्मशाला सा.व.उ.स., बाराहपोखरी गा.पा. वडा नं. ४	२५,०००.००	
२	डाँडाखर्क खिसापत्रे सा.व.उ.स., दि.रु.म.न.पा. वडा नं. ११	२०,०००.००	
३	पौडीपाँखा सा.व.उ.स., केपिलासगढी गा.पा. वडा नं. ३	१५,०००.००	

कबुलियती वन समूहतर्फ -

तालिका - १९ : कबुलियती वन समूह तर्फ उत्कृष्ट पुरस्कार प्राप्त गर्ने समूहहरू

क. सं.	कबुलियती वन समूहको नाम र ठेगाना	पुरस्कार रकम (रु.)	कैफियत
१	गौरी खर्क क.व.स., दि.रु.म.न.पा. वडा नं. १३	१२,५००.००	
२	रिठ्ठबोटे क.व.स., रावाबेशी गा.पा. वडा नं. ६	१०,०००.००	
३	चप्लेटी क.व.स., ह.तु. न.पा. वडा नं. ५	७,०००.००	

२.१.२६ जीविकोपार्जन सुधार योजना कार्यान्वयन

यस कार्यक्रम अन्तर्गत सव-डिभिजन वन कार्यालय, महादेवस्थान अन्तर्गतको कबुलियती वन समूहको १०५ घरधुरीलाई ३२०० के.जी. बेसारको बिउ निःशुल्क उपलब्ध गराईएको थियो ।

२.१.२७ जनतासंग वनका कुरा

संघिय तथा प्रदेश वन ऐन, नियमावली र कार्यविधि सम्बन्धमा स्थानीय जन प्रतिनिधि, सरकारी तथा गैह्र सरकारी निकायका प्रतिनिधी, स्थानीय जनता, समाजसेवी तथा सामुदायिक वनको उपभोत्तालाई सहभागी गराई ६ वटै सव-डिभिजनमा अन्तरकृया कार्यक्रम संचालन गरिएको थियो । यस कार्यका लागि रु. १ लाख अस्सी हजार खर्च गरिएको छ ।

२.१.२८ सामुदायिक वन व्यवस्थापन स्थलगत अभ्यास

यो कार्यक्रम सञ्चालनका लागि जिल्ला स्थित ६ वटै सव-डि.व.का.लाई कार्यादेश भई सामुदायिक वन क्षेत्रमा गई उपभोक्ताहरुलाई वन व्यवस्थापन सम्बन्धी स्थलगत रुपमा अभ्यास गराउने सम्बन्धि वन प्राविधिकबाट तालिम दिई अभ्यास समेत गराईए थियो । यस कार्यका लागि रु. १ लाख अस्सी हजार खर्च गरिएको छ ।

२.२ प्रदेश हरित अभियान कार्यक्रम

नेपालमा हरियाली बढाउने तथा वृहतरूपमा वृक्षारोपण गराउने उद्येश्यले यो कार्यक्रम यस आ.व. मा स्वीकृत भएको हो । यस कार्यक्रमको उद्धेश्य विरुवा उत्पादन गरी सहज रुपमा जनतालाई वितरण गरी वृक्षारोपण गराउने रहेको छ । यस कार्यक्रम अन्तर्गत मुख्य-मुख्य रुपमा संचालन गरिएको क्रियाकलापहरु यस प्रकार रहेका थिए ।

तालिका - २० : प्रदेश हरित अभियान तर्फको स्वीकृत कार्यक्रम

क. स.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	वार्षिक लक्ष्य		वार्षिक प्रगति		
				परिमाण	वजेट	परिमाण	भार	वजेट
अ) पूँजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु								
११.४.१७.२२	स्थायी नर्सरी निर्माण	३११५७	वटा	१	८.००	१	१७.०	७.९५
११.४.१७.२३	बिरुवा उत्पादन (३"x७" को पोलिथिन थैलामा)	३११५७	वटा	७०	७.७०	७०	१६.४	७.७
११.४.१७.२६	गत साल भएको वृक्षारोपणको पूनः रोपण	३११५७	वटा	१	०.५०	१	१.१	०.५
११.४.१७.३०	नर्सरी मर्मत/स्तरोन्नति	३११५७	वटा	३	१.५०	३	३.२	१.५
११.४.१७.३१	वृक्षारोपण (तारबार सहित)	३११५७	हेक्टर	२	३.००	२	६.४	३
११.४.१७.४८	स्थानीय वन समूह/सा.व.उ.स. मार्फत	३११५७	वटा	४०	४.००	४०	८.५	४

	विरुवा उत्पादन सहयोग/अनुदान							
क) पूँजीगत खर्च कार्यक्रमको जम्मा				११७.०	२४.७०	११७.०	५२.६	२४.५
आ) चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु								
२.७.५.७	अर्गेली खेती विस्तार	२२५२२	समूह	२	५.००	२	१०.७	५
२.७.५.१०	निजी वन सम्बन्धी प्रचारप्रसार कार्यक्रम	२२५२२	जिल्ला	१	०.४०	१	०.९	०.४
२.७.२१.७	कृषि वन प्रणाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम	२२५२२	प्याकेज	२	१०.००	२	२१.३	१०
२.७.२१.८	हरियाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम	२२५२२	वटा	१	५.००	१	१०.७	५
२.५.७.७	स्थायी नर्सरीको लागि नाइके ज्याला	२२४१३	जना	१	१.८०	१	३.८	१.८
ख) चालु खर्च कार्यक्रमको जम्मा				७.०	२२.२	७.०	४७.३	२२.२
कुल जम्मा खर्च				१२४.०	४६.९	१२४.०	९९.९	४६.४

२.२.१ स्थायी नर्सरी निर्माण

यस क्रियाकलाप अन्तर्गत डिभिजन वन कार्यालयमा १ वटा र सव-डिभिजन वन कार्यालय, दिक्तेलमा १ वटा नर्सरी स्थापना तथा निर्माण गरिएको थियो ।

२.२.२ बिरुवा उत्पादन (३"x७" को पोलिथिन थैला)

यस क्रियाकलाप अन्तर्गत डिभिजन तथा सव-डि.व.का. मार्फत तपसिलमा उल्लेखित विभिन्न प्रजातिको बिरुवा उत्पादन गरि विभिन्न निकाय, सामुदायिक वन, कबुलियती वन तथा स्थानीयलाई निःशुल्क वितरण गरिएको थियो ।

तालिका - २१ : नर्सरीमा उत्पादित बिरुवाको विवरण

सि. नं.	प्रजाति	ईकाइ	परिमाण	कैफियत
१	धुपी	गोटा	५०००	
२	चिउरी	गोटा	४०००	
३	ज्याकारन्डा	गोटा	३०००	
४	कल्की	गोटा	७०००	
५	तेजपात	गोटा	१००००	

६	सल्ला	गोटा	५०००	
७	अमला	गोटा	५०००	
८	ईपिल ईपिल	गोटा	१००००	
९	किम्बु	गोटा	८०००	
१०	नेमारो	गोटा	७०००	
११	गुँरास	गोटा	५०००	

२.२.३ वृक्षारोपण (पुनःरोपण)

यस कार्यक्रम अन्तर्गत सव-डिभिजन वन कार्यालय, दिक्तेलको सामुदायिक वनमा १ हे. वन क्षेत्रमा १६०० गोटा विभिन्न प्रजातिका विरुवाहरु ४५से.मि. ×३०से.मि. ×३० से.मि. को खाडल खनी रोपण गर्ने काम भएको छ ।

२.२.४ नर्सरी मर्मत तथा स्तरोन्नती

यस क्रियाकलाप अतर्गत सव-डि.व.का., दिक्तेलको कार्यालय परिसरमा रहेको नर्सरीको सिड बेडलाई स्तरोन्नत्ती, छाप्रो हाल्ने तथा ग्रीन नेट हाल्ने कार्य गरिएको थियो ।

२.२.५ वृक्षारोपण (तारवार सहित)

यस कार्यक्रम अन्तर्गत सव-डि.व.का., महादेवस्थानको छापडाँडा सामुदायिक वनक्षेत्रको २ हे. वन क्षेत्रमा ३२०० गोटा खयर, चिउरी, हर्रो, बर्रो, अमला तथा तेजपातको बिरुवाहरु ४५से.मि. ×३०से.मि. ×३०से.मि. को खाडल खनी रोपण गरिएको थियो ।

२.२.६ स्थानीय वन समूह मार्फत बिरुवा उत्पादन सहयोग (अनुदान)

डिभिजन वन कार्यालय तथा सव-डि.व.का.मा उत्पादन गरिएको बिरुवा ढुवानी गरि टाढाको रोपण स्थलसम्म ओसार पसार गर्दा बिरुवाको हैसियत विग्रने तथा ढुवानी महंगो पर्ने हुँदा स्थानीय स्तरमा विरुवा उत्पादन गर्दा रोपण कार्य प्रभावकारी हुने र कम खर्चिलो हुने हुँदा सव-डि.व.का., महादेवस्थान अन्तर्गतको सल्लेनी तारेभिर सामुदायिक वन ह.तु.न.पा. ८ सँग सम्झौता गरि खयर प्रजातिको ४०,००० गोटा बिरुवा उत्पादन गरि निजी तथा सामुदायिक वन समूहलाई वितरण गरिएको थियो ।

२.२.७ स्थायी नर्सरीको लागि नाइके ज्याला

डिभिजन वन कार्यालयमा उत्पादन गरिएको विभिन्न प्रजातिको बिरुवाहरुलाई स्याहार तथा सम्भार गर्नको लागि नर्सरी नाईके राखि यस कार्यक्रमबाट ज्याला भुक्तानी गरिएको थियो ।

२.२.८ अर्गेली खेती विस्तार

मानव-वन्यजन्तु द्वन्दलाई न्यूनीकरण गर्न तथा स्थानीय जनतालाई खेती प्रविधिमा परिवर्तन गर्नु पर्ने तर्फ उन्मुख गराई जीवनस्तर उकास्न सामुदायिक, सार्वजनिक तथा निजी जग्गामा गैह्रकाष्ठ प्रजातिको बिरुवा रोपण गरि सो बाट आय आर्जन गराउने उद्धेश्यले सव-डि.व.का. ऐसेलुखर्क र दिक्तेलमा गरि जम्मा ७०,००० गोटा अर्गेलीको बिरुवा रोपण गरिएको थियो ।

२.२.९ निजी वन सम्बन्धी प्रचारप्रसार कार्यक्रम

निजी वन सम्बन्धी प्रचारप्रसारको लागि सचेतना मुलक क्याप्सन सहितको रंगीन फोटो भएको ७०० थान क्यालेन्डर छपाई गरि जिल्लामा वितरण गरिएको थियो ।

२.२.१० कृषि वन प्रणाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम

यस कार्यक्रम अन्तर्गत स्थानीय व्यक्तीको निजी जग्गामा तपसिलमा उल्लेखित प्रजातिको विरुवा तथा बिउ वितरण गरिएको थियो ।

तालिका - २२ : कृषि वन प्रणाली प्रवर्द्धन कार्यक्रममा वितरण भएको बिरूवा विवरण

सि. नं.	प्रजाति	ईकाइ	परिमाण	कैफियत
१	दाँते ओखरको बिरुवा	गोटा	५००	
२	चिराईतोको विउ	गोटा	२	
३	टिमुरको बिरुवा	गोटा	४००	
४	उत्तिस	गोटा	६५०	
५	लोक्ता	गोटा	२५०	
६	बन्दा गोभीको बिउ	के.जी.	२	

२.२.११ हरियाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम

यस कार्यक्रम अन्तर्गत स्थानीय व्यक्तीको निजी जग्गा तथा सामुदायिक वनमा २० के.जी. खयर बिउवाट Mannual Seeding गराईएको; २०,००० गोटा खयरको बिरुवा सामुदायिक तथा कबुलियती वनमा रोपण गराईएको र २०,००० गोटा खयरको विरुवा निजी आवादी जग्गामा रोपण गरिएको थियो ।

२.३ वातावरण संरक्षण कार्यक्रम

वातावरण संरक्षण कार्यक्रम जिल्लाको वनजङ्गल संरक्षणका साथ-साथै वातावरणका अन्य अवयवहरूको समेत संरक्षण गर्नु पर्ने धारणालाई मध्यनजर गर्दै गत आ.व. देखि थालनी भएको हो । जिल्लामा अवस्थित शिक्षण संस्था, सरकारी निकायहरु, सार्वजनिक संघसंस्था लगायत अन्य क्षेत्रमा वातावरण संरक्षणको बारेमा जनचेतना

अभिवृद्धि गर्दै वातावरण संरक्षणका मापदण्डको परिपालना गर्नु गराउनु यस कार्यक्रमको उद्धेश्य रहेको थियो । यस कार्यक्रम अन्तर्गत मुख्य मुख्य रुपमा संचालन गरिएको क्रियाकलापहरु यस प्रकार रहेका छन् ।

तालिका - २३ : वातावरण संरक्षण तर्फको स्वीकृत कार्यक्रम

क्र. सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	वार्षिक लक्ष्य		वार्षिक प्रगति	
				परिमाण	वजेट	परिमाण	वजेट
आ) चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु							
२.७.२१.५	वातावरण सचेतना सहितको विधालय वातावरण सुधार कार्यक्रम	२२५२२	पटक/संख्या	१०	५	१०	५
२.७.२५.८	दिवश, समारोह, सप्ताह (वातावरण दिवश, जैविक विविधता, वन डडेलो सप्ताह आदी	२२५२२	जिल्ला	३	१	३	०.३४
ख) चालु खर्च कार्यक्रमको जम्मा				१३.०	६.०	१३.०	५.३
कुल जम्मा खर्च				१३.०	६.०	१३.०	५.३

२.३.१ वातावरण सचेतना सहितको विद्यालय वातावरण सुधार कार्यक्रम

प्रकृतिमैत्री जीवनयापनका लागि विभिन्न १० वटा विद्यालयहरुमा सचेतना कार्यक्रम सहित विभिन्न प्रजातिको ५०० वटा भन्दा बढी बिरुवा केज सहित रोपण गरिएको थियो । यसै क्रममा सहभागीहरुलाई भौतिक विकास र वातावरणका बीच सन्तुलन हुनुपर्ने विषयमा ज्ञान प्रदान गरिएको थियो । यसका साथै सहभागीहरुलाई वातावरण स्वच्छ राख्न मानवीय क्रियाकलापबाट सिर्जित फोहोर व्यवस्थापनका विषयमा सरल र उपयोगी उपायका बारेमा समेत चर्चा गरिएको थियो । त्यस्तै उपरोक्त विद्यालयहरुमा विद्यालयको वातावरण सुहाउँदो सौन्दर्यवर्धक धूपी, कल्कीफूल लगायतका बिरुवाहरु वृक्षारोपण गरिएको थियो भने फोहोर मैला व्यवस्थापनको लागि डस्टविन तथा सिँचाई र खानेपानीको लागि लुज पाईप समेत दिईएको थियो ।

२.३.२ दिवश समारोह, सप्ताह (वातावरण दिवश, जैविक विविधता दिवस, वन डढेलो सप्ताह आदि)

यस कार्यक्रम अन्तर्गत जुन ५ का दिन “विश्व वातावरण दिवस” को अवसरमा यस जिल्लाको मुडे आर्मी व्यारेकमा विभिन्न प्रजातिको १५० वटा भन्दा बढी बिरुवाहरु वृक्षारोपण गरी यसको महत्व र यसको संरक्षणमा विभिन्न सरोकारवालाहरुले उजागर गरी कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको थियो । यस्तै विभिन्न कार्यक्रमको प्रचारप्रसार सहित वन डढेलो सप्ताह, राष्ट्रिय वृक्षारोपण दिवश, सामुदायिक वन स्थापना दिवश लगायतका कार्यक्रममा वृक्षारोपण गरी सम्पन्न गरिएको थियो ।

२.४ जडीबुटी विकास कार्यक्रम

यस जिल्लामा जडीबुटीको संरक्षण, संवर्द्धन, विकास तथा प्रवर्द्धन गर्ने यस कार्यक्रमको उद्धेश्य रहेकोले यस आ. व. २०८०।०८१ मा यस कार्यक्रम अन्तर्गत कार्यान्वयन भएका क्रियाकलापहरु यस प्रकार रहेका थियो ।

तालिका - २४ : जडीबुटी विकास तर्फको स्वीकृत कार्यक्रम

क्र. सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	वार्षिक लक्ष्य		वार्षिक प्रगति	
				परिमाण	वजेट	परिमाण	वजेट
अ) पूँजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु							
११.४.२२.५	जडीबुटी तथा गैहृकाष्ठ वन पैदावार प्रसोधनका लागि सामाग्री खरीद र व्यवस्थापन	३११५९	प्याकेज	२	१०	१	५
क) पूँजीगत खर्च कार्यक्रमको जम्मा				२.०	१०.०	१	५.०
आ) चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु							
२.७.५.८	फोकल टिमको बैठक	२२५२२	पटक	२	०.४	१	०.२
ख) चालु खर्च कार्यक्रमको जम्मा				२.०	०.४	१	०.२
कुल जम्मा खर्च				४.०	१०.४	२	५.२

२.४.१ जडीबुटी तथा गैहृकाष्ठ वन पैदावार प्रशोधनका लागि सामग्री खरिद र व्यवस्थापन

मानव-वन्यजन्तु द्वन्दलाई न्यूनीकरण गर्न तथा स्थानीय जनतालाई खेती प्रविधिमा परिवर्तन गर्नु पर्ने तर्फ उन्मुख गराई जीवनस्तर उकास्न सामुदायिक, सार्वजनिक तथा निजी जग्गामा जडीबुटी तथा गैहृकाष्ठ प्रजातिको विरुवा रोपण गरि सो बाट उत्पादित वन पैदावारलाई प्रशोधन गर्न १ वटा जडीबुटी प्रशोधन मेशिन खरिद गरि हस्तान्तरण गरिएको थियो ।

२.४.२ फोकल टिमको बैठक

जडीबुटी तथा गैहृकाष्ठ प्रजातिको विरुवा खरिद गरि वितरण गर्ने कार्यको लागि क्षेत्र तथा प्रजाति निर्धारण गर्न १ पटक फोकल टिमको बैठक राखिएको थियो । जसमा समन्वय प्रमुख, जि.प्र.का. प्रतिनिधि, स्थानीय निकाय प्रतिनिधि, काष्ठ व्यवसायी लगायतका प्रतिनिधिको उपस्थिती रहेको थियो ।

२.५ वन्यजन्तु तथा वासस्थान संरक्षण कार्यक्रम

वन्यजन्तुको धनी रहेको यस जिल्लामा वन्यजन्तु मैत्री पदमार्ग तथा आहाल संरक्षणको लागि तथा मानव वन्यजन्तु द्वन्द न्युनीकरणको लागि यस कार्यक्रमवाट निम्न अनुसारको कार्यक्रमहरु संचालन गरिएको थियो ।

तालिका - २५ : वन्यजन्तु तथा वासस्थान संरक्षण तर्फको स्वीकृत कार्यक्रम

क. सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	वार्षिक लक्ष्य		वार्षिक प्रगति	
				परिमाण	वजेट	परिमाण	वजेट
आ) चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु							
२.७.१८.१	मानव वन्यजन्तु द्वन्द व्यवस्थापन तथा वन्यजन्तु उद्दार	२२५२२	पटक	१	३	१	३
२.७.२१.१७	वन्यजन्तु तथा बासस्थान संरक्षण कार्यक्रम	२२५२२	प्याकेज	१	७	१	७
ख) चालु खर्च कार्यक्रमको जम्मा				२.०	१०.०	२.०	१०.०
कुल जम्मा खर्च				२.०	१०.०	२.०	१०.०

२.५.१ मानव वन्यजन्तु द्वन्द व्यवस्थापन तथा वन्यजन्तु उद्धार

बढ्दो मानव-वन्यजन्तु द्वन्दलाई न्यूनीकरण गर्न तथा स्थानीय जनताको खेती प्रविधिमा परिवर्तन ल्याई जीवनस्तर उकास्न सार्वजनिक तथा निजी जग्गामा फलफूलको विरुवा रोपण गर्नको लागि माग संकलन गरि तपसिलमा उल्लेखित प्रजातिको बिरुवाहरु निःशुल्क वितरण गरि रोपण गरिएको थियो ।

तालिका - २६ : मानव वन्यजन्तु द्धन्द व्यवस्थापन तथा वन्यजन्तु उद्धार तर्फ वितरण गरिएको बिरूवा विवरण

सि. नं.	प्रजाति	परिमाण	क्षेत्रफल (हे.)	कैफियत
१	टिमुरको बिरुवा	१०००	०.९०	जिल्ला भरि वितरण भएको
२	जापानिज हलुवाबेदको बिरुवा	२००	०.५०	
३	सुन कागतीको बिरुवा	३००	०.७५	
४	सुन्तलाको बिरुवा	४००	१.००	
५	नास्पातीको बिरुवा	२५०	०.६३	
६	जुनारको बिरुवा	२५०	०.६३	

७	आँपको बिरुवा	३४७	०.८७	
८	लिचीको बिरुवा	१०३३	२.५८	
९	भूईकटहरको बिरुवा	१८५०	१.८५	
१०	तितेपाती बिरुवा रोपण	३००००	३.००	देउले सा.व. तथा निजी जग्गामा रोपण गरिएको

२.५.२ वन्यजन्तु तथा वासस्थान संरक्षण कार्यक्रम

वन्यजन्तुको धनी रहेको यस जिल्लामा वन्यजन्तु मैत्री पदमार्ग तथा आहाल संरक्षणको लागि सव-डि.व.का., चिसापानी अन्तर्गतको सामुदायिक वनमा वन्यजन्तु मैत्री ३ वटा पोखरी निर्माण भएको थियो ।

२.६ डिभिजन वन कार्यालयहरु

डिभिजन कार्यालयलाई व्यवस्थित र सु-सज्जित गर्ने उद्येश्यले आ. व. २०८०।०८१ मा यस कार्यक्रम अन्तर्गत कार्यान्वयन भएका क्रियाकलापहरु यस प्रकार रहेको थियो ।

तालिका - २७ : डिभिजन वन कार्यालयहरु तर्फको स्वीकृत कार्यक्रम

क. स.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	वार्षिक लक्ष्य		वार्षिक प्रगति	
				परिमाण	वजेट	परिमाण	वजेट
अ) पूँजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु							
११.१.३.१	डिभिजन/सव-डिभिजन/आवास भवन मर्मत तथा स्तरोन्नति	३११६१	वटा	२	२०	२	१९.७२
११.३.७.१	मेसिनरी तथा औजार खरिद	३११२२	पटक/संख्या	१	३.५	१	३.५
११.३.७.४	सिसिटिभी जडान	३११२२	सेट	१	१.५	१	१.५
११.४.२२.१	कार्यालय कम्पाउण्ड घेराबारा/ पर्खाल निर्माण (डि.व.का./सव डि.व.का.)	३११५९	प्याकेज	१	१५	१	१४.८६
११.६.१३.१	कार्यालयको लागि फर्निचर तथा फिक्चर्स	३११२३	पटक/संख्या	१	७	१	६.७
क) पूँजीगत खर्च कार्यक्रमको जम्मा				६.०	४७.००	६.०	४६.३
आ) चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु							
२.१.१.२				१	१०.७६	१	

१.१.१.५	अधिकृतस्तर आठौं	२११११	जना	०	३६.८९	०	२९.४६
१.१.१.६	अधिकृतस्तर सातौं	२११११	जना	०	५.९७	०	०
१.१.१.७	अधिकृतस्तर छैटौं	२११११	जना	०	५.९४	०	७.१३
१.१.१.८	सहायकस्तर पाँचौं	२११११	जना	०	२३.२६	०	२३.२६
१.१.१.११	का.स. पाँचौं स्तर	२११११	जना	०	१५.१६	०	१६.६४
१.१.१.१२	वन रक्षक पाँचौ स्तर	२११११	जना	०	२०.२१	०	१९.८३
१.१.१.१४	वन रक्षक द्वितीय स्तर	२११११	जना	०	८१.०४	०	४७.३३
२.१.२.१	विद्युत महशुल	२२१११	रू.	१	१	१	१
८.१.३.१	कार्यालय प्रयोजनको घर भाडा	२८१४२	पटक/संख्या	०	०	०	०
२.१.६.१	टेलिफोन महसुल	२२११२	रू.	१	०.४८	१	०.४८
२.१.६.२	कार्यालयको टेलिफोन महशुल, कार्यालय प्रमुख/सुचना अधिकारी मोवाइल रिचार्ज समेत (SMS सेवा खरिद)	२२११२	महिना	१२	०.४८	१२	०.३२
२.१.७.१	ईमेल/ इन्टरनेट/वेवसाइट महसुल	२२११२	पटक/संख्या	१	२	१	०.७६
२.१.९.१	हुलाक/कुरियर खर्च	२२११२	पटक/संख्या	१	०.१२	१	०.१२
१.२.१.१	स्थानीय भत्ता	२११३१	जना	१	३.१२	१	२.०७
१.२.२.१	स्थायी कर्मचारीको महंगी भत्ता	२११३२	जना	१	८.४	१	६.३६
२.२.२.२	डिजेल (कार्यालय प्रयोजन)	२२२१२	लीटर	२०४	५.१	२०४	३.५१
२.२.२.३	पेट्रोल (कार्यालय प्रयोजन)	२२२१२	लीटर	७२०	१.४४	७२०	०.३२
२.२.२.५	सव डिभिजन वन कार्यालयहरुलाई इन्धन	२२२१२	पटक/संख्या	५७६	१.१६	५७६	०.६१
१.२.८.२	प्रसुती स्याहार भत्ता	२११३९	जना	१	०.१५	१	०.१
१.२.१०.१	पाले पहरा भत्ता	२११३९	जना	१	०.४३	१	०.२८

१.३.१.१	निजामती कर्मचारीहरुको पोशाक खर्च	२११२१	जना	१	३.५	१	२.७
१.३.१.२	करारमा कार्यरत कर्मचारीलाई पोशाक सुबिधा	२११२१	जना	१	०.२	१	०.२
२.३.१.२	दुई पाङ्ग्रे सवारी साधन मर्मत खर्च	२२२१३	वटा	४	०.६	४	०.६
२.३.१.३	चार पाङग्रे सवारी साधन मर्मत खर्च	२२२१३	वटा	१	४.३५	१	२.३५
२.३.१.४	सव डिभिजन वन कार्यालयहरुलाई सवारी मर्मत खर्च	२२२१३	पटक/संख्या	६	०.६	६	०.५७
२.३.२.१	मेशिनरी औजार मर्मत संभार	२२२२१	पटक/संख्या	१०	१.५	१०	०.७९
२.४.१.१	दैनिक प्रयोगका कार्यालय सामानहरू	२२३११	पटक/संख्या	१	३.५	१	३.५
२.४.१.२	सव-डिभिजन वन कार्यालय हरुलाई दैनिक प्रयोगका कार्यालय सामाग्री	२२३११	पटक/संख्या	६	०.६	६	०.६
१.४.२.१	खाद्यान्न (कर्मचारी रासन)	२११२२	जना	१	२८	१	१९.०३
१.४.३.१	कैदीबन्दीलाइ सिधा	२११२२	जना	१	०.१५	१	०.१५
२.४.१४.१	बिज्ञापन तथा सूचना प्रकासन	२२३१५	पटक/संख्या	१०	१.५	१०	१.४९
२.५.७.२	दरबन्दीको कार्यालय सहयोगी सेवा करार	२२४१३	जना	१	२.९७	१	२.९६
२.५.७.३	दरबन्दीको हलुका सवारी चालक सेवा करार	२२४१३	जना	१	३.३२	१	३.३१
२.५.७.६	करारमा कार्यरत कर्मचारीलाई चाडपर्ब खर्च	२२४१३	जना	१	०.५३	१	०.५२
१.६.४.१	कर्मचारीको योगदानमा आधारित वीमा कोष खर्च	२१२१३	पटक/संख्या	१	२	१	१.२४
२.८.१.२	अनुगमन मुल्याङ्कन तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन भ्रमण		पटक	३०	३.७५	३०	३.७५

	खर्च (अनुगमन, मूल्याङ्कन र भ्रमण)						
२.८.२.३	सरुवा भ्रमण खर्च	२२६१२	पटक	५	१	५	०.८६
२.९.२.२	दुई पाङग्रे सवारी साधनको वीमा तथा नविकरण खर्च	२२२१४	वटा	१०	०.८	१०	०.८
२.९.२.३	चारपाङग्रे सवारी साधनको वीमा तथा नविकरण खर्च	२२२१४	वटा	१	०.४	१	०.४
२.९.६.१	अन्य विविध खर्च	२२२१४	-	१	०.२५	१	०.२५
२.९.८.१	स्वागत तथा अतिथि सत्कार	२२२१४		१०	१	१०	०.९९
२.९.९.१	विविध खर्च	२२७११	पटक/संख्या	१	१	१	०.९८
ख) चालु खर्च कार्यक्रमको जम्मा				१६२५.०	२८४.६	१६२५.०	२०७.६
कुल जम्मा खर्च				१६३१.०	३३१.६	१६३१.०	२५३.९

२.६.१ डिभिजन/सव-डिभिजन आवास भवन मर्मत सम्भार/स्तरोन्नती

यस क्रियाकलाप अन्तर्गत डिभिजन वन कार्यालयको आवासको स्तरोन्नत्ती, डिभिजन वन कार्यालयहरुको भवन मर्मत तथा रंग रोगन गराउने कार्य गरिएको थियो ।

२.६.२ मेसिनरी तथा औजार खरिद

यस कार्यालयलाई आवश्यक पर्ने प्रिन्टर, डेस्कटप तथा ब्याट्री सहितको ईन्भर्टर खरिद गरिएको थियो ।

२.६.३ सि.सि.टि.भि. जडान

कार्यालय तथा कर्मचारीको को काम काज अनुगमन तथा चुस्तदुरुस्तको लागि सि.सि. टि.भि. जडान गर्ने कार्य सम्पन्न गरिएको थियो ।

२.६.४ कार्यालय कम्पाउन्ड घेराबारा

डिभिजन वन कार्यालयमा कम्पाउन्ड नभएकोले सवारी साधनको पार्किङमा समस्या रहेको हुँदा कार्यालयको अगाडी २ वटा फलामे गेट सहितको आर.सि.सि. कम्पाउन्ड वाल निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ ।

२.६.५ कार्यालयको लागि फर्निचर तथा फिक्चर्स

यस कार्यालय अन्तर्गतका सबै ६ वटा सव-डिभिजन वन कार्यालयहरूको लागि आवश्यक कार्यालय फर्निचर परिपूर्तिको लागि फर्निचर सामग्रीहरू जस्तै - दराज, कुर्सी, टेवल तथा कार्पेट खरिद गरि व्यवस्थापन गरिएको थियो ।

२.७ जडीबुटी विकास कार्यक्रम (संघीय शसर्त अनुदान)

जिल्लामा जडीबुटीको संरक्षण, संवर्द्धन, विकास तथा प्रवर्द्धन गर्ने यस कार्यक्रमको उद्धेश्य रहेकोले यस आ.व. २०८०।०८१ मा यस कार्यक्रम अन्तर्गत कार्यान्वयन भएका क्रियाकलापहरु यस प्रकार रहेको छ ।

तालिका - २८ : जडीबुटी विकास कार्यक्रम (संघीय शसर्त अनुदान) तर्फको कार्यक्रमहरू

क. सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	वार्षिक लक्ष्य		हाल सम्मको प्रगति		
				परिमाण	वजेट	परिमाण	भार	वजेट
अ) पूँजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु								
११.४.२२.८७५	जडीबुटी विरुवा उत्पादन तथा खेती विस्तार	३११५९	पटक	१	७	१	३८.९	७
११.४.२२.८८७	पकेट क्षेत्रमा जडीबुटी खेती विस्तार	३११५९	पटक	१	५	१	२७.८	५
११.४.२२.९००	प्राकृतिक रुपमा रहेका जडीबुटी संरक्षण तथा व्यवस्थापन	३११५९	पटक	१	६	१	३३.३	६
क) पूँजीगत खर्च कार्यक्रमको जम्मा				३.०	१८.०	३.०	१००.०	१८.०
ख) चालु खर्च कार्यक्रमको जम्मा				०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
कूल जम्मा खर्च				३.०	१८.०	३.०	१००.०	१८.०

२.७.१ जडीबुटी बिरुवा उत्पादन तथा खेती विस्तार

यस क्रियाकलाप अन्तर्गत सव-डि.व.का. वाक्सिलाको कार्य क्षेत्र भित्र जडीबुटी खेती तथा उत्पादनको सम्भावना व्यापक रहेकाले सो क्षेत्रमा तपसिलमा उल्लेखित प्रजातिको बिरुवाहरु जस्तै- चिराईतो, टिमुर लगायत विभिन्न प्रकारको जडीबुटीको वृक्षारोपण गरिएको थियो ।

तालिका - २९ : जडीबुटी बिरुवा उत्पादन तथा खेती विस्तारको लागि वितरण भएको बिरूवा विवरण

सि. नं.	प्रजाति	ईकाइ	परिमाण	कैफियत
१	लौठ सल्लाको बिरुवा	गोटा	१४००	
२	टिमुरको बिरुवा	गोटा	१४००	
३	तेजपातको बिरुवा	गोटा	४०००	
४	चिराईतोको बिउ (के.जी.)	के.जी.	१६	

२.७.२ पकेट क्षेत्रमा जडीबुटी खेती विस्तार

यस क्रियाकलाप अन्तर्गत सव-डि.व.का. वाक्सिलाको कार्य क्षेत्र भित्र जडीबुटी खेती तथा उत्पादनको सम्भावना व्यापक रहेको हुँदा पकेट क्षेत्रको रुपमा विकास गर्न तपसिलमा उल्लेखित प्रजातिको विरुवाहरु जस्तै चिराईतो, टिमुर लगायत विभिन्न प्रकारको जडीबुटीको वृक्षारोपण गरिएको थियो ।

तालिका - ३० : पकेट क्षेत्रमा जडीबुटी खेती विस्तारको लागि वितरण भएको बिरूवा विवरण

सि. नं.	प्रजाति	ईकाइ	परिमाण	कैफियत
१	लौठ सल्लाको बिरुवा	गोटा	८००	
२	टिमुरको बिरुवा	गोटा	७५०	
३	तेजपातको बिरुवा	गोटा	१०००	
४	तेजपातको बिरुवा उत्पादन	गोटा	६५००	

२.७.३ प्राकृतिक रुपमा रहेका जडीबुटी संरक्षण तथा व्यवस्थापन

यस क्रियाकलाप अन्तर्गत सव-डि.व.का. वाक्सिलाको कार्य क्षेत्र भित्र जडीबुटी खेती तथा उत्पादनको सम्भावना व्यापक रहेकाले सो क्षेत्रमा तपसिलमा उल्लेखित प्रजातिको विरुवाहरु जस्तै चिराईतो, टिमुर लगायत विभिन्न प्रकारको जडीबुटीको वृक्षारोपण गरिएको थियो ।

तालिका - ३१ : प्राकृतिक रुपमा रहेका जडीबुटी संरक्षण तथा व्यवस्थापन कार्यको लागि वितरण भएको बिरूवा विवरण

सि. नं.	प्रजाति	ईकाइ	परिमाण	कैफियत
१	लौठ सल्लाको बिरुवा	गोटा	१७००	
२	टिमुरको बिरुवा	गोटा	१२००	
३	तेजपातको बिरुवा	गोटा	६००	

२.८ राष्ट्रिय वन विकास तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम (संघीय शसर्त अनुदान)

संघीय शसर्त अनुदानको रुपमा यस कार्यालयलाई प्राप्त भएको यस कार्यक्रमको उद्धेश्य निम्न बमोजिम थियो ।

- वनको हैसियतमा सुधार ल्याउन दिगो व्यवस्थापन प्रक्रिया अपनाई वनको संरक्षण, संबर्द्धन एवं सदुपयोग गर्नु ।

- दिगो वन व्यवस्थापन मार्फत वनको उत्पादनमा वृद्धि गर्दै वन पैदावार (काष्ठ तथा गैह्रकाष्ठ) को दिगो आपूर्ति गरी रोजगारी एवं राजश्व वृद्धिमा टेवा पुर्याउनु ।
- ऐतिहासिक एवं वातावरणीय दृष्टिकोणले महत्वपूर्ण र सम्वेदनशील वनक्षेत्र र जैविक मार्गहरुलाई विशेष क्षेत्रको रुपमा विकास गरी प्राकृतिक वातावरणको संरक्षण, संवद्र्धन, पर्यापर्यटनको विकास र संरक्षण क्षेत्र बाहिरको जैविक विविधता संरक्षणमा उल्लेखनिय टेवा पुर्याउनु ।
- वन सम्बन्धी ऐन नियमबाट वन अपराध नियन्त्रण गरी संरक्षणमा प्रभावकारिता ल्याउनु ।
- समन्वय, पारदर्शिता प्रवर्द्धन तथा सरोकारवालाहरुको क्षमता विकास गर्नु ।

तालिका - ३२ : राष्ट्रिय वन विकास तथा व्यवस्थापन तर्फको स्वीकृत कार्यक्रम

क. सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	वार्षिक लक्ष्य		वार्षिक प्रगति	
				परिमाण	वजेट	परिमाण	वजेट
अ) पूँजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु							
११.४.१७.१६९	वहु-वर्षीय बिरुवा उत्पादन (नर्सरी नाईकेको ज्याला सहित)	३११५७	पटक	१	५	१	५
११.४.१७.१८४	महिलाको सीप अभिवृद्धिका लागि वनजन्य वस्तुमा आधारित हस्तकला निर्माण तालिम	३११५७	पटक	१	१	१	१
११.४.१७.१९७	वन क्षेत्र अतिक्रमण नियन्त्रण तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम	३११५७	पटक	१	१	१	०
११.४.१७.२०४	वन डढेलो व्यवस्थापन कार्ययोजना कार्यान्वयन	३११५७	पटक	१	४	१	३.७७
क) पूँजीगत खर्च कार्यक्रमको जम्मा				४.०	११.०	४.०	९.८
आ) चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु							
२.७.२५.४४	कबुलियती वन विकास तथा प्रवर्द्धन कार्यक्रम	२२५२२	पटक	१	७	१	७
ख) चालु खर्च कार्यक्रमको जम्मा				१.०	७.०	१.०	७.०
कुल जम्मा खर्च				५.०	१८.०	५.०	१६.८

२.८.१ बहु-वर्षीय बिरुवा उत्पादन (नर्सरी नाईकेको ज्याला समेत)

बढ्दो मानव-वन्यजन्तु द्वन्दलाई न्यूनीकरण गर्न तथा स्थानीय जनताको खेती प्रविधिमा परिवर्तन ल्याई जीवनस्तर उकास्न सार्वजनिक तथा निजी जग्गामा फलफूलको विरुवा रोपण गर्न आवश्यक देखि बहु-वर्षीय फलफूलका विरुवा उत्पादन गरी निःशुल्क वितरण गर्ने गरी स्थानीय जनताको अत्यधिक माग रहेको

तपसिलमा उल्लेखित बहु-वर्षीय बिरुवाहरु यस कार्यालयको नर्सरीमा उत्पादन तथा गरी वितरण गरिएको थियो ।

तालिका - ३३ : बहु-वर्षिय बिरुवा उत्पादन विवरण

सि. नं.	बिरुवाको प्रजाति	परिमाण (गोटा)	कैफियत
१	धुपी	५०००	
२	कल्की फुल	४०००	
३	तेजपात	३०००	
४	ज्याकारान्डा	५००	
५	गुराँस	२०००	

२.८.२ महिलाको सीप अभिवृद्धिका लागि वनजन्य वस्तुमा आधारित हस्तकला तालिम

प्राकृतिक सम्पदाको धनी वन जंगलमा पाईने प्रशस्त मात्रामा वन जन्य कच्चा पदार्थबाट हातले निमार्ण गरिएको वस्तुको विक्रिबाट जीवनस्तर उकास्ने तथा आय आर्जनमा टेवा पुग्ने हुनाले सव-डिभिजन वन कार्यालयले केपिलासगढी गा. पा. सँग समन्वय गरि सो गा. पा. को ७ को स्थानिय ईच्छुक १५ जना महिलालाई सहभागी गराई वन जन्य वस्तुमा आधारित अल्लोबाट कपडा बुन्ने सम्बन्धी तालिम संचालन गरिएको थियो ।

२.८.३ वन क्षेत्र अतिक्रमण नियन्त्रण तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम

वन क्षेत्र खुल्ला तथा अति विकट रहेकोले स्थानीयलाई पायक पर्ने स्थानमा वन क्षेत्र अतिक्रमण गरि वसोवास गर्न सक्ने सम्भावना बढ्दो रहेकोले वन क्षेत्र अतिक्रमण नियन्त्रणको लागि समय-समयमा गस्ति परिचालन गरि यो कार्यक्रम सम्पन्न गराएको थियो ।

२.८.४ वन डढेलो व्यवस्थापन कार्ययोजना कार्यान्वयन

वन डढेलो व्यवस्थापनमा नेपाल प्रहरीको अहम भूमिका रहने हुँदा डिभिजन वन कार्यालयबाट वन डढेलो नियन्त्रणको लागि प्रयोग हुने विभिन्न सामग्रीहरू खरिद गरी जिल्ला प्रहरी कार्यालयलाई हस्तान्तरण गरिएको थियो । जस मध्ये ८० वटा स्वाटर र ४० वटा फायर र्याक जिल्ला प्रहरी कार्यालयलाई उपलब्ध गराईएको हो । जिल्ला स्थित पालिका अन्तर्गतको वडा क्षेत्रलाई आधार मानि वन डढेलोको जोखिम स्तरिकरण गरिएको छ, जुन अनुसूची — ५ मा समावेश रहेको छ; र त्यसै गरी जिल्लामा यस आ. व. अवधिमा वन डढेलो लागेको स्थान र वनको विवरण अनुसूची — ६ मा समावेश गरिएको छ ।

२.८.५ कबुलियती वन विकास तथा प्रवर्द्धन कार्यक्रम

बढ्दो मानव-वन्यजन्तु द्वन्दलाई न्यूनीकरण गर्न तथा स्थानीय जनताको खेती प्रविधिमा परिवर्तन ल्याई जीवनस्तर उकास्न सार्वजनिक तथा निजी जग्गामा फलफूलको विरुवा रोपण गर्नको लागि माग संकलन गरि कबुलियती वन समूहको २ वटा क्लष्टर मार्फत १६ वटा समूहमा २३,००० गोटा भुईकटहरको विरुवा समूहमै पुर्याई निःशुल्क वितरण गरी रोपण कार्य भएको छ ।

२.९ वन तथा भू-संरक्षण विभाग (संघ शसर्त अनुदान)

स्वीकृत दरबन्दि भन्दा बढी (फाजिल) मा रहेको यस जिल्लाको फरेष्टरहरुको तलव भत्ताको लागि यस कार्यक्रमवाट खर्च गरिएको थियो ।

तालिका - ३४ : वन तथा भू-संरक्षण विभाग ढसंघ सशर्त अनुदानण तर्फको स्वीकृत कार्यक्रम

क्र. सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	वार्षिक लक्ष्य		हाल सम्मको प्रगति	
				परिमाण	वजेट	परिमाण	वजेट
आ) चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु							
१.१.१.३८	संघमा फाजिल दरवन्दीमा रही प्रदेश अन्तर्गतका डिभिजन वन कार्यालयहरुमा कार्यरत रहेका फरेष्टरहरुको खाध्यान्न	२१११११	पटक	१	६.०४	१	५.५
१.१.१.५४	संघमा फाजिल दरवन्दीमा रही प्रदेश अन्तर्गतका डिभिजन वन कार्यालयहरुमा कार्यरत रहेका फरेष्टरहरुको महगी भत्ता	२१११११	पटक	१	१.६	१	१.६
१.१.१.६९	संघमा फाजिल दरवन्दीमा रही प्रदेश अन्तर्गतका डिभिजन वन कार्यालयहरुमा कार्यरत रहेका फरेष्टरहरुको तलव	२१११११	पटक	१	४१	१	४०.९
१.१.१.८१	संघमा फाजिल दरवन्दीमा रही प्रदेश अन्तर्गतका डिभिजन वन कार्यालयहरुमा कार्यरत रहेका फरेष्टरहरुको स्थानीय भत्ता	२१११११	पटक	१	०.७८	१	०.५७

१.१.१.९५	संघमा फाजिल दरवन्दीमा रही प्रदेश अन्तर्गतका डिभिजन वन कार्यालयहरुमा कार्यरत रहेका फरेष्टरहरुको पोशाक	२१११११	पटक	१	०.६	१	०.६
१.६.४.१४	संघको फाजिल दरबन्दीमा रही प्रदेश अन्तर्गत डिभिजन वन कार्यालयहरुमा कार्यरत फरेष्टरहरुको योगदानमा आधारीत विमा कोष	२१२१३	पटक	१	०.३७	१	०.३५
ख) चालु खर्च कार्यक्रमको जम्मा				६.०	५०.३९	६.०	४९.५
कुल जम्मा खर्च				६.०	५०.३९	६.०	४९.५

२.१० वातावरण विभाग

यस जिल्लामा पर्यापर्यटनको निकै नै सम्भावना रहेको हुँदा पर्यापर्यटन प्रवर्द्धन तथा वातावरणमा स्वच्छता ल्याउने अभिप्रायले यस आ. व. २०८०/०८१ मा यस निम्न कार्यक्रम कार्यान्वयन भएका क्रियाकलापहरु यस प्रकार रहेका थिए ।

तालिका -३५ : वन्यजन्तु तथा वासस्थान संरक्षण तर्फको स्वीकृत कार्यक्रम

क्र. सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	वार्षिक लक्ष्य		हाल सम्मको प्रगति	
				परिमाण	वजेट	परिमाण	वजेट
अ) पूँजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु							
११.४.१७.१३०	बुङगालुङ सौन्दर्यीकरण, हलेसी तुवाचुङ न.पा - ७, खोटाङ	३११५७	पटक	१	२०	१	१९.९५
११.५.१७.६	एच्के हरियाली पार्क दिप्रुङ चुइचुम्मा गा.पा. - ५, नाराङ्गा, खोटाङ		पटक	१	१०	१	९.९९
क) पूँजीगत खर्च कार्यक्रमको जम्मा				२.०	३०.०	२.०	२९.९
कुल जम्मा खर्च					३०.००		२९.९

२.१०.१ बुङगालुङ् सौन्दर्यीकरण; हलेसी तुवाचुङ न.पा. — ७

यो कार्यक्रम अन्तर्गत पर्या पर्यटन प्रर्वद्धनको लागि हलेसी तुवाचुङ न.पा. ७ मा रहेको बुङालुङ् पार्कलाई सौन्दर्यीकरण गर्ने कार्यको लागि उक्त स्थानमा गठित समूह मार्फत सो कार्य सम्पन्न गर्दा रु. २० लाख खर्च भएको थियो ।

२.१०.२ एच के हरियाली पार्क; दिप्रुङ चुइचुम्मा गा.पा. - ५

यो कार्यक्रम अन्तर्गत पर्या पर्यटन प्रर्वद्धनको लागि दिप्रुङ चुइचुम्मा गा.पा. वडा नं. ५, खोटाङमा रहेको एच के हरियाली पार्क निर्माण गर्ने कार्यको लागि उक्त स्थानमा गठित समूह मार्फत सो कार्य सम्पन्न गर्दा रु. १० लाख खर्च भएको थियो ।

परिच्छेद - ३
विविध

यस डिभिजन वन कार्यालयबाट आ. व. २०८०।८१ मा सञ्चालित स्वीकृत विकास कार्यक्रमहरुका अलावा कार्यालयबाट यस आ. व. मा सम्पादन भएका विभिन्न क्रियाकलपाहरुको बारेमा यस परिच्छेदमा प्रस्तुत छ ।

३.१ अन्य क्रियाकलापहरुको प्रगति विवरण

३.१.१ मुद्दा सम्बन्धी विवरण

आ. व. २०८०।८१ मा अनुसन्धान तहकिकात भई अभियोजन भएको वन कसूर सम्बन्धी मुद्दाहरूको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका - ३६ : वन्यजन्य कसूर सम्बन्धी मुद्‌दाको विवरण

सि. न.	कार्यालयमा दायर मुद्दा संख्या	जिल्ला अदालतमा दायर मुद्दा संख्या	पक्राउ प्रतिवादी संख्या	बरामद वन पैदावारको		मुद्दा फछ्यौंट संख्या	जिल्ला अदालतमा पठाउनु पर्ने मुद्दा	फछ्यौंट हुन बाँकी २ वर्ष भन्दा बढी नाघेका मुद्दा संख्या	फछ्यौंट हुन बाँकी कूल मुद्दा संख्या
				जात	परिमाण				
१	०	५	०			०	०	५	५

३.१.२ बेरुजु सम्बन्धी विवरण

तालिका - ३७ : बेरुजु सम्बन्धी विवरण

क्र. सं.	आर्थिक वर्ष	बाँकी बेरूजु (रू.)			
		नियमित गर्नु पर्ने	प्रमाण पेश गर्नुपर्ने	असुल उपर गर्नु पर्ने	जम्मा
१	२०७४/७५ अघिको				
२	२०७५/७६	३६००००.००			
३	२०७६/७७	२७०१५.००	३०१११.००	५५२०९.००	११२३३५.००
४	२०७७/७८	५०००००.००	१६२५६.६५	५४८४०.००	५७१०९६.६५
५	२०७८/७९	७९०३७९.८८			७९०३७९.८८
६	२०७९/८०	९८८७३२.००	२४४८१११.००	२०९११७.००	३६४५९६०.००
७	२०८०/८१				
जम्मा		२६,६६,१२६.८८	२४,९४,४७८.७	३,१९,१६६.००	५१,१९,७७१.५०

३.१.३ राजश्व सम्बन्धी विवरण

तालिका - ३८ : राजश्व सम्बन्धी विवरण

वनको किसिम	विवरण	वन पैदावार	तथ्यांक	कैफियत
निजी वनबाट	उत्पादित परिमाण	काठ (क्यू.फि.)	१४१०८२५.९३	
		दाउरा (चट्टा)	०	
		NTFPs र जडीबुटी (कि.ग्रा.)	९६५०	
		खोटो (कि.ग्रा.)	४४१३९	
		ढुंगा, गिट्टी, बालुवा (क्यू.फि.)	०	
	विक्रीवितरण गरिएको परिमाण	काठ (क्यू.फि.)	१४१०८२५.९३	
		दाउरा (चट्टा)	०	
		NTFPs र जडिबुटी (कि.ग्रा.)	९६५०	
		खोटो (कि.ग्रा.)	४४१३९	
		ढुंगा, गिट्टी बालुवा (क्यू.फि.)	०	
	विक्रीवितरणबाट प्राप्त मू.अ. कर तथा प्रदेश सेवा शुल्क (रु.)	मू. अ. कर रु. (काठ)	५१०८५९९८.०१	
		प्रदेश सेवा शूल्क रु. (काठ)	४८१४३१३.६२	
		NTFPs र जडीबुटी (कि.ग्रा.)	५२९९०	राजश्व
		खोटो (कि.ग्रा.)		
		ढुंगा, गिट्टी बालुवा (क्यू.फि.)	०	

३.२ जडीबुटी तथा गैह्रकाष्ठ वन पैदावार सङ्कलन तथा निकासी सम्बन्धी विवरण

तालिका - ३९ : जडीबुटी निकासी विवरण

क्र. सं.	विवरण	सङ्कलन इजाजत परिमाण (के.जी.)	छोडपूर्जी दिएको परिमाण (के.जी.)	राजश्व (रू.)	कैफियत
१	मजिठो, चिराईतो, अर्गेली	९६५०	९६५०	५२९९०	
२	खोटो सङ्कलन	४४१३९	४४१३९		

३.३ काठ दाउरा सङ्कलन/निकासी सम्बन्धी विवरण

यस जिल्लामा सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहमा तथा निजी जग्गाबाट कटान तथा निकासी भएको काठ दाउराको विवरण यस प्रकार रहेको छ -

(क) सरकारद्वारा व्यवस्थित वन तर्फ

यस आ. व. मा सरकारद्वारा व्यवस्थित वनक्षेत्रबाट काठ/दाउराको उत्पादन भएको थिएन ।

(ख) निजी नम्बरी आवादी तर्फ

तालिका - ४० : वन पैदावार निकासी विवरण ढनिजी तर्फण

क. सं.	प्रजाति	काठ (घ.फी.)	कैफियत
१	उत्तिस, खयर, मलातो, चिलाउने, सल्ला	१४,१०,८२५.९३	

(ग) सामुदायिक वन तर्फ

तालिका - ४१ : वन पैदावार निकासी विवरण ढसामुदायिक तर्फण

क. सं.	प्रजाति	परिमाण (के.जी.)	कैफियत
१	खोटो	४४१३९	

३.४ कार्यक्रमको प्रतिफल, प्रभावकारिताका लागि सुझावहरु

३.४.१ कार्यक्रमहरुको प्रतिफल

- डिभिजन वन कार्यालयमा स्थायी नर्सरी निर्माण तथा पुरानोको मर्मत सम्भार भएको ।
- निजी कृषक, वन समूह, संस्था तथा स्थानीयहरुलाई जडीबुटी तथा फलफुलको बिरुवा वितरण गरिएको ।
- विभिन्न जातका ७२,००० गोटा बिरुवाहरु ३"x७" को पोलिथिन थैलामा तथा १४,००० गोटा बहु-वर्षे विरुवाहरु ५"x८" को पोलिथिन थैलामा उत्पादन भएको ।
- कार्यालय परिसरमा कम्पाउन्ड वाल निर्माण भई स्तरोन्नति गरिएको र साप्ताहिक रुपमा कर्मचारीहरुको सक्रियतामा सरसफाइ गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइएको ।
- स्थानीय उपभोक्ता परिचालन भै अतिक्रमण तथा चोरी निकासी नियन्त्रण, डढेलो नियन्त्रण कार्यक्रमबाट वनजंगलको संरक्षण प्रभावकारी रुपमा भएको ।
- सामाजिक रुपले वञ्चित पारिएका वर्गको स्रोत माथिको पहुँच तथा नियन्त्रणमा वृद्धि भएको ।

- निजी वन प्रवर्द्धन भई स्थानीय तथा राष्ट्रिय राजश्वमा योगदान पुगेको; र साथै स्थानीय रोजगारी समेत प्रवर्द्धन भएको ।

३.४.२ प्रभावकारिताका लागि सुझावहरु

जिल्लामा हाल सञ्चालनमा रहेका प्रभावकारी कार्यलाई निरन्तरता दिँदै आगामी दिनहरुमा कार्यालयबाट सञ्चालन गरिने क्रियाकलापहरुलाई निम्न बमोजिम परिलक्षित गर्नुपर्ने महसुस गरिएको छः

- लोपोन्मूख जडीबुटी, गैहकाष्ठ वन पैदावारहरुको स्वस्थानमा संरक्षण गर्नुपर्ने ।
- जिल्लामा रहेका मुख्य-मुख्य सिमसार क्षेत्रहरुको सहभागितामूलक संरक्षण तथा व्यवस्थापन गर्ने ।
- अलैंची तथा उत्तिसको कृषि वन प्रणालीको खस्कदो अवस्था बारे अनुसन्धान गर्नुपर्ने ।
- वन डढेलो नियन्त्रण सामग्रीहरु स्थलगत रुपमा व्यापक वितरण तथा सुरक्षा निकायको सहभागितामा कोचिङ उपलब्ध गराउनु पर्ने ।
- कटुस, चिलाउने वनमा साधारण मुना पद्धतिबाट दिगो वन व्यवस्थापनका कार्य शुरू गर्नु पर्ने । सल्ला वनलाई चौडापाते वनमा परिवर्तन (Conversion) व्यवस्थापन अभ्यास गर्नुपर्ने ।
- स्थानीय निकाय, सा.व.उ.स. तथा निजी क्षेत्रसँग सहकार्य गरेर एक पालिका एक स्थायी नर्सरी स्थापना गर्ने
- सामुदायिक वनको संस्थागत विकास सहजीकरण कार्यलाई प्रभावकारी बनाउदै निरन्तरता दिने ।
- विरुवा तथा वृक्षारोपणको गुणस्तर सुधार, अभिवृद्धि तथा अनुगमन गर्ने ।
- विरूवा खरिद गरी वितरण गर्ने भन्दा आफै नर्सरीमा वहुबर्षे बिरुवा उत्पादन कार्यलाई प्राथमिकतामा राखी कार्यक्रम तथा बजेट प्राप्त हुनुपर्ने । निजी नर्सरीहरूलाई आधिकारीक रूपमा दर्ता गर्ने प्रकृयामा लैजाने ।
- जिल्लाको सबै वनक्षेत्र डिजिटल डिमार्केसन गरी संस्थागत सम्झनामा राख्ने ।
- वनक्षेत्रमा अतिक्रमण हुन नदिन राजनैतिक तथा प्रशासनिक कटिबद्धता जाहेर भई सो कार्यमा एकता कायम हुनुपर्ने ।
- सा.व. हरुलाई सक्रिय गराई वन डढेलोको समय अगावै वनमा रहेका पतकरहरु हटाउने एवम् अग्निरेखा निर्माण तथा मर्मत कार्य हुनुपर्ने ।
- वनक्षेत्रमा सञ्चालन हुने भौतिक निर्माणका कार्य सञ्चालन अगावै वन कार्यालयसँग समन्वय गरी स्थानको उपयुक्तता निर्धारण गरिनुपर्ने । जग्गा भोगाधिकार कानूनी प्रकृया पुरा गर्ने गराउने ।
- सा.व.उ.स. को कार्ययोजना नवीकरणका दौरान पर्यटन सम्बन्धी भावी योजनाहरु समेत समावेश गर्नुपर्ने ।

- वनक्षेत्रको उत्पादकत्व वृद्धिका लागि वस्तुगत, प्राविधिक तथा आर्थिक सहायताका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनुपर्ने ।
- कर्मचारीहरु कम्प्यूटर प्रविधिसँग परिचित हुनुपर्ने/गराइनुपर्ने ।
- सामाजिक सहजीकरण सीपमा कर्मचारीहरुलाई अद्यावधिक गर्दै लैजानुपर्ने ।
- दरबन्दी बमोजिम कर्मचारी व्यवस्थापन हुनु पर्ने ।
- सव-डि.व.का.हरुमा आवश्यक भौतिक स्रोत साधनको व्यवस्था हुनुपर्ने ।

परिच्छेद - ४

अनुसूचीहरु

अनुसूची -१ :: सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरूको विवरण

सि.नं.	सा.व.उ.स. को नाम	ठेगाना	दर्ता नं.	कोड नं.	वन हस्तान्तरण मिति	वनको क्षेत्रफल (हे.)	समूहमा घरधरी संख्या	लाभन्वित जनसंख्या		
								महिला	पुरूष	जम्मा
सव-डिभिजन वन कार्यालय, दिक्तेल अन्तर्गत										
१	हमुवा सञ्चमा ढाका	साकेला २		KHO/MA/25/05	२०६८।०२।२९					
२	विमिरे नाकेडाडा	साकेला ५		KHO/MA/49/04	२०६९।०३।१९					
३	मानेगाँउ	साकेला		KHO/MA/49/04	२०५९।०३।२६					
४	वाकुतुङ	साकेला २		KHO/MA/25/06	२०७०।०३।२८					
५	वनपाला	साकेला १		KHO/MA/24/03	२०५५।०३।०५					
६	चिलाउने भञ्ज्याङ्ग	साकेला १		KHO/MA/24/01	२०५२।०२।३१					
७	हलुवा	साकेला		KHO/MA/25/04	२०५५।०३।०५					
८	रमिते नलिडाडा	साकेला		KHO/MA/24/05	२०६८।०८।१२					
९	शासिव घुमाउने डाँडा	साकेला		KHO/MA/25/02	२०५२।०४।२१					
१०	सेल्मे आर्फु	साकेला		KHO/MA/50/02	२०५३।११।१६					
११	वनपाला रमिला	साकेला १		KHO/MA/49/01	२०५२।०२।३१					
१२	घर्तीडाँडा टंकला	साकेला		KHO/MA/25/01	२०५२।०२।३१					
१३	चतापु माभ्फालुङ	साकेला		KHO/MA/49/03	२०५५।०३।१८					
१४	चिउरीवोटे	साकेला ५		KHO/MA/49/02	२०५२।०२।३१					
१५	ट्याम्के चिमालखर्क	साकेला		KHO/MA/50/04	२०५५।०८।२५					
१६	लालीगुराँस	साकेला ३		KHO/MA/50/05	२०७२।०९।२७					

१७	चतापु महाभिर	साकेला ३		KHO/MA/50/01	२०५३।११।१२						
१८	ट्याम्के लामेखा सोलावन	साकेला		KHO/MA/35/06	२०६८।११।१५						
१९	ढाडखर्क फुरिमा	साकेला		KHO/MA/24/02	२०५५।०३।०५						
२०	भालुखोप हात्तिखर्क	साकेला १		KHO/MA/24/04	२०६७।०३।२०						
२१	सेल्मे सिद्धथान	साकेला		KHO/MA/50/03	२०५४।०१।०८						
२२	मपारुड टेम्के	साकेला २		KHO/MA/25/03	२०५३।०९।०२						
२३	पल्लाविडी गुप्तेश्वर	दि.रु.म.		KHO/DI/27/07	२०६७।०३।३२						
२४	पंचमी सेतिभिर	दि.रु.म.		KHO/MA/22/07	२०७३।०३।२४						
२५	पैरे	दि.रु.म.		KHO/DI/27/05	२०६२।०३।३०						
२६	धोद्रे	दि.रु.म.		KHO/BA/13/07	२०७०।०३।३०						
२७	मुढे ओडारपाखा महिला	दि.रु.म. २		KHO/DI/27/03	२०५३।०६।११						
२८	फोकेखोला रातडाँडा	दि.रु.म. १४		KHO/DI/37/07	२०७३।०३।२१						
२९	नाके डाँडा	दि.रु.म.		KHO/DI/28/04	२०५२।११।२४						
३०	हात्तिढुङ्गे सल्लघारी	दि.रु.म.		KHO/DI/27/08	२०६८।०३।१२						
३१	रातमाटे सेती देबी	दि.रु.म.		KHO/MA/22/08	२०७४।३०।३०						
३२	तिनढुङ्गे साकेलाथान	दि.रु.म. २		KHO/DI/27/09	२०६९।०३।३१						
३३	संसारी खराने डाँडा	दि.रु.म.		KHO/DI/13/02	२०६३।०६।०६						
३४	हुदी प्राकृतिक	दि.रु.म.		KHO/BA/20/01	२०५२।०२।३१						
३५	अन्नपूर्ण	दि.रु.म.		KHO/MA/22/03	२०५४।०१।०९						
३६	धारापानी	दि.रु.म. ४		KHO/DI/23/05	२०६८।०२।३१						
३७	रुपचने	दि.रु.म. ३		KHO/DI/28/05	२०५२।११।२४						

३८	वनपाला	दि.रु.म.		KHO/BA/20/08	२०५५।०३।१८					
३९	एकराते	दि.रु.म.		KHO/DI/27/01	२०५२।०२।३१					
४०	बाँफे सालघारी दुर्घि पाखा	दि.रु.म.		KHO/DI/28/03	२०५२।११।२४					
४१	रम्चुङ दसकट नदुङ पाखा	दि.रु.म. ३		KHO/DI/28/06	२०५४।०१।०९					
४२	रानी	दि.रु.म.		KHO/BA/20/02	२०५२।११।१६					
४३	कट्टि प्राकृतिक	दि.रु.म.		KHO/DI/28/02	२०५२।११।१६					
४४	ढोडे	दि.रु.म.		KHO/DI/23/04	२०६५।१२।०७					
४५	ताली	दि.रु.म.		KHO/BA/13/03	२०५३।०३।०४					
४६	सिंहदेवि वनपाला	दि.रु.म.		KHO/BA/10/09	२०६१।०३।२८					
४७	रानी प्राकृतिक	दि.रु.म.		KHO/BA/20/05	२०५३।०२।१८					
४८	महवीर प्रकृतिक	दि.रु.म.		KHO/BA/20/03	२०५२।११।१६					
४९	सहदेवगढी रानी	दि.रु.म.		KHO/DI/38/06	२०७७।१०।२०					
५०	रोनासी	दि.रु.म.		KHO/DI/29/05	२०७७।१०।१२					
५१	सितला सुगुरुवा	दि.रु.म.		KHO/MA/22/06	२०६५।१२।०२					
५२	देवीस्थान	दि.रु.म.		KHO/DI/26/01	२०५२।०२।३१					
५३	चन्द्रमान	दि.रु.म.		KHO/DI/23/04	२०६४।०२।३०					
५४	काहुले	दि.रु.म.		KHO/DI/29/07	२०७१।११।१३					
५५	छत्रे प्राकृतिक	दि.रु.म.		KHO/BA/20/04	२०५२।११।१६					
५६	खोपुवा	दि.रु.म.		KHO/DI/37/03	२०५३।०३।०५					
५७	हुर्लुङपाखा	दि.रु.म.		KHO/DI/29/01	२०५२।०२।३१					
५८	लैकु	दि.रु.म.		KHO/DI/37/05	२०७१।०८।१०					

५९	सिमखर्क सिम्ले	दि.रु.म.		KHO/DI/23/01	२०५७।०३।२२					
६०	रुवालुङ	दि.रु.म.		KHO/DI/29/04	२०६५।१०।२४					
६१	ढुङ्गे फुर्के	दि.रु.म.		KHO/DI/19/01	२०५३।११।१२					
६२	छारु	दि.रु.म.		KHO/BA/13/06	२०६४।१२।११					
६३	महुरे प्राकृतिक	दि.रु.म.		KHO/DI/29/03	२०५२।११।१५					
६४	जनकल्याण	दि.रु.म.		KHO/MA/22/02	२०५३।११।१४					
६५	कोरे	दि.रु.म.		KHO/BA/13/02	२०५२।०२।३१					
६६	हो ओमा	दि.रु.म.		KHO/DI/29/06	२०६६।१२।१६					
६७	भाण्टामा प्राकृतिक	दि.रु.म.		KHO/DI/38/01	२०५२।११।२२					
६८	पिपलडाँडा	दि.रु.म.		KHO/DI/37/04	२०७१।०८।१०					
६९	पैरेनी	दि.रु.म.		KHO/BA/13/04	२०५३।०३।०४					
७०	पैरेनी	दि.रु.म.		KHO/BA/13/05	२०५६।०३।०६					
७१	डल्ले दिखुवा	दि.रु.म.		KHO/DI/37/06	२०७१।०८।११					
७२	सालघारी प्राकृतीक	दि.रु.म.		KHO/BA/13/01	२०५२।०२।३१					
७३	चौर महावीर प्राकृतिक	दि.रु.म.		KHO/DI/37/02	२०५२।११।२२					
७४	काहुले देविस्थान	दि.रु.म.		KHO/MA/22/05	२०५५।१०।२१					
७५	सागुरी पूर्व मोहडा	दि.रु.म.		KHO/DI/38/03	२०७७।१०।१२					
७६	साल्पा	दि.रु.म.		KHO/BA/20/07	२०५३।०६।११					
७७	चारसादे	दि.रु.म.		KHO/DI/19/02	२०५३।११।२३					
७८	सिंहवाहिनी	दि.रु.म.		KHO/DI/29/02	२०५२।०२।३१					
७९	गोपिनि नायपा	दि.रु.म.		KHO/MA/22/04	२०५५।०३।०५					

८०	नाकेडाँडा, भष्मे, मेहेल्मे, मुन्धुम	दि.रु.म.		KHO/DI/28/01	२०५२।०२।३१					
८१	ज्वाले आँप	दि.रु.म.		KHO/DI/26/02	२०५२।०२।२४					
८२	डाँडाखर्क खिसापत्रे	दि.रु.म.		KHO/BA/20/06	२०५३।०२।२२					
८३	सिस्ने हडकटे	दि.रु.म.		KHO/MA/22/01	२०५२।०४।२१					
८४	रातोमाटे चउर (लुम्रे)	दि.रु.म.		KHO/DI/37/01	२०५२।०२।३१					
८५	साँगुरी पश्चिम मोहोडा	दि.रु.म.		KHO/DI/38/02	२०७८।०२।२०					
८६	जुरेथुम्का	दि.रु.म.		KHO/DI/38/04	२०७८।१०।२०					
८७	भाला सिरुवानी	दि.रु.म.		KHO/DI/23/02	२०६०।०३।३२					
८८	सिद्धथान	दि.रु.म.		KHO/DI/27/06	२०६२।०३।२६					
८९	लाली रुपाकोट ढ्याबु	दि.रु.म.		KHO/DI/27/04	२०५३।११।१२					
९०	देउले	दि.रु.म.		KHO/DI/26/04	२०७२।०३।२७					
९१	जुरेथुम्का पुर्वी	दि.रु.म.		KHO/DI/38/05	२०७८।०२।२०					
९२	गिद्धे रुपाकोट	दि.रु.म.		KHO/DI/31/01	२०५२।०२।३१					
९३	कोप्चे	दि.रु.म.		KHO/DI/19/03	२०५३।११।२३					
९४	मेरुङ	दि.रु.म.		KHO/DI/19/04	२०५३।११।२३					
९५	चालिसे	दि.रु.म.		KHO/DI/26/03	२०५२।०२।३०					
	जम्मा									
सब-डिभिजन वन कार्यालय, हलेसी अन्तर्गत										
१	सातडाँडा पाखा	हलेसी तुवाचुङ		KHO/MH/46/09	२०७२।०३।२४					
२	तारेभिर खोर्ला	हलेसी तुवाचुङ		KHO/MH/35/08	२०५०।०३।२०					
३	तारेभिर खोर्ला च्याप्टो	हलेसी तुवाचुङ		KHO/MH/35/11	२०५०।०३।२०					

४	आँपपाखा	हलेसी तुवाचुङ ३		KHO/MH/44/04	२०७२।०३।२४					
५	रेमला दुङसल ओमाला कट्रेला	हलेसी तुवाचुङ		KHO/MH/35/06	२०५४।०१।१५					
६	हुर्के	हलेसी तुवाचुङ १०		KHO/MH/36/04	२०६०।११।३०					
७	सालघारी गोर्दाखा	हलेसी तुवाचुङ		KHO/MH/35/07	२०५४।०१।१५					
८	पञ्चावती देवि	हलेसी तुवाचुङ		KHO/MH/36/05	२०६८।०२।२९					
९	आहालडाँडा	हलेसी तुवाचुङ ८		KHO/MH/39/06	२०६५।०३।२१					
१०	धर्मशाला वासुमाला	हलेसी तुवाचुङ		KHO/MA/35/03	२०५२।११।१५					
११	जोरथुम्का फुस्रेडाडा	हलेसी तुवाचुङ		KHO/MH/33/03	२०५६।०३।२२					
१२	ओमाला खोर्ला	हलेसी तुवाचुङ		KHO/MH/35/09	२०६०।०३।३३					
१३	लुबु खहरे सिम्ले खोला वगर	हलेसी तुवाचुङ		KHO/MH/42/01	२०५२।०२।३१					
१४	लुभुखहरे बगर	हलेसी तुवाचुङ		KHO/MH/42/10	२०७२।०३।२४					
१५	चण्डीडाँडा वुर्खा पाखा	हलेसी तुवाचुङ		KHO/MH/42/03	२०५२।११।१५					
१६	दसकटे	हलेसी तुवाचुङ ८		KHO/MH/39/05	२०६१।०३।२१					
१७	सल्लेरी भँगेरी दशकटे	हलेसी तुवाचुङ		KHO/MH/39/01	२०५२।०२।३१					
१८	लालीगुराँस	हलेसी तुवाचुङ		KHO/MH/42/02	२०५२।०२।३१					
१९	भालु खोला लालिगुरास मोह	हलेसी तुवाचुङ		KHO/MH/39/04	२०६१।०३।२१					
२०	भोगटेनी रानी	हलेसी तुवाचुङ		KHO/MH/42/08	२०५७।०३।२१					
२१	बुम्खपाखा	हलेसी तुवाचुङ		KHO/MH/46/08	२०६२।०३।०३					
२२	च्यानडाँडा तिघ्रेपाखा	हलेसी तुवाचुङ		KHO/MH/35/01	२०५१।०३।३१					
२३	झाक्रि खोप	हलेसी तुवाचुङ		KHO/MH/43/03	२०५५।०३।१९					

२४	सोलामपाखा	हलेसी तुवाचुङ ५		KHO/MH/33/04	२०७४।०३।२१					
२५	सल्लेनी सदावहार	हलेसी तुवाचुङ		KHO/MH/35/10	२०६०।०३।३३					
२६	ताराखसे कमेरेडाँडा नक्कले	हलेसी तुवाचुङ		KHO/MH/42/06	२०५३।११।१०					
२७	बडहरे हरियाली	हलेसी तुवाचुङ		KHO/MH/43/04	२०७२।०३।०४					
२८	मइनटार	हलेसी तुवाचुङ ३		KHO/MH/44/03	२०६६।०३।३०					
२९	ईमो	हलेसी तुवाचुङ		KHO/DI/40/06	२०७०।०३।३०					
३०	माबुक सिमलबोटे	हलेसी तुवाचुङ		KHO/MH/46/04	२०६७।०३।३२					
३१	चुरीमल्ला मर्सेरी धुसेनी सल्ले	हलेसी तुवाचुङ ९		KHO/MH/33/02	२०५३।११।१०					
३२	तिल्केचौर आहाल डाँडा	हलेसी तुवाचुङ		KHO/MH/35/02	२०५२।११।१६					
३३	लालीगुराँस सिद्धथान	हलेसी तुवाचुङ		KHO/MH/46/05	२०६८।०१।१२					
३४	हाति वन	हलेसी तुवाचुङ		KHO/MH/43/01	२०५२।०२।३१					
३५	भैकुम	हलेसी तुवाचुङ		KHO/MH/39/07	२०६७।०३।२५					
३६	सल्ल्नी पोपेडाँडा पिलौते	हलेसी तुवाचुङ		KHO/MH/35/05	२०५३।११।१०					
३७	लालीगुराँस	हलेसी तुवाचुङ		KHO/MH/45/05	२०७२।०३।२४					
३८	भुमेस्थान	हलेसी तुवाचुङ		KHO/MH/64/06	२०६८।०३।०५					
३९	नमुना	हलेसी तुवाचुङ		KHO/DI/40/08	२०७०।०३।३०					
४०	जोरसाल	हलेसी तुवाचुङ		KHO/MH/36/06	२०६८।०३।०५					
४१	लाहुर्से घुम्ने थुम्का काभ्रेपाखा	हलेसी तुवाचुङ		KHO/MH/44/01	२०७८।०१।३०					
४२	चुरी सल्लेरी	हलेसी तुवाचुङ		KHO/MH/36/03	२०५६।०३।२५					
४३	नयाँकन्या	हलेसी तुवाचुङ १०		KHO/MH/45/04	२०७०।०३।३०					

४४	फुस्रे कालापहरा	हलेसी तुवाचुङ		KHO/DI/40/09	२०७१।१२।१६					
४५	लक्ष्मीदेवी रानी	हलेसी तुवाचुङ ६		KHO/MH/41/01	२०५२।११।१५					
४६	कुर्शे हुर्के	हलेसी तुवाचुङ		KHO/MH/36/02	२०५५।०३।२१					
४७	विजयथान धारापानी	हलेसी तुवाचुङ		KHO/MH/45/03	२०७८।०१।०८					
४८	सागुरी जोर सल्ले	हलेसी तुवाचुङ		KHO/MH/46/07	२०६८।०३।२०					
४९	वालकन्या वोखिम प्राकृतिक	हलेसी तुवाचुङ		KHO/MH/42/05	२०५३।०३।०६					
५०	श्रीमाला थुम्का तिनतले पाल्ले	हलेसी तुवाचुङ		KHO/MA/35/04	२०५३।११।१०					
५१	पाल्लेघारी टुटुङ्गे फिर्कु पीपल	हलेसी तुवाचुङ		KHO/MH/44/02	२०५३।११।१०					
५२	सल्लेनी तारेभिर	हलेसी तुवाचुङ		KHO/MH/39/02	२०५६।०३।२५					
५३	भँगेरी	हलेसी तुवाचुङ		KHO/MH/39/08	२०६७।०३।३२					
५४	छिताकुण्ड	हलेसी तुवाचुङ		KHO/DI/40/05	२०७०।०३।३०					
५५	कुईभिर	हलेसी तुवाचुङ		KHO/MH/46/02	२०६६।०३।१८					
५६	महादेवस्थान अरारे	हलेसी तुवाचुङ		KHO/MH/46/01	२०५९।०३।२७					
५७	रुपसे	हलेसी तुवाचुङ		KHO/MH/46/03	२०७८।०१।२८					
५८	सदावहार लालिगुरास	हलेसी तुवाचुङ		KHO/MH/45/02	२०६९।०३।३१					
५९	भोगटेनी रानी	हलेसी तुवाचुङ		KHO/MH/41/02	२०५२।११।१५					
६०	खोक्सेली	हलेसी तुवाचुङ		KHO/MA/43/02	२०५३।०६।१५					
६१	जनसेवा रानी	हलेसी तुवाचुङ		KHO/MH/42/07	२०७८।०१।१९					
६२	सिमखोपा	हलेसी तुवाचुङ		KHO/DI/40/07	२०७०।०३।३०					
६३	वल्छिखोला पाखा	हलेसी तुवाचुङ		KHO/MH/45/01	२०७८।०१।०८					

६४	मार्से सामला कुडुले सिधेवारी	हलेसी तुवाचुङ ५		KHO/MH/42/04	२०५३।०३।०६					
६५	देब्रेघारी सार्केटार	हलेसी तुवाचुङ		KHO/DI/40/01	२०५२।०२।३१					
६६	भालुढुंगा	हलेसी तुवाचुङ		KHO/DI/40/05	२०७८।०१।०८					
६७	असोजे	हलेसी तुवाचुङ		KHO/DI/40/04	२०६५।१२।१०					
६८	आमका सुखसे	हलेसी तुवाचुङ		KHO/MH/42/09	२०६५।०३।२२					
६९	सल्ले पोखरीपाखा	हलेसी तुवाचुङ		KHO/MH/33/01	२०७८।०१।०८					
७०	चौतारा रानीवन	हलेसी तुवाचुङ ८		KHO/MH/39/03	२०५६।०३।२५					
७१	महंकला	हलेसी तुवाचुङ		KH0/DI/40/03	२०७८।०१।१९					
	जम्मा									
सव-डिभिजन वन कार्यालय, ऐसेलुखर्क अन्तर्गत										
१	देउराली	रावाबेंसी		KHO/YE/11/02	२०५६।०१।०७					
२	सल्लेरी	रावाबेंसी		KHO/DI/32/03	२०६८।०२।२५					
३	भुतियापाखा	रावाबेंसी		KHO/DI/12/07	२०७७।०६।२८					
४	बडहरे	रावाबेंसी		KHO/DI/12/05	२०६८।०२।३१					
५	सालवन	रावाबेंसी		KHO/DI/30/05	२०७१।११।१३					
६	कुडुले	रावाबेंसी		KHO/DI/12/02	२०६८।०२।३१					
७	चिलाउने खर्क	रावाबेंसी		KHO/DI/32/01	२०५२।०२।३१					
८	साल विसौना	रावाबेंसी		KHO/DI/30/02	२०५२।११।२२					
९	झाक्रिथान	रावाबेंसी		KHO/MA/34/04	२०७०।०३।३०					
१०	वछलादेवी	रावाबेंसी		KHO/DI/12/04	२०६८।०२।३१					
११	चास्ने	रावाबेंसी		KHO/YE/05/04	२०७५।०३।२१					

१२	हरमटार	रावाबेंसी		KHO/YE/32/05	२०७६।०३।२९					
१३	रातमाटा हाडीखोला सालघारी	रावाबेंसी		KHO/YE/09/02	२०५२।०२।३१					
१४	पातले प्राकृतिक	रावाबेंसी		KHO/DI/30/01	२०५२।११।२२					
१५	गढीपाखा	रावाबेंसी		KHO/DI/12/06	२०६८।०२।३१					
१६	पातल धोवीखोला	रावाबेंसी		KHO/DI/30/05	२०७१।११।१३					
१७	ओडारे	रावाबेंसी		KHO/DI/30/04	२०७१।०८।११					
१८	खोोस्टुङ	रावाबेंसी		KHO/DI/30/07	२०७२।०९।२६					
१९	बसेरी	रावाबेंसी		KHO/YE/09/03	२०७१।०८।०२					
२०	कालिका खुइमे	रावाबेंसी		KHO/DI/30/03	२०७१।०८।११					
२१	सानीडाडा तिर्पा	रावाबेंसी		KHO/MH/34/03	२०६९।०३।३१					
२२	खोटे सल्लेरी रानी	रावाबेंसी		KHO/MH/36/01	२०५२।११।१५					
२३	ढाड	रावाबेंसी		KHO/DI/12/03	२०६८।०२।३१					
२४	सिंगाने पाताल	रावाबेंसी		KHO/DI/32/02	२०६६।०३।२४					
२५	सिरुबारी फुलीखोला	रावाबेंसी १		KHO/DI/32/04	२०७२।०३।२४					
२६	गढीथुम्की कासे घडेरी	रावाबेंसी		KHO/YE/09/01	२०५२।०२।३१					
२७	लंगुरपाखा	रावाबेंसी		KHO/MH/34/01	२०५२।०२।३१					
२८	लोचा पाताल लमजुङ	रावाबेंसी		KHO/DI/12/01	२०७७।१२।११					
२९	कालिका भगवती	रावाबेंसी ४		KHO/YE/11/01	२०५२।०२।३१					
३०	रमिते	रावाबेंसी		KHO/MH/34/02	२०५८।०३।२०					
३१	धार्मिक देवस्थल	ऐसेलुखर्क		KHO/YE/07/08	२०६२।०६।०२					
३२	छिलु गोगने	ऐसेलुखर्क		KHO/YE/08/05	२०५३।११।०८					

३३	छेगा भस्मे देवीस्थान	ऐसेलुखर्क		KHO/YE/08/02	२०५२।०२।३१					
३४	भदौरे वेनी खर्क	ऐसेलुखर्क		KHO/YE/06/03	२०५३।०२।१३					
३५	ठाटीडाडा	ऐसेलुखर्क		KHO/YE/03/06	२०७५।०३।३१					
३६	रोलुपाखा	ऐसेलुखर्क		KHO/YE/08/08	२०६३।०६।०५					
३७	धेब्दे	ऐसेलुखर्क		KHO/YE/05/07	२०७६।०१।१६					
३८	भिखारी पाखा	ऐसेलुखर्क		KHO/YE/07/01	२०५२।०२।३१					
३९	वनपाले रानी महिला	ऐसेलुखर्क		KHO/YE/08/07	२०६०।०३।३३					
४०	फलेमतासी	ऐसेलुखर्क		KHO/YE/10/05	२०७५।०३।३१					
४१	चिटली चौर	ऐसेलुखर्क		KHO/YE/05/02	२०५५।०३।२१					
४२	आखाभिर	ऐसेलुखर्क		KHO/YE/08/09	२०७५।०३।३१					
४३	टुडिखेल पाखा च्यानडाडा	ऐसेलुखर्क		KHO/YE/07/05	२०५४।०१।११					
४४	खाम्चु धारने	ऐसेलुखर्क		KHO/YE/07/04	२०५३।०२।०१					
४५	मजुवा	ऐसेलुखर्क		KHO/YE/07/07	२०६२।०६।०२					
४६	ढोडनी सल्लेरी	ऐसेलुखर्क		KHO/YE/06/05	२०७७।०३।३०					
४७	थसादु थुनेम	ऐसेलुखर्क		KHO/YE/06/06	२०६८।११।०९					
४८	चन्द्रकन्या सालघारी	ऐसेलुखर्क		KHO/YE/08/03	२०५३।०९।२३					
४९	उत्तिसे सल्लेरी	ऐसेलुखर्क		KHO/YE/06/02	२०७६।०३।३०					
५०	सिस्ने तीनछाँगे मोसे	ऐसेलुखर्क		KHO/YE/06/04	२०५३।०२।१८					
५१	तेदादु थडथली	ऐसेलुखर्क		KHO/YE/05/07	२०७६।०३।२९					
५२	तेरादु ठोहोफार	ऐसेलुखर्क		KHO/YE/05/05	२०७२।०३।२४					
५३	सेडलेङ तिनछागे, सिंहदेवी	ऐसेलुखर्क		KHO/YE/07/06	२०५५।०३।२१					

५४	देविस्थान दोपेडाँडा	ऐसेलुखर्क		KHO/YE/07/10	२०६८।०२।२६					
५५	चाचल जुगेल	ऐसेलुखर्क		KHO/YE/05/06	२०७५।०३।३१					
५६	चित्रे डडेली पाखा	ऐसेलुखर्क		KHO/YE/07/03	२०५२।०२।३१					
५७	होप्चु	ऐसेलुखर्क		KHO/YE/07/02	२०५२।०२।३१					
५८	कटुन्जे भालुखोप	ऐसेलुखर्क		KHO/YE/05/01	२०५५।०३।२१					
५९	सल्लाघारी	ऐसेलुखर्क		KHO/YE/08/04	२०५३।११।०८					
६०	भिरगाँउ	ऐसेलुखर्क		KHO/YE/08/06	२०६०।०३।३०					
६१	कालिमाटी बुलुडाँडा	ऐसेलुखर्क		KHO/YE/05/04	२०६५।१२।०७					
६२	खहरे अपजसे	ऐसेलुखर्क		KHO/YE/07/09	२०६५।१२।०७					
६३	स्योटसिदु	ऐसेलुखर्क ६		KHO/YE/10/01	२०५५।०३।२१					
६४	भान सिंगे तारे भिर	ऐसेलुखर्क		KHO/YE/08/01	२०७८।०१।२६					
६५	सानो डुम्रे	ऐसेलुखर्क		KHO/AI/	२०७४।०३।३०					
६६	देवीस्थान कात्तिके	ऐसेलुखर्क		KHO/YE/04/01	२०५२।०२।३१					
६७	देवीस्थान	ऐसेलुखर्क		KHO/YE/06/01	२०५२।०२।३१					
६८	नेपाने	ऐसेलुखर्क		KHO/YE/10/03	२०७७।१२।११					
६९	वाकाचोल	ऐसेलुखर्क		KH0/YE/04/03	२०५८।११।२७					
७०	चिम्सरा जुकेपानी बाहुनीखर्क	ऐसेलुखर्क		KHO/YE/05/03	२०५५।०३।२१					
७१	सेतीदेवी सालघारी	ऐसेलुखर्क		KHO/YE/10/04	२०७२।०३।१५					
७२	छिताढंगा	ऐसेलुखर्क		KHO/YE/03/02	२०६८।०२।२९					
७३	पारीपाखा	ऐसेलुखर्क		KHO/YE/04/04	२०६०।११।३१					
७४	सिरुखर्क काहुले	ऐसेलुखर्क		KHO/YE/03/03	२०६८।०२।२९					

७५	लिदिङखोला	ऐसेलुखर्क		KHO/YE/03/05	२०६८।०२।२९					
७६	वाहने शांतपोखरी सिरुखर्क	ऐसेलुखर्क		KHO/YE/03/01	२०५८।०३।२१					
७७	आहाले साम्खाई	ऐसेलुखर्क		KHO/YE/03/04	२०६८।०२।२९					
७८	ढुङ्गे डाडाखर्क	ऐसेलुखर्क		KHO/YE/04/02	२०५५।१०।०७					
७९	सल्लेरी सालघारी	ऐसेलुखर्क ६		KHO/YE/10/02	२०६३।१०।१८					
	जम्मा									
सव-डिभिजन वन कार्यालय वाक्सिला अन्तर्गत										
१	रानी	केपिलासगढी		KHO/BA/14/02	२०५२।०२।३१					
२	जामूने सादिक	केपिलासगढी ४		KHO/BA//07	२०७३।०३।३१					
३	छेम्मा	केपिलासगढी ४		KHO/BA/15/06	२०६९।०३।३१					
४	उत्तिसे वनपाला	केपिलासगढी		KHO/BA/15/04	२०५२।०२।३१					
५	पत्करु जनजागरण	केपिलासगढी		KHO/BA/18/09	२०७७।१२।११					
६	दाम्थला	केपिलासगढी		KHO/BA/14/04	२०६३।०६।०४					
७	रानी	केपिलासगढी		KHO/BA/14/01	२०५२।११।२२					
८	घिनुपाखा	केपिलासगढी		KHO/BA/15/05	२०७७।११।१२					
९	सालघारी	केपिलासगढी		KHO/BA/14/05	२०६५।०३।२०					
१०	रानी	केपिलासगढी		KHO/BA/16/01	२०५२।०२।३१					
११	देविखर्क	केपिलासगढी		KHO/BA/01/02	२०५८।०३।२१					
१२	छेउला हाने	केपिलासगढी		KHO/BA/18/08	२०६८।०२।३१					
१३	दिन्दु डाँडा	केपिलासगढी		KHO/BA/02/01	२०५२।०२।३१					
१४	शिस्नेटारपाखा	केपिलासगढी ५		KHO/BA/04/05	२०७०।०३।२८					

१५	तितेखोला सवेर्कु	केपिलासगढी	[illegible]	KHO/BA/14/03	२०५७।०३।२२	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
१६	छेर्लाङ पाखा	केपिलासगढी	[illegible]	KHO/BA/15/01	२०७७।१२।११	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
१७	रमितेपाखा	केपिलासगढी	[illegible]	KHO/BA/16/02	२०६६।०३।२६	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
१८	दाईलुबमा	केपिलासगढी	[illegible]	KHO/BA/01/04	२०६८।०२।३१	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
१९	दाईलुबमा	केपिलासगढी	[illegible]	KHO/BA/01/03	२०६८।०२।३१	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
२०	खोला खर्क	केपिलासगढी ४	[illegible]	KHO/BA/15/02	२०५२।०२।३१	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
२१	बैशाखे	केपिलासगढी	[illegible]	KHO/BA/18/02	२०५३।०२।११	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
२२	हिले फलाँटे	केपिलासगढी	[illegible]	KHO/BA/15/03	२०५२।०२।३१	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
२३	पौडीपाखा	केपिलासगढी	[illegible]	KHO/BA/17/01	२०५२।०२।३१	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
२४	थामखर्क	केपिलासगढी	[illegible]	KHO/BA/18/01	२०५३।०२।११	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]
२५	भिरपानी	केपिलासगढी	[illegible]	KHO/BA/17/02	२०५२।०२।३१	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
२६	वगाले	केपिलासगढी	[illegible]	KHO/BA/18/07	२०६६।०३।०९	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
२७	पातले	केपिलासगढी	[illegible]	KHO/BA/02/02	२०६८।०२।२६	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
२८	वैशाखे वालिखा	केपिलासगढी	[illegible]	KHO/BA/18/06	२०६६।०३।३०	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
२९	वनपाला वुडवुडे	केपिलासगढी ७	[illegible]	KHO/BA/01/01	२०५२।११।२२	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
३०	छिमालुङ	केपिलासगढी	[illegible]	KHO/BA/18/04	२०६४।०८।२४	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
३१	फुङालुङ	केपिलासगढी	[illegible]	KHO/BA/18/05	२०६४।११।१०	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
३२	चिलिम लाहुरे पोखरी	केपिलासगढी १	[illegible]	KHO/BA/18/03	२०५३।०३।२१	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
३३	देविखर्क	केपिलासगढी	[illegible]	KHO/BA/01/05	२०६८।०३।२०	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
	जम्मा					[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
सव-डिभिजन वन कार्यालय खोटाङबजार अन्तर्गत										

१	लामीडाँडा	दिप्रुङ चुईचुम्मा		KHO/SA/54/01	२०५२।०७।३०					
२	सुम्निमा	दिप्रुङ चुईचुम्मा		KHO/SA/47/07	२०७२।०३।२४					
३	वालिङखा भेडिखोर	दिप्रुङ चुईचुम्मा		KHO/SA/47/05	२०६८।०१।०४					
४	उर्लेनी सेरा भीरपाखा	दिप्रुङ चुईचुम्मा		KHO/SA/54/05	२०७२।०३।१५					
५	पञ्चकन्या देवि	दिप्रुङ चुईचुम्मा		KHO/SA/52/03	२०६८।०२।२०					
६	वनपाला	दिप्रुङ चुईचुम्मा		KHO/SA/54/04	२०७३।११।११					
७	कालिढुङ्गा	दिप्रुङ चुईचुम्मा		KHO/SA/47/08	२०७२।०३।२४					
८	खहरे चाङताङ खोला	दिप्रुङ चुईचुम्मा		KHO/SA/47/06	२०७२।०३।२४					
९	तिनतले टिमुरे	दिप्रुङ चुईचुम्मा		KHO/MA/48/04	२०६८।११।१६					
१०	रुवाला	दिप्रुङ चुईचुम्मा		KHO/SA/55/11	२०७२।०३।२७					
११	चैते उजेली थुम्का	दिप्रुङ चुईचुम्मा		KHO/SA/53/04	२०७०।०३।३२					
१२	साम्बाटो	दिप्रुङ चुईचुम्मा		KHO/SA/55/12	२०७३।०३।३१					
१३	बगैंचे कोलगैरा	दिप्रुङ चुईचुम्मा		KHO/SA/52/02	२०५३।१०।०६					
१४	बुई तेम्खा	दिप्रुङ चुईचुम्मा		KHO/MA/48/03	२०६८।०२।२८					
१५	चौतारा कंचिरा	दिप्रुङ चुईचुम्मा		KHO/SA/53/03	२०५७।०३।२३					
१६	आरुपाते	दिप्रुङ चुईचुम्मा		KHO/SA/54/06	२०७२।०३।२७					
१७	राम्चे	दिप्रुङ चुईचुम्मा		KHO/SA/56/01	२०६८।०२।१८					
१८	कालिढुङ्गा	दिप्रुङ चुईचुम्मा		KHO/SA/54/07	२०७३।११।११					
१९	ठुलो आहाल	दिप्रुङ चुईचुम्मा		KHO/SA/52/04	२०६८।०२।२०					
२०	दिनुवा वनपाला	दिप्रुङ चुईचुम्मा		KHO/SA/55/10	२०७२।०३।२४					
२१	ठुलोभिर बाह्रबिसे	दिप्रुङ चुईचुम्मा		KHO/SA/55/05	२०६४।०२।३०					

२२	मृगे	दिप्रुङ चुईचुम्मा		KHO/SA/55/09	२०७२।०३।२४						
२३	सालघारी खानी गुर्धुम	दिप्रुङ चुईचुम्मा		KHO/SA/52/05	२०७२।०३।२४						
२४	झेला टुङटुङ	दिप्रुङ चुईचुम्मा		KHO/MA/48/05	२०७४।०३।३०						
२५	रसुवा	दिप्रुङ चुईचुम्मा		KHO/SA/52/01	२०५२।११।१५						
२६	चित्रे पाताल	दिप्रुङ चुईचुम्मा ७		KHO/MA/48/01	२०५३।१०।०६						
२७	सिरमाचुङ	दिप्रुङ चुईचुम्मा		KHO/MA/48/02	२०५४।०१।०८						
२८	खमारे	दिप्रुङ चुईचुम्मा १		KHO/SA/47/01	२०५२।११।१६						
२९	खुतुम्बु	दिप्रुङ चुईचुम्मा		KHO/SA/54/03	२०५७।०३।२२						
३०	चान्ताङ चित्ते दोभान	दिप्रुङ चुईचुम्मा		KHO/SA/47/02	२०६४।१०।२७						
३१	खानी डाँडा	दिप्रुङ चुईचुम्मा ४		KHO/SA/55/02	२०५२।०२।३१						
३२	काली	दिप्रुङ चुईचुम्मा		KHO/SA/52/02	२०५६।०३।२२						
३३	राइभिर कागथला	दिप्रुङ चुईचुम्मा		KHO/SA/53/01	२०५२।०२।३१						
३४	मालिकेटार	दिप्रुङ चुईचुम्मा		KHO/SA/55/06	२०७८।०२।१६						
३५	तीनतले	दिप्रुङ चुईचुम्मा		KHO/SA/55/08	२०७१।१०।०२						
३६	ठाटीडाँडा	दिप्रुङ चुईचुम्मा		KHO/SA/55/04	२०५९।०३।२७						
३७	जोरमाटार	दिप्रुङ चुईचुम्मा		KHO/SA/55/07	२०७८।०२।१६						
३८	मार्से	दिप्रुङ चुईचुम्मा		KHO/SA/55/01	२०७७।०३।३०						
३९	प्रगतिशील रातामाटा	दिप्रुङ चुईचुम्मा		KHO/SA/47/03	२०६५।०१।१०						
४०	वसुवा	दिप्रुङ चुईचुम्मा १		KHO/SA/47/04	२०६५।०८।३०						
४१	त्रिवेणी सापातेल	दिप्रुङ चुईचुम्मा		KHO/SA/56/02	२०७८।०२।११						

४२	ढिकुरे अर्फु	दिप्रुङ चुईचुम्मा		KHO/SA/55/02	२०५२।०२।३१					
४३	ढुकुरथुम	दिप्रुङ चुईचुम्मा		KHO/SA/55/03	२०५२।०२।३१					
४४	गैरीगाउँ सिरुवानी	खोटेहाङ		KHO/KH/61/03	२०७२।०३।२४					
४५	किँरात	खोटेहाङ		KHO/KH/60/07	२०६३।०६।०६					
४६	सिंहदेवी	खोटेहाङ		KHO/KH/61/06	२०७२।०३।२४					
४७	वनपालापाखा	खोटेहाङ		KHO/KH/58/06	२०७२।०३।२४					
४८	एकलेपानी लुङथुङपाखा	खोटेहाङ		KHO/KH/61/01	२०५२।०२।३१					
४९	झार साँधी	खोटेहाङ		KHO/KH/60/01	२०५२।०२।३१					
५०	तिन कन्या कालीदेवी	खोटेहाङ		KHO/KH/58/05	२०६६।०३।३०					
५१	नमुना रानी	खोटेहाङ		KHO/KH/66/05	२०६९।१२।२५					
५२	सिस्नाम्पा	खोटेहाङ		KHO/KH/58/03	२०५२।०२।३१					
५३	खहरे	खोटेहाङ		KHO/KH/61/04	२०७२।०३।२४					
५४	नराहा	खोटेहाङ		KHO/KH/58/04	२०५२।०२।३१					
५५	भेंडीखोर	खोटेहाङ		KHO/KH/61/02	२०७२।०३।१५					
५६	किलम्पा बलौटे	खोटेहाङ		KHO/KH/62/02	२०७०।०३।२८					
५७	मुलाबारी सक्रबास	खोटेहाङ		KHO/KH/61/07	२०७३।०९।२७					
५८	लुकुवा पानी	खोटेहाङ		KHO/KH/58/01	२०५२।०२।३१					
५९	नौला ठूलो	खोटेहाङ		KHO/KH/60/02	२०५२।०४।१७					
६०	दुवेनी	खोटेहाङ		KHO/KH/66/03	२०७७।०९।१४					
६१	अँधेरी खहरे	खोटेहाङ		KHO/KH/60/03	२०७७।०९।१४					
६२	पञ्चकन्या	खोटेहाङ		KHO/DI/67/08	२०७२।०१।०३					

६३	पञ्चकन्या	खोटेहाङ		KHO/KH/61/02	२०७२।०३।२४					
६४	कालाखोला सल्लेरी	खोटेहाङ		KHO/KH/57/01	२०५३।११।१७					
६५	सल्लेरी भुलभुले	खोटेहाङ		KHO/KH/60/04	२०५२।०४।२१					
६६	वालडाँडा रवाफ्रगरा)	खोटेहाङ		KHO/KH/58/02	२०५२।०२।३१					
६७	रोक्सिम पहिरो जुकेटार चिनेखा	खोटेहाङ		KHO/KH/60/06	२०५३।०३।०४					
६८	वागेश्वरी	खोटेहाङ		KHO/KH/57/02	२०५१।११।१७					
६९	ठूलो पाखा	खोटेहाङ		KHO/KH/60/05	२०५२।११।१६					
७०	कोटपोखरी	खोटेहाङ ९		KHO/KH/67/04	२०६६।०३।१८					
७१	गाह्रे	खोटेहाङ ८		KHO/KH/57/03	२०५३।११।१७					
७२	रचेवा रातोपानी	खोटेहाङ		KHO/KH/51/02	२०७३।०३।३१					
७३	रोरोङहाविराङ गिद्धेछिमालुङ	खोटेहाङ		KHO/KH/51/04	२०७३।०९।२७					
७४	खोटाङपाखा	खोटेहाङ		KHO/KH/66/02	२०५२।०२।३१					
७५	सेल्मेदेवि खोला	खोटेहाङ		KHO/KH/51/03	२०७३।०७।०५					
७६	लिच्की धुसेनी	खोटेहाङ		KHO/KH/67/06	२०६५।०३।०४					
७७	जाल्पा हरियाली	खोटेहाङ		KHO/KH/67/05	२०७८।०२।१६					
७८	वनपाला	खोटेहाङ		KHO/KH/62/01	२०५२।०२।३१					
७९	गिद्धे जुडमुडे पाखा	खोटेहाङ		KHO/KH/51/01	२०५२।०२।३१					
८०	खैरेनी	खोटेहाङ		KHO/KH/67/03	२०५७।०३।२२					
८१	खम्मारी	खोटेहाङ		KHO/KH/67/06	२०७७।०९।१४					
८२	रातमाटा, चैनपुर वालुवा	खोटेहाङ		KHO/KH/66/01	२०५२।०२।३१					

८३	चन्देश्वरी	खोटेहाङ		KHO/KH/67/02	२०७७।०९।१४					
८४	चैनपुर	खोटेहाङ ७		KHO/KH/66/04	२०६४।०२।३०					
८५	चिप्रिङ घुडे	खोटेहाङ ५		KHO/SA/59/01	२०५२।०२।३१					
८६	सल्लेरी	खोटेहाङ		KHO/KH/67/01	२०५३।०९।०७					
	जम्मा									
सव-डिभिजन वन कार्यालय चिसापानी अन्तर्गत										
१	तामाखानी	बराहपोखरी ४		KHO/CH/75/04	२०७३।०३।१२					
२	सउरे	बराहपोखरी		KHO/CH/75/03	२०७३।०१।११					
३	बालादिपा अँधेरी	बराहपोखरी		KHO/CH/72/01	२०७४।०३।३०					
४	सुनपाताल	बराहपोखरी २		KHO/CH/75/05	२०७३।०८।०२					
५	नागकन्या देवि	बराहपोखरी		KHO/CH/70/02	२०६२।०३।३०					
६	गजुरे	बराहपोखरी		KHO/CH/68/06	२०६९।०३।३१					
७	भगवती	बराहपोखरी		KHO/CH/76/02	२०६५।१२।०७					
८	सुनपाताल शितल छहारी	बराहपोखरी ४		KHO/CH/76/03	२०६९।१२।२७					
९	अलैचे दिल्पु	बराहपोखरी		KHO/CH/69/02	२०६९।०३।३१					
१०	जनशक्ति	बराहपोखरी		KHO/CH/68/06	२०७८।०२।१९					
११	डाँडा खर्क	बराहपोखरी		KHO/CH/68/02	२०५२।०२।३१					
१२	वाराहपोखरी	बराहपोखरी		KHO/CH/68/01	२०५२।०२।३१					
१३	रक्तमाला	बराहपोखरी		KHO/CH/68/04	२०५३।०९।०५					
१४	धर्मशाला	बराहपोखरी		KHO/CH/75/02	२०५६।०३।०६					
१५	सल्लेनी पाखा	बराहपोखरी		KHO/CH/69/01	२०५२।०२।३१					

१६	धुसेनी	बराहपोखरी		KHO/CH/68/03	२०७७।१०।१९					
१७	सितापाइला	बराहपोखरी ४		KHO/CH/75/01	२०५५।०८।०४					
१८	तीनथूम्की सालघारी	बराहपोखरी		KHO/CH/76/01	२०६१।०३।३०					
१९	वालकन्या देवी	बराहपोखरी ५		KHO/CH/70/01	२०५६।०४।०२					
२०	नागढुङ्गा ठूलोपाखा	जन्तेढुंगा		KHO/CH/65/03	२०७८।०१।३०					
२१	खाल्ले देविस्थान	जन्तेढुंगा ५		KHO/CH/65/04	२०५३।०९।०७					
२२	हरियाली काला	जन्तेढुंगा		KHO/CH/65/09	२०६८।०१।०४					
२३	देउराली	जन्तेढुंगा		KHO/CH/65/08	२०७८।०१।३०					
२४	लुम्बुङ	जन्तेढुंगा		KHO/CH/63/07	२०७२।०३।०४					
२५	आकाशदेवि नेप्टे	जन्तेढुंगा		KHO/CH/74/01	२०७८।०१।३०					
२६	छुमाला	जन्तेढुंगा		KHO/CH/74/02	२०७८।०१।३०					
२७	तिनतल्ले कोलाताङ	जन्तेढुंगा		KHO/CH/65/02	२०७८।०१।३०					
२८	सिद्धी सावित्री चुलीभीर	जन्तेढुंगा		KHO/CH/74/03	२०७२।०३।२४					
२९	सिंहदेवि	जन्तेढुंगा		KHO/CH/63/02	२०६७।०३।२४					
३०	कुईभीर	जन्तेढुंगा		KHO/CH/63/06	२०७८।०२।१९					
३१	विजुते गैरी खर्क	जन्तेढुंगा		KHO/CH/65/01	२०५२।०२।३१					
३२	सालथुम्की	जन्तेढुंगा		KHO/CH/71/04	२०७७।१२।११					
३३	रमाइलो	जन्तेढुंगा		KHO/CH/65/06	२०५३।११।१६					
३४	पञ्चकन्या	जन्तेढुंगा		KHO/CH/63/04	२०६८।०२।३१					
३५	पञ्चकन्या	जन्तेढुंगा		KHO/CH/71/02	२०७८।०१।३०					
३६	देउराली चुरियापानी	जन्तेढुंगा		KHO/CH/65/07	२०६०।११।३०					

३७	राम्चे	जन्तेढुंगा	[illegible]	KHO/CH/71/01	२०५२।०२।३१	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
३८	शितलादेवी	जन्तेढुंगा	[illegible]	KHO/CH/73/07	२०७२।०३।२४	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
३९	सिंहदेवी	जन्तेढुंगा	[illegible]	KHO/CH/73/09	२०८०।०२।१९	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
४०	चण्डेश्वरी	जन्तेढुंगा	[illegible]	KHO/CH/63/03	२०६८।०२।३१	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
४१	कागुने ठाटीडाडा	जन्तेढुंगा	[illegible]	KHO/CH/65/05	२०५३।११।१६	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
४२	जुरेथुम्का	जन्तेढुंगा	[illegible]	KHO/CH/73/02	२०६८।११।२६	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
४३	मंगलादेवी	जन्तेढुंगा	[illegible]	KHO/CH/63/08	२०७८।०२।१९	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
४४	डम्बखु शिवालय	जन्तेढुंगा	[illegible]	KHO/CH/63/01	२०७८।०१।३०	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
४५	ढुङ्गेगोगुने	जन्तेढुंगा	[illegible]	KHO/CH/73/08	२०७२।०३।२४	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
४६	पञ्चकन्या	जन्तेढुंगा	[illegible]	KHO/CH/73/03	२०७२।०३।२४	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
४७	सोडविन्तुवा	जन्तेढुंगा	[illegible]	KHO/CH/73/01	२९७७।०२।१९	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
४८	सानो जुरेथुम्का	जन्तेढुंगा	[illegible]	KHO/CH/71/03	२०६६।१०।१०	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
४९	ढालढुंगा	जन्तेढुंगा	[illegible]	KHO/CH/73/06	२०७८।०२।१९	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
५०	वासिराङ	जन्तेढुंगा	[illegible]	KHO/CH/73/05	२०७८।०२।१९	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
५१	वासेप्लुङ शिवालय	जन्तेढुंगा	[illegible]	KHO/CH/63/09	२९७८।०२।२९	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
५२	रमिते डाँडा	जन्तेढुंगा	[illegible]	KHO/CH/73/04	२०७२।०३।२४	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
५३	सुनाखरी	जन्तेढुंगा	[illegible]	KHO/CH/63/05	२०७८।०२।१९	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
५४	गोकुल थुम्की	जन्तेढुंगा	[illegible]	KHO/CH/64/01	२०७८।०१।३०	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
५५	राम्चे बराल थुम्की	जन्तेढुंगा	[illegible]	KHO/CH/64/02	२०५३।११।१६	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
	जम्मा					[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
४१९	कूल जम्मा					[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

अनुसूची - २ कबुलियती वन समूहहरूको विवरण

सि. नं.	क.व.उ.स.को नाम	ठेगाना	गा.पा. /न.पा	कोड	दर्ता नं.	हस्तान्तरण मिति	क्षेत्रफल (हे.)	घरधुरी	जम्मा जनसंख्या		
									महिला	पुरुष	जम्मा
सव-डिभिजन वन कार्यालय दिक्तेल अन्तर्गत											
१	वतुङ	खाल्ले ३	दिक्तेल .रु.म.	KHO/DI/23/L1	३२	८/८/२०६३	१.६४	१०	२६	४०	६६
२	दियालचौर	खाल्ले ३	दिक्तेल .रु.म.	KHO/DI/23/L2	३३	८/९/२०६३	१.२८	१०	४७	५३	१००
३	कपासे	खाल्ले ३	दिक्तेल .रु.म.	KHO/DI/23/L3	३४	८/१०/२०६३	१.३५	६	१९	२४	४३
४	नवज्योती	खाल्ले २	दिक्तेल .रु.म.	KHO/DI/23/L4	३५	८/११/२०६३	१.६	५	१८	२३	४१
५	खानीडाडा	खाल्ले ३	दिक्तेल .रु.म.	KHO/DI/23/L5	३६	८/१२/२०६३	७.४	११	३४	३०	६४
६	पानचाले	खाल्ले २	दिक्तेल .रु.म.	KHO/DI/23/L7	४५	२०६४-३-३२	२.८७	१०	३१	४०	७१
७	दुईचौतारी	खाल्ले ३	दिक्तेल .रु.म.	KHO/DI/23/L10	४६	२०६४-३-३३	२.५	१४	३७	४१	७८
८	जनसेवा	खाल्ले ३	दिक्तेल .रु.म.	KHO/DI/23/L8	४७	२०६४-३-३४	६.६२	५	१४	११	२५
९	सूर्यदय	खाल्ले ३	दिक्तेल .रु.म.	KHO/DI/23/L9	४८	२०६४-३-३५	२.८१	७	२०	२३	४३
१०	सयपत्री	खाल्ले ३	दिक्तेल .रु.म.	KHO/DI/23/L6	४९	२०६४-३-३६	४.८	११	३०	३७	६७
११	जनकल्याण	लफ्याङ ६	दिक्तेल .रु.म.	KHO/DI/27/L1	२७	३/५/२०६१	२.१८	११	३६	३२	६८
१२	सूर्जना	लफ्याङ ६	दिक्तेल .रु.म.	KHO/DI/27/L2	२८	३/६/२०६१	१.२	११	३२	३१	६३
१३	लालीगँरास	लफ्याङ ६	दिक्तेल .रु.म.	KHO/DI/27/L3	२९	३/७/२०६१	२.१८	१४	४४	४३	८७
१४	कन्चनजंघा	लफ्याङ ६	दिक्तेल .रु.म.	KHO/DI/27/L4	३०	३/८/२०६१	३.०६	१३	३३	३८	७१
१५	सगरमाथा	लफ्याङ ६	दिक्तेल .रु.म.	KHO/DI/27/L5	३१	३/९/२०६१	३.०६	११	३२	३१	६३
१६	केउरेनी	लफ्याङ ६	दिक्तेल .रु.म.	KHO/DI/27/L6	३९	८/८/२०६३	२.८८	१२	३७	२७	६४
१७	जनजागृती	लफ्याङ ७	दिक्तेल .रु.म.	KHO/DI/27/L7	४४	२०६१-३-३२	३.७५	९	२७	२४	५१
१८	भक्तेनी	नुनथला ३	दिक्तेल .रु.म.	KHO/DI/29/L1	१७	३/३१/२०६१	०.३५	१०	३४	४०	७४
१९	पोप्चुङडाँडा	नुनथला ३	दिक्तेल .रु.म.	KHO/DI/29/L2	१८	३/३१/२०६१	०.२८	११	३३	२५	५८
२०	गैरीखर्क	नुनथला १	दिक्तेल .रु.म.	KHO/DI/29/L3	१९	३/३१/२०६१	०.२७	८	२७	२१	४८
२१	पखेरा	नुनथला ४	दिक्तेल .रु.म.	KHO/DI/29/L4	२०	३/३१/२०६१	०.३	७	१५	१७	३२
२२	पौवाविसौना	नुनथला ४	दिक्तेल .रु.म.	KHO/DI/29/L5	२१	३/३१/२०६१	०.२५	६	११	१३	२४
२३	जोगीडाडा (क)	नुनथला ३	दिक्तेल .रु.म.	KHO/DI/29/L7	२३	३/५/२०६१	०.४६	५	२४	१७	४१

२४	जोगीडाडा (ख)	नुनथला ३	दिक्तेल .रु.म.	KHO/DI/29/L6	२२	३/५/२०६१	०.४६	५	९	१६	२५
२५	मुलपानीपाखा	नुनथला ५	दिक्तेल .रु.म.	KHO/DI/29/L8	२४	३/५/२०६१	१.०८	११	३४	२६	६०
२६	आहालेपाखा	नुनथला २	दिक्तेल .रु.म.	KHO/DI/29/L9	२५	३/५/२०६१	०.५६	७	१९	२०	३९
२७	रोरङगेपाखा	नुनथला ४	दिक्तेल .रु.म.	KHO/DI/29/L10	२६	३/५/२०६१	१.२३	८	३१	१९	५०
२८	हराभरा	पाथेका ४	दिक्तेल .रु.म.	KHO/DI/29/L1	२०७	१०/१४/२०७७	६	५	१६	१४	३०
२९	लालीगुँरास	पाथेका ४	दिक्तेल .रु.म.	KHO/DI/29/L2	२०८	१०/१४/२०७७	६	५	२०	१८	३८
३०	क्याँकी	पाथेका ४	दिक्तेल .रु.म.	KHO/DI/29/L3	२०९	१०/१४/२०७७	६	५	१९	२०	३९
३१	पौरखी	पाथेका ४	दिक्तेल .रु.म.	KHO/DI/29/L4	२१०	१०/१४/२०७७	६	५	१६	१८	३४
३२	रयलुङ	पाथेका ४	दिक्तेल .रु.म.	KHO/DI/29/L5	२११	१०/१४/२०७७	६	६	१४	१२	२६
३३	डाँफे	पाथेका ४	दिक्तेल .रु.म.	KHO/DI/29/L6	२१२	१०/१४/२०७७	६	५	१४	११	२५
३४	अम्लिसो	पाथेका ४	दिक्तेल .रु.म.	KHO/DI/29/L7	२१३	१०/१४/२०७७	६	५	१२	१७	२९
३५	कालीज	पाथेका ४	दिक्तेल .रु.म.	KHO/DI/29/L8	२१४	१०/१४/२०७७	६.७३	६	१४	११	२५
३६	गोलेभिर	पाथेका ४	दिक्तेल .रु.म.	KHO/DI/38/L1	२२३	२०७३/०७४	४.३५	१३	२१	२७	४८
३७	आहालडाँडा	विजयखर्क -२	दिक्तेल .रु.म.	KHO/DI/38/L1	२२१	१०/१५/२०७७	१.७९	१३	२४	२९	५३
३८	दोवाली	खिदिमा ४	साकेला	KHO/MH/50/L5	४२	८/८/२०६३	४.६२	११	३१	३३	६४
३९	अम्फी	खिदिमा ६	साकेला	KHO/MH/50/L4	४१	३/३१/२०७९	२.४२	०	३०	४२	७२
४०	साकेला	खिदिमा ५	साकेला	KHO/MH/50/L3	४०	८/८/२०६३	२.६२	९	२८	२७	५५
४१	सौरटार	खिदिमा ५	साकेला	KHO/MH/50/L1	३७	८/८/२०६३	२.८७	११	३७	४४	८१
४२	चौतारा	खिदिमा ४	साकेला	KHO/MH/50/L6	४३	८/८/२०६३	२.६८	७	२५	२८	५३
४३	श्रृर्जना	खिदिमा ४	साकेला	KHO/MH/50/L2	३८	८/८/२०६३	२.३७	७	३३	२६	५९
४४	भुसिया महिला	खिदिमा ६	साकेला	KHO/MH/54/L1	८८	३/३१/२०६५	२.९	९	२३	२१	४४
४५	लामोआहाल डढेली	खार्मी -५	दिक्तेल .रु.म.	KHO/BA/20/L2	२१९	१०/१४/२०७७	२.४२	१४	३६	३४	७०
४६	गजलिचौर	खार्मी - ५	दिक्तेल .रु.म.	KHO/BA/20/L3	२२०	१०/१५/२०७७	१	१३	२५	१५	४०
४७	पिनडाँडा	खिदिमा -६	साकेला	KHO/MA/50/L6	२२४	३/२७/२०७३	१.७८	११	१३	११	२४
४८	ठुलोसिम	पाथेका ४	दिक्तेल .रु.म.	KHO/DI/19/l9	२२५	१०/१४/२०७७	४.८	१२	४५	५५	१००
४९	सिंगाने साईडाँडा	खार्मी -५	दिक्तेल .रु.म.	KHO/BA/20/L3	२२६	३/३१/२०७३	२	१५	१८	२६	४४

५०	चिउरीडाँडा	दिक्तेल रु.म.१५	दिक्तेल .रु.म.	KHO/DI/27L1	२२७	२/२८/२०७४	२.१५	१३	३०	३२	६२
५१	खोपेढुंगा न्याउलिभञ्ज्याङ	दिक्तेल रु.म.१५	दिक्तेल .रु.म.	KHO/DI/38L2	२२८	११/२५/२०७४	२.११	६	३०	३२	६२
५२	मापारुङ	साकेला- २	साकेला	KHO/MA/25/L1	२२९	२/२१/२०७५	२.९६	१३	३८	४१	७९
	जम्मा						१५१	४६७	१३६६	१४०६	२७७२
सब-डिभिजन वन कार्यालय हलेसी अन्तर्गत											
१	पधेरापारी	राजापानी २	हलेसी तुवाचुङ	KHO/DI/40/L1	६८	३/३१/२०६५	१.७५	९	२३	२३	४६
२	गैयाथान	राजापानी २	हलेसी तुवाचुङ	KHO/DI/40/L2	६९	३/३१/२०६५	२.२	८	१८	२९	४७
३	भोगेटेनी	राजापानी २	हलेसी तुवाचुङ	KHO/DI/40/L3	७०	३/३१/२०६५	३.४	८	१९	२८	४७
४	ठुटेपिपल	राजापानी २	हलेसी तुवाचुङ	KHO/DI/40/L4	७१	३/३१/२०६५	३.१	१०	१७	२८	४५
५	ढुंगेटार	राजापानी १	हलेसी तुवाचुङ	KHO/DI/40/L5	७२	३/३१/२०६५	२.२५	१०	९	१८	२७
६	जौखरिया	राजापानी १	हलेसी तुवाचुङ	KHO/DI/40/L6	७३	३/३१/२०६५	२.४३	९	३१	२८	५९
७	आहालटार	राजापानी १	हलेसी तुवाचुङ	KHO/DI/40/L7	७४	३/३१/२०६५	३.३३	१४	१९	३१	५०
८	थामपोखरी	राजापानी ४	हलेसी तुवाचुङ	KHO/DI/40/L8	७५	३/३१/२०६५	४.१७	१२	१४	२०	३४
९	पाखालीटोल	राजापानी २	हलेसी तुवाचुङ	KHO/DI/40/L9	७६	३/३१/२०६५	२.६	१४	३६	४७	८३
१०	कोटगाँउ	राजापानी ८	हलेसी तुवाचुङ	KHO/DI/40/L10	७७	३/३१/२०६५	३१.२	१४	२६	५३	७९
११	रमिते	राजापानी ५	हलेसी तुवाचुङ	KHO/DI/40/L11	९८	३/७/२०६६	४.७५	१०	३५	३४	६९
१२	भण्डारथुम्का	राजापानी ५	हलेसी तुवाचुङ	KHO/DI/40/L12	९९	३/७/२०६६	४.८१	७	१७	२१	३८
१३	जयवुद्ध	राजापानी ५	हलेसी तुवाचुङ	KHO/DI/40/L13	१००	३/७/२०६६	९.८८	१५	३६	३४	७०
१४	पिपलगाछी	राजापानी ५	हलेसी तुवाचुङ	KHO/DI/40/L14	१०१	३/७/२०६६	५.७५	८	२४	३०	५४
१५	ओखरवाटे	राजापानी ५	हलेसी तुवाचुङ	KHO/DI/40/L15	१०२	३/७/२०६६	५.१२	११	५	१०	१५
१६	शान्ती	राजापानी ५	हलेसी तुवाचुङ	KHO/DI/40/L16	१०३	३/७/२०६६	६.१२	१३	२५	३२	५७
१७	सरस्वती	राजापानी ५	हलेसी तुवाचुङ	KHO/DI/40/L17	१०४	३/७/२०६६	५.५	११	१५	११	२६
१८	देउराली	राजापानी ५	हलेसी तुवाचुङ	KHO/DI/40/L18	१०५	३/७/२०६६	५.३१	९	१०	१९	२९
१९	कागुने	राजापानी ५	हलेसी तुवाचुङ	KHO/DI/40/L19	१०६	३/७/२०६६	७.६३	१४	३२	३१	६३
२०	उतिसे	राजापानी ५	हलेसी तुवाचुङ	KHO/DI/40/L20	१०७	३/७/२०६६	७.१८	१२	३६	३१	६७
२१	शुरुवाले	राजापानी ३	हलेसी तुवाचुङ	KHO/DI/40/L21	१७८	२०६७-३-३२	६.३१	८	३०	२४	५४

२२	नवजागरण	राजापानी ३	हलेसी तुवाचुङ	KHO/DI/40/L22	१७९	२०६७-३-३२	६.५७	९	१४	२०	३४
२३	सेराली	राजापानी ३	हलेसी तुवाचुङ	KHO/DI/40/L23	१८०	२०६७-३-३२	६.२६	८	१७	१८	३५
२४	नवज्योती	राजापानी ३	हलेसी तुवाचुङ	KHO/DI/40/L24	१८१	२०६७-३-३२	९.०१	९	२५	२६	५१
२५	देविस्थान	राजापानी ३	हलेसी तुवाचुङ	KHO/DI/40/L25	१८२	२०६७-३-३२	८.९९	११	१५	१८	३३
२६	चम्पावती	राजापानी ८	हलेसी तुवाचुङ	KHO/DI/40/L26	१८३	२०६७-३-३२	८.१२	१०	३४	३१	६५
२७	ठुलाछाप	राजापानी ३	हलेसी तुवाचुङ	KHO/DI/40/L27	१८४	२०६७-३-३२	७.०९	९	२८	२८	५६
२८	विश्वकर्मा	बाहुनीडाँडा ३	हलेसी तुवाचुङ	KHO/MH/46/L1	१	३/२४/२०५८	२.१	६	१५	१६	३१
२९	मालिका	बाहुनीडाँडा ३	हलेसी तुवाचुङ	KHO/MH/46/L2	२	३/२४/२०५८	२.३	७	१९	२५	४४
३०	पंचकन्या	बाहुनीडाँडा ३	हलेसी तुवाचुङ	KHO/MH/46/L3	३	३/२४/२०५८	२.६	७	१८	२१	३९
३१	कार्की (क)	बाहुनीडाँडा ३	हलेसी तुवाचुङ	KHO/MH/46/L4	४	३/२४/२०५८	१.९	६	२२	२०	४२
३२	कार्की (ख)	बाहुनीडाँडा ३	हलेसी तुवाचुङ	KHO/MH/46/L5	५	३/२४/२०५८	२.२४	७	१६	१८	३४
३३	भुजेल रक्तमाला	बाहुनीडाँडा ३	हलेसी तुवाचुङ	KHO/MH/46/L6	६	३/२४/२०५८	२.४	५	१७	१७	३४
३४	भुजेल	बाहुनीडाँडा ३	हलेसी तुवाचुङ	KHO/MH/46/L7	७	३/२४/२०५८	२.४	५	१३	१८	३१
३५	कालिका	बाहुनीडाँडा ३	हलेसी तुवाचुङ	KHO/MH/46/L8	८	३/२४/२०५८	२.५	५	११	१८	२९
३६	टिपटाप	बाहुनीडाँडा ३	हलेसी तुवाचुङ	KHO/MH/46/L9	९	११/१४/२०६०	१.१२	५	१९	२४	४३
३७	सुर्यमुखी	बाहुनीडाँडा २	हलेसी तुवाचुङ	KHO/MH/46/L10	१०	११/१४/२०६०	१.१८	५	१८	२३	४१
३८	सिर्जना	बाहुनीडाँडा २	हलेसी तुवाचुङ	KHO/MH/46/L11	११	११/१४/२०६०	१.०८	५	२४	२४	४८
३९	चिउरीवोटे	बाहुनीडाँडा २	हलेसी तुवाचुङ	KHO/MH/46/L12	१२	११/१४/२०६०	१.०८	५	२१	१७	३८
४०	सगरमाथा	बाहुनीडाँडा २	हलेसी तुवाचुङ	KHO/MH/46/L13	१३	११/१४/२०६०	१.२	५	१८	१९	३७
४१	कछुवा	बाहुनीडाँडा २	हलेसी तुवाचुङ	KHO/MH/46/L14	१४	११/१४/२०६०	१.१६	५	१७	२०	३७
४२	लालिगुँरास	बाहुनीडाँडा २	हलेसी तुवाचुङ	KHO/MH/46/L15	१५	११/१४/२०६०	१.०८	५	३२	३०	६२
४३	देउराली	बाहुनीडाँडा २	हलेसी तुवाचुङ	KHO/MH/46/L16	१६	११/१४/२०६०	१.०८	५	२०	१४	३४
४४	सयपत्री	बाहुनीडाँडा ४	हलेसी तुवाचुङ	KHO/MH/46/L22	१९५	३/३०/२०६८	३.२	८	१९	२५	४४
४५	सुनगाभा	बाहुनीडाँडा ४	हलेसी तुवाचुङ	KHO/MH/46/L23	१९६	३/३०/२०६८	४	८	२८	२२	५०
४६	सितली	बाहुनीडाँडा ४	हलेसी तुवाचुङ	KHO/MH/46/L24	१९७	३/३०/२०६८	३.७	७	२१	२०	४१
४७	सासपाखा	बाहुनीडाँडा ४	हलेसी तुवाचुङ	KHO/MH/46/L25	१९८	३/३०/२०६८	३.३	८	३१	३३	६४

४८	फर्चेपुटोल	बाहुनीडाँडा ४	हलेसी तुवाचुङ	KHO/MH/46/L26	१९९	३/३०/२०६८	३.५	७	२१	१७	३८
४९	सिमलचौर	बाहुनीडाँडा ४	हलेसी तुवाचुङ	KHO/MH/46/L27	२००	३/३०/२०६८	३.४	८	२४	२१	४५
५०	लालिगुँरास	बाहुनीडाँडा ४	हलेसी तुवाचुङ	KHO/MH/46/L28	२०१	३/३०/२०६८	३.५	६	१७	१६	३३
५१	लालिगुँरास	च्यास्मीटार ८	हलेसी तुवाचुङ	KHO/MH/46/L17	१३३	२०६६-३-३२	१.९६	११	२३	३०	५३
५२	गोदावरी	च्यास्मीटार ८	हलेसी तुवाचुङ	KHO/MH/46/L18	१३४	२०६६-३-३२	२.५	१३	४७	४५	९२
५३	अजम्वरी	च्यास्मीटार ९	हलेसी तुवाचुङ	KHO/MH/46/L19	१३५	२०६६-३-३२	४.१३	११	२६	३५	६१
५४	सयपत्री	च्यास्मीटार ८	हलेसी तुवाचुङ	KHO/MH/46/L20	१३६	२०६६-३-३२	१.६३	११	२३	२७	५०
५५	फुलवारी	च्यास्मीटार ७	हलेसी तुवाचुङ	KHO/MH/46/L21	१३७	२०६६-३-३२	२.५५	१२	३२	२२	५४
५६	भञ्ज्याङ	धितुङ ६	हलेसी तुवाचुङ	KHO/MH/39/L11	७८	३/३१/२०६५	३.०१	१०	३६	२४	६०
५७	बरडाडा	धितुङ ६	हलेसी तुवाचुङ	KHO/MH/39/L12	७९	३/३१/२०६५	२.५	१०	१३	२२	३५
५८	वुकिफुले	धितुङ ६	हलेसी तुवाचुङ	KHO/MH/39/L13	८०	३/३१/२०६५	६.७	१०	३२	२९	६१
५९	नमुना	धितुङ ६	हलेसी तुवाचुङ	KHO/MH/39/L14	८१	३/३१/२०६५	३.३४	१०	१४	२९	४३
६०	राताआहाल	धितुङ ६	हलेसी तुवाचुङ	KHO/MH/39/L15	८२	३/३१/२०६५	१.३८	१०	२१	२५	४६
६१	जलकन्या	दुर्छिम ५	हलेसी तुवाचुङ	KHO/MH/39/L16	८३	३/३१/२०६५	२.३	१०	३७	३९	७६
६२	महासिंह	दुर्छिम ५	हलेसी तुवाचुङ	KHO/MH/39/L17	८४	३/३१/२०६५	२.२	१०	३७	३०	६७
६३	खिरिम्ते	दुर्छिम ५	हलेसी तुवाचुङ	KHO/MH/39/L18	८५	३/३१/२०६५	२.३४	१०	१९	१८	३७
६४	चपलेटी	दुर्छिम ५	हलेसी तुवाचुङ	KHO/MH/39/L19	८६	३/३१/२०६५	२.१४	१०	१५	१५	३०
६५	सयपत्री	दुर्छिम ५	हलेसी तुवाचुङ	KHO/MH/39/L20	८७	३/३१/२०६५	३.७५	१०	३०	३६	६६
६६	वोहरीवोटे	दुर्छिम ५	हलेसी तुवाचुङ	KHO/MH/42/L21	१३८	३/२३/२०६६	२.०३	१०	२६	२७	५३
६७	चाम्लीङ जमघट	दुर्छिम ३	हलेसी तुवाचुङ	KHO/MH/42/L22	१३९	३/२३/२०६६	१.४७	१२	३५	४६	८१
६८	सालथुम्का	दुर्छिम ४	हलेसी तुवाचुङ	KHO/MH/42/L23	१४०	३/२३/२०६६	०.१९	११	३३	३०	६३
६९	पुङदरिखा	दुर्छिम ४	हलेसी तुवाचुङ	KHO/MH/42/L24	१४१	३/२३/२०६६	१.८	११	२३	२८	५१
७०	इमोओमला	दुर्छिम ४	हलेसी तुवाचुङ	KHO/MH/42/L25	१४२	३/२३/२०६६	३.४	११	५१	४८	९९
७१	नाहिमा	दुर्छिम ४	हलेसी तुवाचुङ	KHO/MH/42/L26	१४३	३/२३/२०६६	२.२२	१२	१६	२४	४०
७२	इमोछोर्तोला	दुर्छिम ४	हलेसी तुवाचुङ	KHO/MH/42/L27	१४४	३/२३/२०६६	३.६३	१४	४२	३५	७७
७३	इमोसुङपाला	दुर्छिम ४	हलेसी तुवाचुङ	KHO/MH/42/L28	१४५	३/२३/२०६६	१.६८	११	४०	३६	७६
७४	वरनाम्पा	दुर्छिम ४	हलेसी तुवाचुङ	KHO/MH/42/L29	१४६	३/२३/२०६६	१.७८	१०	२५	२४	४९

७५	इमोछिमला	दुर्छिम ४	हलेसी तुवाचुङ	KHO/MH/42/L30	१४७	३/२३/२०६६	३.०७	११	४५	३७	८२
७६	श्रृर्जनशिल	दुर्छिम ९	हलेसी तुवाचुङ	KHO/MH/42/L31	१६८	३/३०/२०६७	५.९	११	३४	४२	७६
७७	जनजागरण	दुर्छिम ९	हलेसी तुवाचुङ	KHO/MH/42/L32	१६९	३/३०/२०६७	६.८	११	३७	३२	६९
७८	फुलवारी	दुर्छिम ९	हलेसी तुवाचुङ	KHO/MH/42/L33	१७०	३/३०/२०६७	३.९	९	२७	३४	६१
७९	सयपत्री	दुर्छिम ९	हलेसी तुवाचुङ	KHO/MH/42/L34	१७१	३/३०/२०६७	६.४	१०	४२	३५	७७
८०	सुनकोसी	दुर्छिम ९	हलेसी तुवाचुङ	KHO/MH/42/L35	१७२	३/३०/२०६७	६.५	११	३३	३४	६७
	जम्मा						३१६	७४५	१९८५	२१३९	४१२४
सव-डिभिजन वन कार्यालय ऐसेलुखर्क अन्तर्गत											
१	सितलादेवी	हौचुर ९	रावाबेंसी	KHO/DI/12/L9	५०	२०६४-३-३२	२.८१	६	३१	२९	६०
२	जालपादेवी	हौचुर ९	रावाबेंसी	KHO/DI/12/L8	५१	९/१३/२०७७	२.७५	६	१५	२१	३६
३	खानीटार	हौचुर ९	रावाबेंसी	KHO/DI/12/L7	५२	२०६४-३-३२	२.५	६	१३	२३	३६
४	जनजागृती	हौचुर ९	रावाबेंसी	KHO/DI/12/L4	५३	२०६४-३-३२	२.२१	६	१३	१९	३२
५	जनकल्याण	हौचुर ९	रावाबेंसी	KHO/DI/12/L6	५४	२०६४-३-३२	२.५	६	१९	२४	४३
६	भुमेस्थान	हौचुर ९	रावाबेंसी	KHO/DI/12/L5	५५	२०६४-३-३२	२	९	१७	१६	३३
७	भातेढिकुरे	हौचुर ७	रावाबेंसी	KHO/DI/12/L8	५६	९/१३/२०७७	१.६४	९	२३	२८	५१
८	कार्कीटोल	हौचुर ७	रावाबेंसी	KHO/DI/12/L14	५७	२०६४-३-३२	१.३६	१२	२५	२८	५३
९	देउराली	हौचुर ८	रावाबेंसी	KHO/DI/12/L15	५८	२०६४-३-३२	१.९३	७	२४	१६	४०
१०	सिमाले	हौचुर ८	रावाबेंसी	KHO/DI/12/L16	५९	२०६४-३-३२	१.६५	१०	२३	२६	४९
११	मातादेवि	हौचुर ८	रावाबेंसी	KHO/DI/12/L17	६०	९/१३/२०७७	१.९८	८	२१	३६	५७
१२	भैरवस्थान	हौचुर ७	रावाबेंसी	KHO/DI/12/L13	६१	९/१३/२०७७	१.७६	९	२३	२८	५१
१३	महादेवस्थान	हौचुर ५	रावाबेंसी	KHO/DI/12/L12	६२	२०६४-३-३२	२	९	२४	१९	४३
१४	रिठावोटे	हौचुर ८	रावाबेंसी	KHO/DI/12/L11	६३	२०६४-३-३२	१.८३	६	१५	२४	३९
१५	गढीपाखा	हौचुर ८	रावाबेंसी	KHO/DI/12/L10	६४	२०६४-३-३२	२.५	८	२४	२८	५२
१६	पिपलवोटे	हौचुर ८	रावाबेंसी	KHO/DI/12/L1	६५	९/१३/२०७७	१.८८	८	२२	१७	३९
१७	बछलादेवी	हौचुर ८	रावाबेंसी	KHO/DI/12/L2	६६	९/१३/२०७७	१.९६	७	१५	१८	३३
१८	आहालडाँडा	हौचुर ८	रावाबेंसी	KHO/DI/12/L3	६७	२०६४-३-३२	१.९४	८	१८	२५	४३
१९	रमितेडाँडा	माक्पा -७,८	ऐसेलुखर्क	KHO/YE/08/L1	२१५	४/१/२०७१	२	१५	४२	३९	८१
२०	टोटला गैरा	माक्पा - १	ऐसेलुखर्क	KHO/YE/08/L2	२१६	११/१०/२०७१	१.९	१५	३९	४७	८६

२१	चिप्लीडाँडा	माक्पा -२	ऐसेलुखर्क	KHO/YE/08/L4	२१८	११/१०/२०७१	१.९८	१४	४९	६१	११०
२२	चुनेखुपाखा	माक्पा -१	ऐसेलुखर्क	KHO/YE/08/L3	२१७	११/१०/२०७१	१.८२	१५	३५	३७	७२
२३	गहतेपाखा	ऐसेलुखर्क गा.पा.७	ऐसेलुखर्क	KHO/YE/08/L5	२३२	३/३१/२०७५	२.५	१०	२३	२३	४६
२४	चप्लेटी	ऐसेलुखर्क गा.पा.७	ऐसेलुखर्क	KHO/YE/08/L6	२३३	३/३१/२०७५	२.८	५	१०	१५	२५
	जम्मा						५०.२	२१४	५६३	६४७	१२१०
सव-डिभिजन वन कार्यालय वाक्सिला अन्तर्गत											
१	बिन्दापाखा	केपिलासगढी ५	केपिलास गढी	KHO/BA/14/L1	२३१	३/२७/२०७५	१.१५	८	२१	३३	५४
	जम्मा						१.१५	८	२१	३३	५४
सव-डिभिजन वन कार्यालय खोटाङबजार अन्तर्गत											
१	रमितेडाडा	ईन्द्रणीपोखरी १	खोटेहाङ	KHO/KH/58/L2	१५०	३/५/२०६६	२.८६	११	३५	४४	७९
२	प्रकृति	ईन्द्रणीपोखरी १	खोटेहाङ	KHO/KH/60/L4	१५३	३/५/२०६६	२.७६	१०	२२	३१	५३
३	थालापुछार	ईन्द्रणीपोखरी १	खोटेहाङ	KHO/KH/60/L5	१५४	३/५/२०६६	२.७३	१०	४४	४२	८६
४	जागृति	ईन्द्रणीपोखरी १	खोटेहाङ	KHO/KH/60/L6	१५५	३/५/२०६६	२.५१	१०	३१	३९	७०
५	नाकेडाडा	ईन्द्रणीपोखरी १	खोटेहाङ	KHO/KH/60/L7	१५६	३/५/२०६६	२.४३	१०	२७	४०	६७
६	हरियाली	ईन्द्रणीपोखरी १	खोटेहाङ	KHO/KH/60/L8	१५७	३/५/२०६६	२.४३	१०	२९	२९	५८
७	सिकारीथुम्का	ईन्द्रणीपोखरी १	खोटेहाङ	KHO/KH/58/L1	१४८	३/५/२०६६	२.४५	१०	३०	२८	५८
८	ढाडवारी	वडकादियाले २	खोटेहाङ	KHO/KH/60/L1	१४९	३/५/२०६६	२.९८	११	३७	३२	६९
९	निवारे	वडकादियाले ८	खोटेहाङ	KHO/KH/60/L4	१७४	२०६७–३–३२	४.१२	१५	३५	३७	७२
१०	तिरतिरेधारा	वडकादियाले २	खोटेहाङ	KHO/KH/60/L2	१५१	३/५/२०६६	२.७८	१३	४४	३४	७८
११	कोलविडि	वडकादियाले ६	खोटेहाङ	KHO/KH/60/L3	१५२	३/५/२०६६	२.५३	११	३९	३५	७४
१२	सिमखर्क	वडकादियाले ६	खोटेहाङ	KHO/KH/60/L5	१७५	२०७७/०९.१३	१.६५	१५	४०	४६	८६
१३	तल्लोवेसी	वडकादियाले ६	खोटेहाङ	KHO/KH/60/L6	१७६	२०६७–३–३२	६.३	१५	४३	४९	९२
१४	सिंहदेवी	वडकादियाले ४	खोटेहाङ	KHO/MH/60/L8	२०६	३/३०/२०६८	३.२	१५	४०	४६	८६
१५	सन्तकाटे	वडकादियाले ३	खोटेहाङ	KHO/KH/60/L7	२०२	९/१३/२०७७	०.८६	१५	४३	४४	८७
१६	सिंहदेवी	खोटाङ बजार ५	खोटेहाङ	KHO/MH/66/L3	२०३	३/३०/२०६८	४.४	१५	५९	५०	१०९
१७	देविस्थानसेती डाडा	खोटाङ बजार ५	खोटेहाङ	KHO/MH/66/L4	२०४	३/३०/२०६८	७.९८	१५	४५	४७	९२
१८	सुनाखरी	खोटाङ बजार ५	खोटेहाङ	KHO/MH/66/L5	२०५	३/३०/२०६८	५.७	१५	६१	५५	११६

१९	घाँटडाडा	खोटाङ बजार ५	खोटेहाङ	KHO/KH/60/L2	१७७	९/१३/२०७७	५.४७	१५	४३	४७	९०
२०	भगवती	खोटाङ बजार १	खोटेहाङ	KHO/KH/60/L1	१७३	२०६७-३-३२	४.४८	१५	३६	४०	७६
२१	पञ्चकन्या	लिकुवापोखरी ४	खोटेहाङ	KHO/KH/61/L1	२२२	३/२८/२०७२	४.४४	१५	४५	४९	९४
२२	विश्वकर्मा	डाडागाउ ४	दिप्रुङ चुईचुम्मा	KHO/SA/54/L2	८९	१०/१५/२०७७	७	१४	२९	३५	६४
२३	नागढूगां	डाडागाउ ४	दिप्रुङ चुईचुम्मा	KHO/SA/54/L3	९०	१०/१५/२०७७	४.५	११	२८	३३	६१
२४	सप्तकन्या	डाडागाउ ४	दिप्रुङ चुईचुम्मा	KHO/SA/54/L4	९२	१०/१५/२०७७	४.५	१३	३०	२३	५३
२५	पञ्चकन्या	डाडागाउ ४	दिप्रुङ चुईचुम्मा	KHO/SA/54/L5	९१	३/३१/२०६५	४.५	१०	२६	२४	५०
२६	सृर्जनशिल	सं.छितापोखरी	दिप्रुङ चुईचुम्मा	KHO/SA/52/L1	९३	३/३१/२०६५	४.९	१०	२४	२९	५३
२७	जनजागरण	सं.छितापोखरी	दिप्रुङ चुईचुम्मा	KHO/SA/52/L2	९५	३/३१/२०६५	६.२	१०	२८	२४	५२
२८	जनविश्वास	सं.छितापोखरी	दिप्रुङ चुईचुम्मा	KHO/SA/52/L3	९४	३/३१/२०६५	६.२३	७	२३	२१	४४
२९	कार्कीपाखा	सं.छितापोखरी	दिप्रुङ चुईचुम्मा	KHO/SA/52/L4	९६	३/३१/२०६५	४.२५	९	३२	२३	५५
३०	धाप	सं.छितापोखरी	दिप्रुङ चुईचुम्मा	KHO/SA/52/L5	९७	३/३१/२०६५	४.९	९	३१	३३	६४
३१	जलजले	सं.छितापोखरी ८	दिप्रुङ चुईचुम्मा	KHO/SA/52/L7	१६४	३/१७/२०६७	७.३	११	३२	३९	७१
३२	पिङहाले	सं.छितापोखरी ८	दिप्रुङ चुईचुम्मा	KHO/SA/52/L8	१६५	३/१७/२०६७	७.३	१०	२७	२९	५६
३३	हलहले	सं.छितापोखरी ८	दिप्रुङ चुईचुम्मा	KHO/SA/52/L6	१६३	३/१७/२०६७	७.३	१४	३१	४४	७५
३४	फुलडाडा	सं.छितापोखरी ७	दिप्रुङ चुईचुम्मा	KHO/SA/52/L9	१६६	३/१७/२०६७	५.२	११	३४	३३	६७
३५	देउराली	सं.छितापोखरी ७	दिप्रुङ चुईचुम्मा	KHO/SA/52/L10	१६७	३/१७/२०६७	५.२	१२	४१	३५	७६
३६	मुसुरीडाडा	वतासे २	दिप्रुङ चुईचुम्मा	KHO/SA/55/L13	१३१	२०७७.१०.१४	५.३	९	२४	१५	३९
३७	मार्से	वतासे २	दिप्रुङ चुईचुम्मा	KHO/SA/55/L12	१२९	३/२३/२०६६	१०.७	११	३९	३१	७०

३८	रमिते	वतासे ५	दिप्रुङ चुईचुम्मा	KHO/SA/55/L14	१३२	२०७७.१०.१४	१४.३	१०	१६	१९	३५
३९	भण्डारीडाडा	वतासे २	दिप्रुङ चुईचुम्मा	KHO/SA/55/L3	१२१	३/२३/२०६६	१२.८	१०	२२	२९	५१
४०	पुलछापे	वतासे २	दिप्रुङ चुईचुम्मा	KHO/SA/55/L1	११९	३/२३/२०६६	४.७५	८	१९	१८	३७
४१	सल्लेरीवनपाला	वतासे ६	दिप्रुङ चुईचुम्मा	KHO/SA/55/L6	१२३	१०/१५/२०७७	९.२३	११	२८	३१	५९
४२	डाडाटोल	वतासे २	दिप्रुङ चुईचुम्मा	KHO/SA/55/L10	१२८	३/२३/२०६६	४.१२	८	२१	२०	४१
४३	लिकुवाथुम	वतासे ६	दिप्रुङ चुईचुम्मा	KHO/SA/55/L3	१२०	१०/१५/२०७७	१३.७	१३	४५	४९	९४
४४	सल्लेरी	वतासे ६	दिप्रुङ चुईचुम्मा	KHO/SA/55/L14	१२४	१०/१५/२०७७	११.७	११	२१	२७	४८
४५	सल्लेनीसाकेला	वतासे १	दिप्रुङ चुईचुम्मा	KHO/SA/55/L9	१२६	१०/१५/२०७७	६.०४	१२	२५	१९	४४
४६	पोखरी	वतासे २	दिप्रुङ चुईचुम्मा	KHO/SA/55/L1	११८	३/२३/२०६६	४.८	९	१९	१७	३६
४७	टारवारी	वतासे २	दिप्रुङ चुईचुम्मा	KHO/SA/55/L8	१२५	१०/१५/२०७७	४.११	८	१४	१७	३१
४८	माझटोल	वतासे २	दिप्रुङ चुईचुम्मा	KHO/SA/55/L5	१२७	१०/१५/२०७७	४.१९	८	२५	२१	४६
४९	वेलथुम्की	वतासे ६	दिप्रुङ चुईचुम्मा	KHO/SA/55/L7	१२४	१०/१५/२०७७	१३.५	१५	४१	४९	९०
५०	कामधेनु	वतासे २	दिप्रुङ चुईचुम्मा	KHO/SA/55/L4	१२२	३/२३/२०६६	५.३१	८	२४	१७	४१
५१	भुल्के	वतासे ४	दिप्रुङ चुईचुम्मा	KHO/SA/55/L20	१८९	२/२२/२०६८	७.७८	८	१३	१९	३२
५२	देउराली	वतासे १	दिप्रुङ चुईचुम्मा	KHO/SA/55/L18	१८७	२/२२/२०६८	८	१२	४७	४७	९४
५३	खाप्टेढुंगा	वतासे १	दिप्रुङ चुईचुम्मा	KHO/SA/55/L17	१८६	२/२२/२०६८	७.६७	१३	३६	३२	६८
५४	रातमाटे	वतासे ४	दिप्रुङ चुईचुम्मा	KHO/SA/55/L19	१८८	२/२२/२०६८	७	७	२०	२०	४०
५५	मिलिजुली	वतासे ४	दिप्रुङ चुईचुम्मा	KHO/KH/55/L16	१८५	११/३/२०६७	७	१२	३४	४०	७४

५६	सुन्निमा	दिप्रुङ चुईचुम्मा १	दिप्रुङ चुईचुम्मा	KHO/CH/47/L1	२३०	३/१२/२०७५	१.१२	११	३०	२८	५८
५७	चिलाउनेटार	खोटेहाङ ७	खोटेहाङ	KHO/YE/08/L6	२३४	३/३०/२०७७	४.२	११	३१	२७	५८
	जम्मा						३२२	६४७	१८३८	१८८१	३७१९
सब-डिभिजन वन कार्यालय चिसापानी अन्तर्गत											
१	काफलडाडा	चिसापानी ८	जन्तेढुङ्गा	KHO/CHI/65/L1	१०८	३/२१/२०६६	३.४८	९	२३	२९	५२
२	आम्वेसीपाखा	चिसापानी ६	जन्तेढुङ्गा	KHO/CHI/65/L2	१०९	३/२१/२०६६	२.३	६	१७	१४	३१
३	छोटेखोला	चिसापानी २	जन्तेढुङ्गा	KHO/CHI/65/L3	११०	३/२१/२०६६	४.५२	१२	३३	४६	७९
४	ओखलढुङे	चिसापानी २	जन्तेढुङ्गा	KHO/CHI/65/L4	१११	३/२१/२०६६	२.७४	९	३८	३२	७०
५	चिप्लीपहरा	चिसापानी ८	जन्तेढुङ्गा	KHO/CHI/65/L5	११२	३/२१/२०६६	२.७२	१०	२५	२९	५४
६	ठाटीडाडा	चिसापानी ९	जन्तेढुङ्गा	KHO/CHI/65/L6	११३	३/२१/२०६६	२.४	११	२५	२९	५४
७	रङसुलापाखा	चिसापानी ९	जन्तेढुङ्गा	KHO/CHI/65/L7	११४	३/२१/२०६६	४.३२	११	३५	३५	७०
८	खत्रीपधेरा	चिसापानी५	जन्तेढुङ्गा	KHO/CHI/65/L8	११५	३/२१/२०६६	२.८४	१२	४६	३८	८४
९	च्यानडाडा	चिसापानी ६	जन्तेढुङ्गा	KHO/CHI/65/L10	११७	३/२१/२०६६	३.४	१०	२७	१९	४६
१०	कोलपाटा	चिसापानी १	जन्तेढुङ्गा	KHO/CHI/65/L11	१५८	३/२९/२०६७	३.९१	१०	३२	३३	६५
११	पन्चकन्या	चिसापानी १	जन्तेढुङ्गा	KHO/CHI/65/L12	१५९	३/२९/२०६७	४.३३	९	२३	२४	४७
१२	जरुवापानी	चिसापानी १	जन्तेढुङ्गा	KHO/CHI/65/L13	१६०	३/२९/२०६७	३.९१	८	१९	२७	४६
१३	चौंताराडाडा	चिसापानी १	जन्तेढुङ्गा	KHO/CHI/65/L14	१६१	३/२९/२०६७	३.५१	८	३२	२६	५८
१४	पधेरापारी	चिसापानी १	जन्तेढुङ्गा	KHO/CHI/65/L15	१६२	३/२९/२०६७	२.९३	१५	४४	४३	८७
१५	खोलीगैरा	चिसापानी १,८	जन्तेढुङ्गा	KHO/CHI/65/L16	१९०	३/१२/२०६८	०.८४	१५	४९	३५	८४
१६	चुनियाचौर	चिसापानी ८	जन्तेढुङ्गा	KHO/CHI/65/L17	१९१	३/१२/२०६८	०.७१	१३	४८	४२	९०
१७	जुकेपानी	चिसापानी २	जन्तेढुङ्गा	KHO/CHI/65/L18	१९२	१२/२३/२०७७	१.०६	१२	१९	२९	४८
१८	रमितेखत्री लडेभिर	चिसापानी ७,८	जन्तेढुङ्गा	KHO/CHI/65/L20	१९४	१२/२३/२०७७	१.१	१२	३१	३५	६६
१९	जुरेथुम्का	चिसापानी ८	जन्तेढुङ्गा	KHO/CHI/65/L19	१९३	१२/२३/२०७७	१.०२	१२	३१	१८	४९
२०	घडेरीडाडा	काहुले ८	जन्तेढुङ्गा	KHO/CHI/65/L9	११६	३/२१/२०६६	३.१२	१२	३७	४१	७८
२१	भानुमती	जन्तेढुंगा ५	जन्तेढुङ्गा	KHO/CHI/65/L21	२३५	३/३०/२०७३	१.२	१३	३८	४२	८०
२२	हिटी	जन्तेढुंगा ५	जन्तेढुङ्गा	KHO/CHI/65/L22	२३६	३/३०/२०७३	१.७	९	२८	२८	५६

२३	मंगलादेवी	जन्तेढुंगा ५	जन्तेढुङ्गा	KHO/CHI/65/L23	२३७	३/३०/२०७३	१.१	८	२६	३२	५८
	जम्मा						५९.२	२४६	७२६	७२६	१४५२
२३७	कूल जम्मा						८९९	२३२७	६४९९	६८३२	१३३३१

अनुसूची -३ : वन पैदावारमा आधारित उद्योगहरूको विवरण

सि. नं.	उद्योगको नाम	ठेगाना	स्थापना मिति	प्रकार	सञ्चालकको नाम
१	सिर्जनशिल नेपाली हातेकागज उद्योग	राखाबाङदेल -६	२०७१/१०/२७	हाते कागज	जन नारायण राई, तुलसीराम कार्की
२	बिन्देश्वरी नेपाली हाते कागज उद्योग	बडकादियाले - ९	२०३९/०९/१८	हाते कागज	कृष्ण बहादुर कार्की
३	बिश्वज्योती नेपाली हाते कागज उद्योग	बडकादियाले-१	२०४१/०५/१५	हाते कागज	नरेन्द्र बहादुर कार्की
४	शिव एभरेष्ट नेपाली हाते कागज उद्योग	फेदी -२	२०४६/०५/०६	हाते कागज	ईन्द्र कुमार राई
५	आमचोक नेपाली कागज उद्योग	काहुले -१	२०५३/०८/०९	हाते कागज	देबेन्द्र श्रेष्ठ
६	किँरातेश्वर नेपाली हाते कागज उ.	दिक्तेल -९	२०५९/११/२३	हाते कागज	गम्भिरध्वज राई
७	फुलपाती नेपाली हाते कागज उद्योग	पाथेका - २	२०५७/१०/१९	हाते कागज	हातिराम राई
८	न्यू एभरेष्ट नेपाली हाते कागज उद्योग	फेदी -२	२०५४/११/२१	हाते कागज	श्री ध्वज राई
९	फेदी सामुदायिक नेपाली हाते कागज उद्योग	फेदी - ५	२०६९/०३/१५	हाते कागज	ज्ञान कुमार राई
१०	टेम्के सिद्ध नेपाली हाते कागज उद्योग	खिदिमा -२	२०४७/०७/२०	हाते कागज	बयान सिं राई
११	गंगादेबी नेपाली हाते कागज उद्योग	बडकादियाले १	२०४९/०९/२०	हाते कागज	काँसीराज राई
१२	भिमथुलुङ फर्निचर उद्योग	सुङदेल-३	२०७२/०३/२५	फर्निचर	भिम बहादुर राई
१३	आलोक फर्निचर उद्योग	दिक्तेल -१	२०७३/०५/०१	फर्निचर	उर्मिला बस्नेत
१४	गणेश फर्निचर उद्योग	दिक्तेल- ३	२०३६/१०/१३	फर्निचर	गणेश बहादुर खत्री

१५	दावा फर्निचर उद्योग	दिक्तेल-२	२०४७/०६/०२	फर्निचर	दावा शेर्पा
१६	कृष्ण फर्निचर उद्योग	दिक्तेल-२	२०५१/०२/०३	फर्निचर	कृष्णमाया अधिकारी
१७	बस्नेत फर्निचर उद्योग	दिक्तेल-१	२०५२/१०/१०	फर्निचर	सुर बहादुर बस्नेत
१८	टंक फर्निचर उद्योग	दिक्तेल-३	२०५५/०५/२२	फर्निचर	टंक प्रसाद आचार्य
१९	राम फर्निचर उद्योग एण्ड मेटल वर्कशप	दिक्तेल-३	२०५७/०७/०२	फर्निचर	कृष्ण कुमारी श्रेष्ठ
२०	संगम फर्निचर उद्योग	दिक्तेल-४	२०५७/०८/२०	फर्निचर	बिना खत्री
२१	ट्याम्के फर्निचर उद्योग	खिदिमा-३	२०५८/०६/०४	फर्निचर	बालाजित राई
२२	आरती फर्निचर उद्योग	दोर्पाचिउरीडाँडा -३	२०५९/०४/१६	फर्निचर	जयप्रकाश राई
२३	रोशन फर्निचर उद्योग एण्ड मेटल वर्कशप	दिक्तेल-२	२०६२/८/१९	फर्निचर	पेशल कुमार श्रेष्ठ
२४	बी.बी. फर्निचर उद्योग	दिक्तेल-४	२०६४/०५/०७	फर्निचर	गणेश प्रसाद आचार्य
२५	के.आर. फर्निचर उद्योग	दिक्तेल-४	२०६४/०५/१२	फर्निचर	मोहन प्रसाद आचार्य
२६	किराँत फर्निचर उद्योग	बिजयखर्क- ८	२०६५/१०/२२	फर्निचर	मेम्बर बहादुर राई
२७	सेल्मे सुगन्धीत तेल प्रशोधन उद्योग	छितापोखरी-९	२०७१/०७/२१	मछिनो तेल	भुपेन्द्र राई , युवराज तामाङ
२८	मेरुङ मछिनो तेल उद्योग	पाथेका - ४	२०७३/०८/१६	मछिनो तेल	अबिराज राई
२९	सेस्थुम्की मछिनो तेल उद्योग	डाँडागाँउ- २	२०७३/११/०२	मछिनो तेल	उदय चाम्लिङ
३०	योन्जन मछिनो तेल उद्योग	छितापोखरी - ९	२०७३/१२/०१	मछिनो तेल	युवराज तामाङ
३१	धनमाया स-मिल	मात्तिम-९	२०७२/०१/२५	स-मिल	कुल प्रसाद शर्मा फुयल
३२	हलेसी स-मिल	दिक्तेल-३	२०७३/१०/२४	स-मिल	चक्र बहादुर राई समेत
३३	मनमदन स-मिल	च्यानडाँडा-७	२०७३/११/०२	स-मिल	रबन बस्नेत
३४	ग्लोबल स-मिल	दिक्तेल- २	२०७३/१२/१०	स- मिल	देवन कुमार खडका
३५	हलेसी भेनियर उद्योग	दिक्तेल- १२	२०७२/०२/२५	भेनियर	रबिन सुनुवार,समेत
३६	गान्दीप स- मिल	दि.रु.म. न.पा. ३	२०७३/१२/०९	स-मिल	राजन के.सी
३७	अभिसेक फर्निचर उद्योग	ह.तु. न.पा. ७	२०७४/०७/२१	फर्निचर	हिराकाजी राई

३८	स्वर्णीमा फर्निचर उद्योग	ह.तु. न.पा. ७	२०७४/०७/२१	फर्निचर	सन्तान राई
३९	नेर्पा काष्ठ उद्योग	दि.रु.म.न.पा. ६	२०७४/०७/२४	फर्निचर	गितामाया राई
४०	पञ्चावती काठ मिल	ह.तु. न.पा. ७	२०७४/०७/२८	फर्निचर	चमार सिं राई
४१	लिम्चुङबुङ उद्योग	साकेला गा.पा.३	२०७५/०१/१२	मछिनो तेल	निसन राई समेत

श्रोतः घरेलु तथा साना उद्योग बिकास समिति, शाखा कार्यालय, खोटाङ

अनुसूची — ४ : डिभिजन वन कार्यालय र अन्तर्गत कार्यरत कर्मचारीहरूको विवरण

सि. नं.	नाम थर	पद	तह/स्तर	मोवाईल नं.	कैफियत
डिभिजन वन कार्यालय -					
१	उदिम प्रसाद राई	डिभिजनल वन अधिकरत	अधिकृत नवौं	९८५२८४९१३४	डिभिजन वन कार्यालय
२	विनोद खतिवडा	वन अधिकृत	अधिकृत आठौं	९८५२०६५७६०	योजना/व्यवस्थापन शाखा
३	सरोज घिमिरे	वन अधिकृत	अधिकृत सातौं	९८५११६४७४४	योजना/व्यवस्थापन शाखा
४	दिपेन्द्र मेहता	सहायक वन अधिकृत	छैठौं	९८४९६२९२९५	योजना/व्यवस्थापन शाखा
५	देवी प्रसाद ढुङ्गाना	सहायक अधिकृत	छैंठौ	९८६०७९१९४१	प्रशासन/मुद्धा/जिन्सी शाखा
६	अर्जुन खवास	लेखापाल	रा.प.प्रथम, लेखा	९८५२८४९३०४	आर्थिक प्रशासन शाखा
७	पशुपति झा	रेञ्जर	सहायकस्तर	९८४४५३९१२१	कबुलियती वन शाखा (करार)
८	करूणा श्रेष्ठ	फरेष्टर	सहायक पाँचौं	९८४२८६९०३९	वन व्यवस्थापन शाखा
९	मेनुका आचार्य	फरेष्टर	सहायक पाँचौं	९८४२५३५५७४	योजना/व्यवस्थापन शाखा
१०	सुनिता फोम्वो राई	जिल्ला सुपरभाईजर	सहायक	९८४२८१३८३८	कबुलियती वन शाखा (करार)
११	निर्मला राई	वन रक्षक	तेश्रो तह	९८६७६७७३१६	दर्ता, चलानी र सोधपुछ
१२	भुपध्वज खत्री	का. स.	श्रेणी विहिन	९७४१०५८९१९	योजना/व्यवस्थापन शाखा
१३	पुष्टक बहादुर खत्री	का. स.	श्रेणी विहिन	९८४२९०५३५०	योजना/व्यवस्थापन शाखा
१४	भलकाजी खत्री	चौकीदार	श्रेणी विहिन	९८६९३९१५१०	आर्थिक प्रशासन शाखा
१५	राजेन्द्र खड्का	वन रक्षक	श्रेणी विहिन	९८४२९४२५७८	कर्मचारी प्रशासन (करार)
१६	लाल बहादुर विक	ह.स.चा.	श्रेणी विहिन	९८६२८१३७७८	प्रशासन (करार)
सव-डिभिजन वन कार्यालय (सव-डि.व.का.) हरू -					
सव-डि.व.का. दिक्तेल, दि.रू.म. न.पा., दिक्तेल (कार्यक्षेत्र : दि.रू.म. न.पा. र साकेला गा.पा.)					

१					
२	पेशल कुमारी आचार्य	फरेष्टर	सहायक पाँचौं	९८४२५३५६५१	
३	कृष्ण बहादुर खत्री	वन रक्षक	तेश्रो तह	९८११७४९१६४	
४	विनोद गजमेर	वन रक्षक	तेश्रो तह	९८६२६१८८७४	
५	वविता नेपाली	वन रक्षक	तेश्रो तह	९८६२८५१८८३	
६		वन रक्षक	तेश्रो तह		
सव-डि.व.का. महादेवस्थान, हलेसीतुवाचुङ न.पा., हलेसी (कार्यक्षेत्र : हलेसीतुवाचुङ न.पा.)					
१	दिनेश प्रसाद यादव	वन अधिकृत	आठौं तह	९८४२८३४१४५	
२					
३	ढोकल माँझी	वन रक्षक	तेश्रो तह	९८४३७८३२०३	
४	स्मिता राई	वन रक्षक	तेश्रो तह		
५	बशन्ती भण्डारी	वन रक्षक	तेश्रो तह	९७६३७३७१२५	
६	लोकेन्द्र बुढामगर	वन रक्षक	तेश्रो तह	९८६६०८५९५०	
सव-डि.व.का. ऐसेलुखर्क, ऐसेलुखर्क गा.पा., ऐसेलुखर्क (कार्यक्षेत्र : ऐसेलुखर्क गा.पा. र रावावेसी गा.पा.)					
१					
२	पुष्प कुमार राई	अधिकृत	छैठौं तह	९८४२८७६०१०	
३	रण बहादुर कार्की	वन रक्षक	तेश्रो तह	९८०४४३७१५२	
४	विरेन्द्र घर्ती	वन रक्षक	तेश्रो तह	९७६५८०६२७७	
५	शीवराम खड्का	वन रक्षक	तेश्रो तह	९८२२९८००५८	
६					
सव-डि.व.का. वाक्सिला, केपिलासगढी गा.पा., वाक्सिला (कार्यक्षेत्र : केपिलासगढी गा.पा.)					
१					
२	राज कुमार राई	फरेष्टर	सहायक पाँचौं	९८४२८४५४४९	
३	रमेश वि.क.	वन रक्षक	तेश्रो तह	९८६२८६७२६८	
४	शंकर घर्तिमगर	वन रक्षक	तेश्रो तह	९८६९५९५३३६	
५	शेर बहादुर शाही	वन रक्षक	तेश्रो तह	९८६९९६२१४४	
६	भिमराज शाही	वन रक्षक	तेश्रो तह	९८४०३८४८२०	
सव-डि.व.का. खोटाङबजार, खोटेहाङ गा.पा., खोटाङबजार (कार्यक्षेत्र : दिप्रुङचईचुम्मा गा.पा. र खोटेहाङबजार गा.पा.)					
१	धर्मराज चौधरी	वन अधिकृत	आठौं तह	९८५५०५७८५६	
२	भवन कुमार आचार्य	अधिकृत	छैटौं तह	९८४९६५२३४४	
३	बासना बुढा	वन रक्षक	तेश्रो तह	९७४८३३३५८७	
४	रूद्र बहादुर नेपाली	वन रक्षक	तेश्रो तह	९८४८३४५३१५	

५	धन प्रसाद उपाध्याय	वन रक्षक	तेश्रो तह	९८६४००५७२५	
६					
सव-डि.व.का. चिसापानी, जन्तेढुंगा गा.पा., चिसापानी (कार्यक्षेत्र : जन्तेढुङ्गा गा.पा. र बराहपोखरी गा.पा.)					
१	धर्मराज चौधरी	वन अधिकृत	आठौं तह	९८५५०५७८५६	
२					
३	किशोरराज खड्का	वन रक्षक	तेश्रो तह	९८४७९४५१२०	
४	विशाल कामी	वन रक्षक	तेश्रो तह	९८४९२७२७३५	
५	ईन्द्रकला वली	वन रक्षक	तेश्रो तह	९८२२४६८९४५	
६					

अनुसूची -५ : पालिका अन्तर्गत वडाको आधारमा वन डढेलो जोखिम स्तरिकरण

स्थानीय निकाय	वडा नम्वर	गाउँ/स्थान	वन डढेलो जोखिमको अवस्था			कैफियत
			उच्च	मध्यम	न्यून	
दिक्तेल रूपाकोट मझुवागढी नगरपालिका	१	दिक्तेल	√			
	२	सोल्मा		√		
	३	बाम्राङ		√		
	४	खाल्ले		√		
	५	लफ्याङ		√		
	६	नेर्पा			√	
	७	दोर्पाचिउरीडाँडा			√	
	८	दोर्पाचिउरीडाँडा			√	
	९	निर्मलीडाँडा			√	
	१०	पाथेका		√		
	११	खार्मी		√		
	१२	जालपा	√			
	१३	नुनथला		√		
	१४	बुइपा	√			
	१५	विजयखर्क		√		
हलेसी तुवाचुङ नगरपालिका	१	बाहुनीडाँडा	√			
	२	डिकुवा		√		
	३	च्यास्मीटार		√		
	४	बडहरे		√		
	५	दुर्छिम	√			
	६	मंगलटार		√		
	७	महादेवस्थान	√			

	८	धितुङ		√		
	९	सल्ले		√		
	१०	अखौंले	√			
	११	राजापानी	√			
रावावेशी गाउँपालिका	१	कुभिण्डे			√	
	२	खार्पा		√		
	३	लामीडाँडा	√			
	४	धारापानी			√	
	५	दुवेकोल			√	
	६	हौंचुर			√	
ऐसेलुखर्क गाउँपालिका	१	राखावाङ्देल			√	
	२	बाकाचोल			√	
	३	ऐसेलुखर्क	√			
	४	जलेश्वरी			√	
	५	महेश्वरी			√	
	६	ज्यामिरे		√		
	७	माक्पा			√	
केपिलासगढी गाउँपालिका	१	फेदी			√	
	२	खार्ताम्छा			√	
	३	बास्पानी			√	
	४	बाक्सीला	√			
	५	ससेश्वर			√	
	६	दिप्सुङ्ग			√	
	७	सुङ्देल			√	
साकेला गाउँपालिका	१	च्यानडाँडा			√	
	२	रतन्छा			√	
	३	खिदिमा			√	
	४	मात्तिमविर्ता			√	
	५	मात्तिमविर्ता			√	
दिप्रुङचुईचुम्मा गाउँपालिका	१	याम्खा			√	
	२	डाँडागाँउ			√	
	३	छोरम्बु			√	
	४	बतासे			√	
	५	ससेश्वरी छितापोखरी			√	
	६	छितापोखरी		√		
	७	टेम्मा			√	
खोटेहाङ गाउँपालिका	१	लिकुवापोखरी	√			

	२	वापलुखा	√			
	३	सावाकटहरे	√			
	४	बडकादियाले	√			
	५	चिप्रिङ	√			
	६	ईन्द्रणी पोखरी	√			
	७	खोटाङबजार	√			
	८	सिमपानी	√			
	९	लिच्किराम्चे	√			
जन्तेढुङ्गा गाउँपालिका	१	देवीस्थान		√		
	२	बोपुङ			√	
	३	काहुले		√		
	४	डम्बर्खु शिवालय			√	
	५	चिसापानी		√		
	६	दिप्लुङ		√		
बराहपोखरी गाउँपालिका	१	बाराहपोखरी			√	
	२	सुन्तले			√	
	३	साउनेचौर			√	
	४	फाक्टाङ		√		
	५	पौवासेरा			√	
	६	मौवाबोटे			√	
९ पालिका	७९ वडा		२० उच्च	२२ मध्यम	३७ न्युन	⇐ जम्मा

श्रोतः- विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना खोटाङ, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति; २०७५

अनुसूची -६ : आ. व. २०८०।०८१ मा वन डढेलो लागेको वन र स्थानको विवरण

सि. नं.	मिति	वन डढेलो/आगलागी भएको स्थान
१	२०८०।१२।०२	ऐसेलुखर्क गा.पा. वडा नं. ६, ज्यामिरे तल्लो सल्ले स्थित सतीदेवी र खेमकाजी सामुदायिक वनमा
		दिप्रुङचुईचुम्मा गा.पा. ७, समबोटे
२	२०८०।१२।०३	हलेसी तुवाचुङ न.पा. वडा नं. ८, धितुङ स्थितमा रहेको चौतारा सामुदायिक वनमा
		दिप्रुङचईचुम्मा गा.पा. ७, स्थित व्यक्तिको जंगलमा
३	२०८०।१२।०४	हलेसी तुवाचुङ न.पा. वडा नं. ११, पतिहातेल स्थित नमुना सामुदायिक वन
		खोटेहाङ गा.पा. वडा नं. ७, पुरानो गाउँ स्थित मकेर्ना सामुदायिक वनमा

		रावाबेशी गा.पा. ६, डाँडा गाँउ स्थित लोचा सामुदायिक वनमा
		हलेसी तुवाचुङ न.पा. वडा नं.१०, रिठेबोट स्थित व्यक्तिको पाँखामा
४	२०८०।१२।०५	साकेला गा.पा. ५, गुर्दुम स्थित नाकेडाँडा सामुदायिक वनमा
५	२०८०।१२।०६	दिक्तेल रुपाकोट मझुवागढि न. पा. १२, पुरानो गाँउ स्थित सम्बारे
		रावाबेशी गा.पा. ४, डुम्रेधारापानी मण्डलीछाँप स्थित व्यक्तिको घर वारीमा
		हलेसी तुवाचुङ न.पा. १, चन्खेपु स्थित व्यक्तिको पाँखामा
६	२०८०।१२।११	हलेसी तुवाचुङ न.पा. वडा नं. ३, जोलकाफल
७	२०८०।१२।१२	हलेसी तुवाचुङ न.पा. वडा नं. ८, कात्तिके
८	२०८०।१२।२१	हलेसी तुवाचुङ न.पा. वडा नं. ३, च्यास्मिटार
९	२०८०।१२।२२	हलेसी तुवाचुङ न.पा. वडा नं. १, कदुवा
१०	२०८०।१२।२३	हलेसी तुवाचुङ नगरपालिका वडा नं. ११, पराना गाउँ स्थित महाङ्ङ्कामा
		साकेला गा.पा. २, सुर्के
११	२०८०।१२।२५	दिक्तेल रुपाकोट मझुवागढी नं.पा. ६, नेर्पा आचार्य गाउँ
		हलेसी तुवाचुङ नगर पालिका वडा नं. १, कदुवा स्थित बडहरे सामुदयिक वन
१२	२०८०।१२।२६	रावाबेशी गा.पा. ४, धारापानी
		हलेसी तुवाचुङ न.पा. १, कदुवा स्थित
		दिप्रुङचुईचुम्मा गा.पा. ७, ज्यामिरे
१३	२०८०।१२।२७	दिक्तेल रुपाकोट मझुवागढी न. पा. ११, खार्मि
१४	२०८०।१२।२९	खोटेहाङ गा.पा. ८, बरें सिमलबोटे सामुदायिक वनमा
१५	२०८१।०१।०२	खोटेहाङ गा.पा. वडा नं. ४, बड्कादियाले
१६	२०८१।०१।०४	ऐसेलुखर्क गा.पा. वडा नं. १, सोखु
		हलेसी तुवाचुङ न.पा. वडा नं. ९, सल्ले स्थित रहेको सल्लेपोखरी पाँखा समुदायिक वनमा
१७	२०८१।०१।०९	हलेसी तुवाचुङ न.पा. ११, मानदाता स्थित महनकला सामुदायिक वनमा
		दिप्रुङ चुईचुम्मा गा.पा. वडा नं. ५, खुतुर्क
१८	२०८१।०१।१०	हलेसी तुवाचुङ न.पा. वडा नं. १, बयासा स्थित रहेको स्थानिय मानिसहरुको वन पाँखामा
१९	२०८१।०१।११	खोटेहाङ गा.पा. १, मुलाबारी स्थित लिकुवापोखरी सामुदायिक वनमा
		हलेसी तुवाचुङ न.पा. वडा नं. ५, मयाँखु स्थित लालीगुँरास सामुदायिक वनमा

		खोटेहाङ गा.पा. वडा नं. ७, गहटेटार स्थित रहेको दुवीनी सामुदायिक वनमा
		दिक्तेल रुपाकोट मझुवागढी न.पा. वडा नं. १४, चौर महाबिर कार्तिके सामुदायिक वनमा
		हलेसी तुवाचुङ न.पा. वडा नं. ८, धितुङ मर्चाबारी स्थित रहेको भवेरी सामुदायिक वनमा
२०	२०८१।०१।१२	साकेला गा. पा. ४, आहाले
		बराहपोखरी गा.पा. वडा नं. १, भिरगाँउ स्थित विभिन्न सामुदायिक वनमा (६ वटा सामुदायिक वनमा)
		हलेसी तुवाचुङ न. पा. वडा नं. ३, तल्लो खोक्सेली स्थित ठुलोवन सामुदायिक वनमा
		रावाबेशी गा.पा. १ स्थित हरामटार मैन चौर सामुदयिक वनमा
२१	२०८१।०१।१३	हलेसी तुवाचुङ न.पा. वडा नं. ३, पिप्चाई स्थित काभ्रे पाँखा सामुदायिक वनमा
२२	२०८१।०१।१४	हलेसी तुवाचङ न.पा. वडा नं. ९, सल्लेपोखरी सामुदायिक वनमा
		ऐसेलुखर्क गा.पा. वडा नं. ५, वनगाउँ स्थित रहेको कालिका भदौरे देविखेल सामुदायिक वनमा
		हलेसी तुवाचुङ न.पा. वडा नं. ७ सल्लेनी स्थित रहेको सल्लेनी पिलौटे डाँडा सामुदायिक वनमा
		खोटेहाङ गा.पा. वडा नं. ८, बरें भातेश्वर
२३	२०८१।०१।१५	हलेसी तुवाचुङ न.पा. वडा नं. १०, नाँगी स्थितमा रहेको हुर्केपाँखा सामुदायिक वनमा
२४	२०८१।०१।१७	दिक्तल रुपाकोट मझुवागढी न.पा. वडा नं. ३, कट्टी स्थित प्राकृतिक सामुदायिक वनमा
		हलेसी तुवाचुङ न.पा. वडा नं. ४, माथिल्लो खोक्सेली स्थितमा रहेको हरीयाली सामुदायिक वनमा
		बराहपोखरी गा.पा. वडा नं. १ स्थित गहते सामुदायिक वनमा
२५	२०८१।०१।१८	जन्तेढुङगा गा.पा. वडा नं. ५ घोर्ले स्थित तिनतले कोलाताङ सामुदायिक वनमा
		हलेसी तुवाचुङ न.पा. वडा नं. १०, नौलोपुर स्थितमा रहेको कुसेहुर्के सामुदायिक वनमा
		हलेसी तुवाचुङ न.पा. ११, राजापानी स्थित सिमथोपा सामुदायिक वनमा
२६	२०८१।०१।१९	हलेसी तुवाचुङ न.पा. वडा नं. ७, लोकेबर स्थितमा रहेको तुवाचुङ सामुदायिक वनमा
		खोटेहाङ गा.पा. वडा नं. ८, बरें

		दिक्तेल रुपाकोट मझुवागढी न.पा. वडा नं. ४, तारेभिर स्थित ऐ, वडा नं. १ बस्ने शिव कुमार बस्नेतको उतिसघारीमा
२७	२०८१।०१।२०	दिक्तेल रुपाकोट मझुवागढि न.पा. १२, जाल्पा स्थित सालघारि सामुदायिक वनमा
		बराहपोखरी गा.पा. ३, 'लिनटार सामुदायिक वनमा
		रावाबेशी गा.पा. ३ स्थित खोटेसल्ले रानी सामुदायिक वनमा
२८	२०८१।०१।२१	साकेला गा.पा. वडा नं. ४, मानेगाउँ बस्ने जय बहादुर खिलिङगेको गाईगोठमा
		हलेसी तुवाचुङ न.पा. वडा नं. ७, काभ्रे स्थित हलेसी सामुदायिक वनमा
		हलेसी तुवाचुङ न.पा. वडा नं. १०, अखौंले स्थित सल्लेरी चुलिवन सामुदायिक वनमा
		रावाबेशि गा.पा. ३, झाकिटार स्थित लङ्गुर सामुदायिक वन
		दिक्तेल रुपाकोट मझुवागढि न. पा. १४, राम्चे स्थित पिपलडाँडा सामुदायिक वन
		हलेसी तुवाचुङ न.पा. ११, राजापानी कोटगाँउ स्थित कबुलियत र सामुदायिक वन
		हलेसी तुवाचुङ न.पा. ११, मंसिरे स्थित भालुढुङ्गा सामुदायिक वनमा

श्रोतः- डिभिजन वन कार्यालय खोटाङ र जिल्ला प्रहरी कार्यालय खोटाङ ।

अनुसूची -७ : आ. व. २०८०।०८१ मा सञ्चालन भएको विभिन्न क्रियाकलापहरूको फोटो

सव-डिभिजन स्तरिय समन्वय बैंठक

सा.व.उ.स. लेखा तालिम

समिक्षा गोष्ठी

संरक्षण पोखरी

कबुलियती वन समूहमा वेसार खेती

निश्क्रिय वन समूह शसक्तिकरण

कबुलियती वन क्षेत्रमा भूईकटहर खेती

जडीबुटी प्रशोधन प्लान्ट स्थापना

विरूवा उत्पादन

जडीबुटी तथा गैह्रकाष्ठ विरूवा वितरण

जडीबुटी तथा गैह्रकाष्ठ विरूवा वितरण

वृक्षारोपण

खयर विउ रोपण (छर्ने)

विद्यालय वातावरण सचेतना कार्यक्रम

विद्यालय वातावरण सचेतना कार्यक्रम

निजी वन प्रचारप्रसार

वन डढेलो नियन्त्रण तथा व्यवस्थापन

दिवश समारोह कार्यक्रमहरू

पार्क सौन्दर्यीकरण कार्य (बुङालुङ, हलेसीतुवाचुङ न.पा.)

डिभिजन वन कार्यालय खोटाङले आ. व. २०८०।०८१ मा सम्पन्न गरेको विभिन्न क्रियाकलापहरूको जिल्ला समन्वय समिति खोटाङ समेतको संयुक्त टोलीबाट स्थलगत अवलोकन निरिक्षण भएको फोटोहरू